

# TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

## TUTANAK DERGİSİ

### 12'nci Birleşim

25 Ekim 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

## İÇİNDEKİLER

### I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

### II.- GELEN KÂĞITLAR

### III.- KAPALI OTURUMLAR

### IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

#### A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, cumhuriyetin 100'üncü yılına ve İzmir'e ilişkin gündem dışı konuşması

### V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy'un, Osmaniye'nin il oluşunun 27'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 2.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, cumhuriyetin 100'üncü yılına ilişkin açıklaması
- 3.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 4.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, İsrail'in gazetecilere dönük saldırılarına ilişkin açıklaması
- 5.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, ilişkin açıklaması
- 6.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Çanakkale'de şehit düşen Filistinlilere ilişkin açıklaması
- 7.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ilinin Manavgat ilçesinin Ulualan mevkinde uygulanacak projeye ilişkin açıklaması
- 8.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, tohum ve fidan destekleme programına ilişkin açıklaması
- 9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, otoyol ve köprü ücretlerine yapılan zamma, şoför ve nakliyecilerin taleplerine ilişkin açıklaması
- 10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, BAĞ-KUR'lu esnaf ve çiftçilerin verilen sözlerin tutulmasını beklediğine ilişkin açıklaması
- 11.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'daki sokak hayvanlarına ilişkin açıklaması
- 12.- Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlı'nın, üniversite öğrencileriyle ilgili yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı kararına ilişkin açıklaması
- 13.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, emeklilere bir defaya mahsus verilecek 5 bin liralık ikramiyeye ilişkin açıklaması
- 14.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Pınarbaşı-Gürün yoluna ilişkin açıklaması
- 15.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, PTT Genel Müdürlüğünde çalışanların sorunlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, iktidarın dış politikasının tamamen İsrail odaklı olduğuna ilişkin açıklaması

- 17.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, performans dayalı ek ödeme sistemine ilişkin açıklaması
- 18.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, vatandaşın vergilerin altında ezildiğine ilişkin açıklaması
- 19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de verilen vaatlerin hâlâ yerine getirilmediğine ilişkin açıklaması
- 20.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, yeni anayasa yapılmasına ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, cumhuriyetin 100'üncü yılına ilişkin açıklaması
- 22.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 23.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, İsrail'in vahşetine ilişkin açıklaması
- 24.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, EYT yasasının yarattığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması
- 25.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Konya modeli belediyeciliğe ilişkin açıklaması
- 26.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesine ve Tekirdağ'da üretim yapan firmalara, Deprem Riski ve Farkındalık Zirvesi'ne ilişkin açıklaması
- 27.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, deprem bölgelerindeki küçük esnaflara ilişkin açıklaması
- 28.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, konteyner kentlerdeki içme suyu sorununa ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, cumhuriyetin 100'üncü yılına ve kutlamaların alelade programlarla geçirildiğine, bugün yürürlüğe girmesi gereken köprü ve otoyol ücretlerine yapılan zammın ertelenmesine ve Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması
- 30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yılına, Ziya Gökalp'in 99'uncu ölüm yıl dönümüne, sığınmacı ve kaçak krizini dile getiren gazetecilerin tutuklanmasına, AK PARTİ Hükûmetinin seçimden seçime milliyetçiliği hatırladığına, İsrail'in Gazze'deki zulmünün gittikçe büyüdüğüne, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, otoyol ve köprü zamlarına ilişkin alınan kararın ertelenmesine ilişkin açıklaması
- 31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ziya Gökalp'in vefatının 99'uncu yıl dönümüne, Âşık Veysel'in doğumunun 129'uncu yıl dönümüne, deprem bölgelerindeki inşaa faaliyetlerine, afet riskli kentsel dönüşüm uygulamalarına ve bu konuda hazırlanan kanun teklifine ilişkin açıklaması
- 32.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 79 yaşında tutuklanan Emin Soyala, idare ve gözlem kurullarının kararlarına, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması
- 33.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, cumhuriyetin 100'üncü yılına ilişkin açıklaması
- 34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, ilişkin açıklaması
- 35.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Gabar'da üretilen ham petrole ilişkin açıklaması
- 36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, cumhuriyetin 100'üncü yılına, 68 yaşında kargo taşıyan emekli Ali Kaya'ya, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, erişim engeli kararlarına, Anayasa Mahkemesinin 19 Ekim tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan iptal kararına ilişkin açıklaması
- 37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, cumhuriyetin ilanının 100'üncü yılına ve yapılacak kutlamalara, yükseköğretim öğrencilerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararına, verdikleri sözleri bir bir yerine getirdiklerine ve Gabar'daki petrol üretimine ilişkin açıklaması
- 38.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, cumhuriyetin 100'üncü yılı coşkusunun Meclise yansımadığına ilişkin açıklaması
- 41.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, toprak satışının millî güvenlik sorunu hâline geldiğine ilişkin açıklaması

42.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Adana'daki limon üreticilerine ilişkin açıklaması

43.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, Gaziantep ili İslâhiye ilçesinde bulunan Yesemek Açık Hava Müzesi ve Heykel Atölyesi'ne ilişkin açıklaması

## VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

### A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in 25 Ekim 2023 tarihinde Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/24)

## VII.- ÖNERİLER

### A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, kanun hükmünde kararnamele görevinden ihraç edilen ve mahkeme kararıyla beraat eden, ceza soruşturması sonucunda hakkında takipsizlik kararı verilen kişilerin hukuka aykırı olarak görevine iade edilmemesi büyük mağduriyetler ve hak ihlalleri oluşturduğuna, bu hak kayıplarına uğrayanların durumunun tespiti ve mağduriyetlerin giderilmesi için izlenecek yol ve yöntemlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin taleplerinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir ve 19 milletvekili tarafından, 18 yaşını doldurduğu için yurtlardan ayrılmak zorunda olan gençler başta olmak üzere yetiştirme yurtlarında barındırılan çocukların sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, deprem bölgesindeki kayıp yurttaşların detaylıca araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, ülkemizde yaşanan aydınlarımıza yönelik cinayetlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

### B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına alınmasına; Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile On İkinci Kalkınma Planı'nın üzerinde yapılacak konuşma sürelerine ilişkin önerisi

## VIII.- SEÇİMLER

### A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Dışişleri Komisyonundaki boş bulunan üyeliklere seçim

## IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

### A) Kanun Teklifleri

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/30) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 17)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/31) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 18)

### X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 35) Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

25 Ekim 2023 Çarşamba

### BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER : Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Asu KAYA (Osmaniye),

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır.

Sayın milletvekilleri, görüşmelere başlamadan önce, 12 Ekim 2023 tarihli 7'nci Birleşimde yapılan kapalı oturumlara ait tutanak özetinin İç Tüzük'ün 71'inci maddesine göre okunabilmesi için kapalı oturuma geçmemiz gerekmektedir.

Bu nedenle, Genel Kurul Salonu'nda bulunabilecek sayın üyeler dışındaki dinleyicilerin ve görevlilerin dışarıya çıkmaları gerekmektedir.

Sayın İdare Amirlerinden salonun boşaltılmasını temin etmelerini rica ediyorum.

Yeminli stenografların ve yeminli görevlilerin salonda kalmalarını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tutanak özeti okunduktan sonra açık oturuma geçilecek ve görüşmelere devam edilecektir.

Salonun hazırlanması amacıyla birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.05

### III.- KAPALI OTURUMLAR

(İkinci Oturum Kapalıdır)

### ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER : Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Asu KAYA (Osmaniye),

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12’nci Birleşiminin kapalı oturumdan sonraki Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bursa’nın sorunları hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na ait.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

### IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun, Bursa’nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; ben Bursa Milletvekiliyim, beni bu yüce Meclise temsilci olarak gönderen Bursalı hemşehrilerimizin gözü, kulağı, sesi olmam gerektiğinin de farkındayım. O nedenle bugün sizlere, yıllar yılı kaderine terk edilen, kelimenin tam anlamıyla öksüz bırakılan ve tüm zamanların en hazin sahipsizliğini yaşayan Bursa adına seslenmek istiyorum. Şair Orhan Veli, bugün yaşasaydı: “Gemlik’e doğru denizi göreceksin/Sakın şaşırma.” demez, “Bursa’ya doğru betonu göreceksin/Sakın şaşırma.” derdi. Neden mi? Dünyanın “yeşil Bursa” diye bildiği güzelim Bursa, gri Bursa oldu da ondan. Yeşilin yüzlerce tonuna sahip Bursa Ovası’nın yerinde yeller esiyor.

Herkesin hayallerini süsleyen Uludağ, Alan Başkanlığına teslim edilerek millî park bölgesi üç vakte kadar imara açılacak. Her geçen gün kirlenen denizimizde balıkların nesli tükendi, göllerimiz kurumaya yüz tutuyor. “Velhasıl Bursa sudan ibarettir.” diyen Evliya Çelebi bugün yaşasaydı “Velhasıl Bursa susuz kaldı.” derdi. Hayat iksirimiz Uludağ’dan şehre akan, barajları besleyen derelerin, ırmakların, pınarların kurummasına, yer altı ve yer üstü sularının hunharca tüketilmesine yıllarca göz yumuldu da ondan.

Peki, bütün bunlar neden oluyor? Bursa ne yazık ki yüzyılın sahipsizliğini yaşıyor da ondan. Alınur Aktaş Başkanlığında en vizyonsuz, en iş bilmez hizmet dönemini yaşayan Türkiye’nin 4’üncü büyük şehri Bursa’nın yönetilememe sorunu artık iyice belirginleşti. Şehrin neresini tutsanız elinizde kalıyor. Büyükşehirin hangi projesine el atsanız milletin yararına olmayan bir tabloyla karşı karşıya kalıyorsunuz. 3,5 milyonluk şehrin depremlerle ilgili bir acil eylem planı bile yok. Nilüfer Çayı zehir akmaya devam ediyor, yetkililer de bakıyor, seyrediyor.

Basın Yayın Daire Başkanlığının 120 milyon liralık bütçesi olmasına rağmen aynı kapsamdaki işler için Büyükşehir Kültür AŞ’den 100 milyon lira daha alıyor, kullanıyor ve tasarruf tedbirlerine rağmen hiçe sayılarak sadece reklama 450 milyon lira veriliyor.

Hasta garantili şehir hastanesi ve bu şehir hastanesine gidecek 6 kilometrelik raylı sistem tam 2 şehir hastanesi bedeline yapılıyor. Kentin geleceğini ilgilendirecek taahhüt edilmiş 1/100.000’lik plandan yani şehrin anayasası, 2040 planından kimsenin haberi yok.

Dünyanın en pahalı stadını Bursa’da yapmayı beceren Büyükşehir Belediyesi bu anlamda 1 katrilyonluk statla ve bitmeyen statla tarihe geçti. Yüksek hızlı tren projesi kara tren projesine döndü. Türküde diyor ya “Kara tren gecikir belki hiç gelmez.” 2016’da temeli atıldığında biz Bursa’dan Ankara’ya iki saat on dakikada gelecektik, iki yıl içerisinde trafik sorunu bitecekti güya; içinden iyice çıkılmaz hâle geldi. Bakın, çok spesifik ve son bir örnek: Bursa’nın en son kalan yeşil ovasında bir yer var; Samanlı bölgesi, burası aynı zamanda ova koruma alanında birinci sınıf tarım alanı ve taşkın bölgesi ve buraya bu kadar engele rağmen bir yandaşa yine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Rant esaslı lojistik merkez diye orayı da betona döndürdüler.

Bursa kaplıca şehriydi değil mi? Bursa sıcak su ve sağlık şehri olacaktı. 80 derece sıcak suyun olduğu, adı da “Sıcaksu mevkisi” olan yere şimdi ne yapıyorlar biliyor musunuz? TOKİ’den 700 daire, 92 dükkân. Zeytinlikler maden ocaklarına kurban ediliyor çıkan en son yasayla. Marka değerlerimizi Bursa olarak bir bir kaybediyoruz.

Bursa’da şu an 250 binin üzerinde sığınmacı var. Bursa’nın en köklü ve en eski Çarşamba semtinde -Şam kısmı kaldı- artık gettolar oluştu. 17 tane sanayi bölgesi yetmezmiş gibi, bütün tarım arazileri ranta kurban ediliyor; Bursa bu hâlde.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Seydi Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy’un, Osmaniye’nin il oluşunun 27’nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz Osmaniye’liler; yiğit Osmaniye’mizin il oluşunun 27’nci yıl dönümü münasebetiyle söz almış bulunmaktayım.

Osmaniye’miz, tarihî geçmişi, ihtişamlı kaleleri, serin yaylaları ve bozulmamış tabiatıyla ülkenin önemli bir medeniyet merkezidir. Tarihi boyunca birçok farklı medeniyete ev sahipliği yapmış olan, bereketli toprakları, doğal kaynakları ve kültürel mirasıyla ülkemizin eşsiz bir ilidir; sahip olduğu bu doğal güzellikleri ve zengin mutfağıyla ülkemizin önde gelen turizm cazibe merkezlerindendir. 24 Ekim 1996 tarihindeki Resmî Gazete’de yayınlanan kanunla Türkiye Cumhuriyeti’nin 80’inci ili olarak ilan edilen Osmaniye’miz, bu süre zarfında üniversitesi, hastanesi, modern sanayi bölgeleri ve vatandaşlarımıza hizmet sunan kamu binalarıyla dikkat çeken bir gelişme kaydetmiş ve kalkınmaya devam etmektedir.

Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Derici...

2.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici’nin, cumhuriyetin 100’üncü yılına ilişkin açıklaması

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cihan Harbi’nden yenilerek çıkmış, ana yurdunu, Balkanları kaybetmiş, halkı hastalıktan kırılan Anadolu’da emperyalist güçlere meydan okuyan Türk askerleri yüz yıl önce bizlere bir miras bıraktı. Bu miras birçokları tarafından unutturulmaya, önemsizleştirilmeye, yerine başka bir şey konulmaya çalışılsa da bizler ona sahip çıkacağız. Bu miras, kimsesizlerin kimsesi

cumhuriyettir. “Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır.” diyen Ulu Önder’imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün en büyük devrimi ve Türk halkına armağanı olan cumhuriyetimizin 100’üncü yılını kutluyor; ülkemizin kurucusu, ebedî Başkomutanımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere canlarını feda eden şehit ve gazilerimizi minnetle anıyorum. Yaşasın cumhuriyet!

BAŞKAN – Selcan Hanım, buyurun.

3.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu’nun, İYİ Partinin 6’ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Genel Başkanımız Meral Akşener liderliğinde, Türk milletine, iki yumruk arasında sıkışıp kalmaktan başka bir yolu daha olduğunu, bir üçüncü yolu bulunduğunu göstermek ve ülkeyi iki kutuplu dayatmanın tercih olarak sunulduğu demokrasi tiyatrosundan kurtarmak üzere kurulan İYİ Partimiz 6 yaşında. “Medeniyet yolunun taşlarını sadece cesurlar döşer.” duygusuyla çıktığımız bu yolun sonunun yeni bir Türk çağına açıldığı, iktidarının da sadece bir siyasi partinin değil devletin de suç sayılan milliyetçiliğin de cumhuriyet değerlerinin de inanca, kökene, yaşam tarzına, ideolojiye dayalı ayrıştırılan her insanın insanlık onurunun da iktidarı olacağı inancıyla bir kere daha kutlu olsun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şebnem Hanım, buyurun.

4.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı’nın, İsrail’in gazetecilere dönük saldırılarına ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İsrail’in Gazze’de gerçekleştirdiği katliamlarda 7 Ekimden bu yana binlerce sivil hayatını kaybetti. Gözü dönmüş İsrail yönetimi çocuk, kadın, yaşlı demeden sivillere yönelik bir soykırım politikası uyguluyor. İsrail’in bu insanlık dışı tutumunu tarihe not düşen gazeteciler de saldırılara maruz kalıyor maalesef. Bölgede zor şartlarda görev yapan meslektaşlarım ilk günlerde sadece sözlü tacizlere muhatap oluyordu. Özellikle Türk gazeteciler birçok kez İsrail güvenlik güçlerinin engellemeleriyle karşı karşıya kaldılar. Gazetecileri Koruma Komitesi ise on yedi günde tam 24 gazetecinin hayatını kaybettiğini açıkladı.

Gazze’de yaşanan vahşeti dünyaya duyurmaya çalıştıkları için gazetecileri silahlarına hedef yapan İsrail’i şiddetle kınıyorum. Görevi başında hayatını kaybeden tüm gazetecilere Allah’tan rahmet diliyorum. Dualarımız hâlâ bölgede görev yapan meslektaşlarımızla.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Niğde’nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Niğde'nin sorunları hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Niğde, Orta Anadolu'nun ortasında unutulmuş, tarihi, doğası ve folkloruyla zengin bir ildir. Tarım şehri olduğu kadar doğa ve turizm açısından da her olanağı olmasına karşın turizmden gerekli payı alamamaktadır. Aladağlar ve Bolkarlar gibi dünyada bilinen ama Niğde için faydalı kılınamayan dağcılık ve turizm için çekim alanlarına sahiptir. Ünlü felsefeci Tyanalı Apollon'un doğduğu, Mustafa Kemal Atatürk'le Millî Mücadelede her cephede savaşan kahramanların yaşadığı bir kenttir. Atatürk'ün, Niğdeliler için “Benim Niğde'ye alakam büyüktür ve ben Niğdelileri her zaman sevmişimdir.” sözleri ayrı bir anlam ifade etmektedir. Millî Mücadele'de Niğdeliler 5 uçak alınması için yardım topladıkları gibi, cumhuriyeti top atışlarıyla ilk kutlayan ildir. AKP iktidarlarına kadar hemen hemen her hükûmete bakan vermiş, ülkesine ve memleketine bağlı insanların kentidir Niğde. Ömer Halisdemir'den Çanakkale'de Seyit Onbaşının sırtına top mermisini veren Ali Çavuş'a kadar vatan için her cephede şehitleri olanların yurduudur Niğde.

Niğde'de farklı alanlarda sorunlar çözüm beklemektedir. Niğde'de köy ilkokullarından sonra bu yıl da 8 köy ortaokulu kapatılmıştır. Özellikle Ulukışla ilçesinin Eminlik köyünde yeterli öğrenci temin edilmesine karşın âdeta zorla kapatılan ortaokulumuzla kırsalda eğitim sorunlu durumdadır. Çiftehane gibi, okul öncesi ve ilköğretim öğretmeni açığı olan köylerimiz bulunmaktadır. Köylerde okul yok, internet yok, sosyal yaşam yok, çiftçiye destek de yok. Bunun yansıması kırsalın boşalması olmaktadır.

Niğde bitmeyen yatırımlarıyla ünlüdür. Niğde havaalanının temeli 1996 yılında atılmıştır, tesisin bekçisi emekli olmuş, daha bugüne kadar havaalanına çivi çakılmamıştır. Niğde'den sonra il olan bölgelere havaalanları yapılmış, Niğde'de yirmi sekiz yıldır havaalanı inşaatı başlamamış; 4 Cumhurbaşkanı, 9 Başbakan, 20 Ulaştırma Bakanı eskitmiş, temeli ve yol kenarına dikilen tabelası hâlâ durmaktadır. Havaalanının yapılması için söz verme rekoru dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'a aittir. 2 kez Başbakan, 2 kez de Ulaştırma Bakanı olarak Niğdelilere havaalanı sözünü vermiş ama bu gerçekleşmemiştir. 2018 yılında Niğde havaalanının yapılmamasını maketle protesto ettiğimiz süreçte, Niğde'ye geldiğinde “Onlar maket yapar, biz gerçeği yaparız; kısa sürede Niğde havaalanını yapacağız.” demesinden bu yana da beş yıl geçmiştir.

Yüksek hızlı tren projelerinde Niğde merkezin adı geçmemektedir. Niğde Üniversitesinin tıp fakültesi var, fakülteye ait bir

hastane yok; Eğitim ve Araştırma Hastanesinden bu anlamda yararlanılmaktadır. Niğde Kapalı Spor Salonu 2021 yılında yıkılmış, yenisinin inşaatı merkezde hâlen başlamamıştır. Ülkesine her alanda destek çıkan Niğdeli gerekli ilgiye erememiş ve Niğdelilerin sorunları çözüm bulmamıştır. Ürettiği ürünlerden patates, elma, lahana, kiraz, fasulye, çavdar, domates, karpuz gibi ürünlerde Niğde ilk sıralardadır. Bahçe ve tarla ürünlerinde ise ürünlerin tamamını yetiştirmesine rağmen bu bağlamda bir entegre tesisi dahi yoktur.

Toprak Mahsulleri Ofisi bölgede daraltılmış, üretici tüccarın insafına bırakılmış, üretim kooperatifçiliği bölgede geliştirilmemiştir. Pancar ve mısır taban fiyatları da üreticiyi şaşkına çevrilmiştir. Yüksek girdi maliyetlerine rağmen üretici üretmeye devam etmektedir. Hayvancılıkta artan yem fiyatları küçük aile tipi işletmelerinin ağıllarını boş bırakmıştır. Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi'nde 42 il var, Niğde yoktur; lisanslı depoculukta 42 il var, Niğde yoktur. "Dağı taşı ekin." diyenler Niğde'de kurak arazilerin su sorunlarının çözülmesi konusunda yeterli göletleri dahi gerçekleştirmemiştir. Karanlıkdere, Himmetli, Darboğaz, Ören, Tepeköy, Şeyhler, Halaç, Gedelli, Emirler, Güney, Altunhisar gibi gölet sorunu yaşayan bölgelerimiz bulunmaktadır. Bayağıl ve Güllüce gibi yapılmayan köy yolları, Kemerhisar gibi belediyesi Cumhuriyet Halk Partili olduğu için destek alamayan yerlerimiz ilgi beklemektedir.

Kırsalda tarımın bitmesi göçü de tetiklemektedir. Hazine arazileri satılmakta, meralarda gerekli ıslah yapılmamakta, yabancılar bölgede arazi toplamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Teşekkürler Başkanım.

1992 yılında 3.140 metre rakımlı Bolkar Dağları'na yapılacağı belirtilen kayak merkezinin temeli atılmış, inşaat belli bir noktaya gelmiş ama ne yazık ki bu kayak merkezi de gerçekleşmemiştir. Meydan Yaylası mevkisinde Çinili Göl ve Karagöl'ün bulunduğu alanda yapılacağı söz verilen telesiyej ve teleski de ne yazık ki bugüne kadar gerçekleşmemiştir.

Niğde, pazarları yanında, el sanatlarıyla önemli bir merkezdir. 30'a yakın el sanatı tükenmek üzeredir, halıcılık bitme noktasındadır. Niğde'de Vakıflar Genel Müdürü hangi işe el attıysa o da tamamlanmamıştır. Bor'da Eski Hamamı Osmanlı beş yılda yapmış, dokuz yılda hâlen daha Vakıflar onarımı bitirememiştir. Aynı şekilde, bölgedeki Cıgızoğlu Konağı da yapılmış ama

açılması gerçekleştirilmemiştir. Bunun gibi başlanan, işleri yarım kalan çok proje de bulunmaktadır.

AKP iktidarları döneminde hak ettiği değeri alamayan Niğde, sorunları kendi ölçeğinde çözme çalışmasına devam etmektedir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Serap Yazıcı Özbudun...

Buyurun Serap Hanım.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, ilişkin açıklaması

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Anayasa Mahkemesi Can Atalay hakkında hak ihlali kararı verdi ve kararda kendisinin seçilme hakkı ile güvenlik hakkının ihlaline hükmetti. Bu karar Anayasa'mızın 153'üncü maddesine göre kesin olup yasama, yürütme, yargı organlarını ve idari makamları bağlamaktadır. Dolayısıyla sonuç: Can Atalay'ın serbest bırakılması gerekiyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Faruk Dinç...

Buyurun.

6.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, Çanakkale'de şehit düşen Filistinlilere ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) – Bismillah.

Kıymetli milletvekilleri, şu elimde tuttuğum resimler Çanakkale'de şehit düşen Filistinlilerin kabir resimleridir. Filistin'den yola çıkıp 2 bin kilometre uzaktaki Çanakkale cihadına katılarak şehit oldular ve bunların 88'i bizimle omuz omuza şehit oldu, 400'ü de farklı, muhtelif hastalıklardan vefat etti. Çanakkale Şehitliği'ne rağmen "Gazze'den, Filistin'den bize ne?" diyebilir miyiz? Nasıl ki onlar yüz yıl önce bizleri savunmak için yola düştü, bedel ödedi, bizler de bugün kardeşlerimiz için harekete geçmeliyiz. Halkımız Gazze'nin yanındadır, halkımızın sesine kulak vermeliyiz; halkımız "Siyonistlerle diplomatik ilişkiler kesilsin." diyor. O gün de Gazze dostumuzdu, bugün de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, cumhuriyetin 100'üncü yılına ve İzmir'e ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, cumhuriyetin 100'üncü yılı ve İzmir hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Seda

Kâya Ösen'e aittir.

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de demokrasi, özgürlük, birlikte yaşama arzusu denildiği zaman akıllara ilk olarak İzmir gelir. İzmir, haksızlığa başkaldırı, barışa davet, insan ve kadın haklarına saygı, vatan sevgisinin kalesi demektir. Binlerce yıldır farklı medeniyetlere ev sahipliği yaparak kültürünü, hoşgörüsünü durmadan geliştiren bu güzel şehir, bugün milletimizin değerlerini, Anadolu medeniyetinin benzersiz özelliklerini dün olduğu gibi bugün de kendi içerisinde yaşatıyor. İzmir'deki bütün bu değerler cumhuriyetle anlam buluyor. Biz İzmirli cumhuriyetin ne demek olduğunu iyi biliriz. Bağımsız olmadıktan sonra hayatta anlam ifade eden her şeyin başkalarının insafına kalmış sahte bir düzen olduğunu biliriz. Hasan Tahsin ilk kurşunu atmamış olsaydı sonunun nereye varacağını biliriz.

Kıymetli hazırun, insanlık tarihinin en zorlu mücadelelerinden birinin sonucunda kurulan eşsiz cumhuriyetimizin 100'üncü yılını günlerdir anıyor olmamız gerektiği hâlde, sanki sıradan bir tarihi yaşayacak gibi sönük, suskun ve belirsizlik içerisinde günleri sayıyoruz. Arkasında siyasi hesaplar olsun olmasın, binbir zorlukla kurulan cumhuriyete yakışan anmaları yapmıyor olmak, kendi hayatlarından vazgeçen atalarımıza, uzuvlarını toprakta bırakan gazilerimize, ülkemiz ve aileleri için her alanda alın teri döken milyonlarca cumhuriyet emekçisine haksızlıktır. Cumhuriyet "millet" demek, "insan" demektir. Zorlu ekonomik şartlar altında geçinmeye çalışan vatandaşlarımızın yurttaşlık bilincinin tazelenmesi için, zor anlarında sığınacakları bir ülke olduğunu bilmeleri için kimsesizlerin kimsesi olan cumhuriyetimizi ülkenin her yerine kalın kalın harflerle yazmamız, anlatmamız gerekiyor. Bölgemizde, Orta Doğu'da yaşanan katliamlar, masum sivillerin, çocukların kolektif cinayetlere kurban gitmesi elbette her birimizi derinden yaralıyor, üzüyor. Savaşın, yurt savunmasının ne demek olduğunu iyi bilen milletlerin başında geliyoruz. İşte, bu nedenle, bağımsızlık adına tüm dünya milletlerine örnek olmuş kurtuluşun ve kuruluşun hikâyesi tam da bu zamanlarda destansı şekilde anlatılmalıdır. Yüz sene öncesini hatırlayalım, dönemin kirli emperyal planlarını bozan biz değil miydik? Tarihin Avrasya'da, Orta Doğu'da, Kafkasya'da akışını değiştiren bizler değil miydik? Yıkılmış, paylaşılmış bir imparatorluktan gencecik, pırıl pırıl bir cumhuriyet yaratan biz değil miydik? Öyleyse ne duruyoruz? Bu müstesna destanı bağımsızlık mücadelesi veren mazlum toprakların kulaklarına, tüm dünyaya neden haykırıyoruz? Neden bütün dünyaya medeni

dünyanın ayrılmaz bir parçası ve taşıyıcı kolonu olan Türkiye'nin bölgedeki ve hatta dünyadaki istikrar ve barış ortamının çimentosu olduğunu anlatmıyoruz? Dünyada haksız yere zulme uğrayan mazlum milletlere elbette sahip çıkalım, seslerini duyuralım. Peki, soruyorum: Cumhuriyete kim sahip çıkacak? Demokrasinin kalbi Gazi Meclisimizin Cumhuriyet Bayramı programı belli mi, kurumların programları belli mi? Eşine az rastlanır bu kahramanlık hikâyesinin 100'üncü yılında devlet neden bu kadar suspus? Devlete ve devletin doğum gününe sahip çıkmak, anlaşılan, yüz sene önce olduğu gibi, milletin efendisi olan, tarlasına "cumhuriyet" yazan Yozgatlı köylüye, Kırklarelili çiftçiye kalmış gözüküyor. Hiç kimse merak etmesin, yüz sene önce uçurumun kenarından aldığımız bu kutsal vatanı sahipsiz bırakmayacağız. Gönülsüzlüğe ve umutsuzluğa inat, Cumhuriyet Bayramı'mızı 85 milyon vatandaşımızla coşkunseller gibi kutlayacağız. Yüreği Türkiye'yle atan, vazifeye atılmak için vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyen sessiz milyonlarla omuz omuzayız.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı kutlu olsun.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aykut Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ilinin Manavgat ilçesinin Ulualan mevkinde uygulanacak projeye ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – 2.800 dönümlük bir alana sahip Ulualan mevkiisi Manavgat'ımızın ve Akdeniz çanağının geleceğidir. Kültür ve Turizm Bakanlığı burayı 3'ü konaklamalı, 1'i konaklamasız 4 golf alanı olarak tahsis etmeyi planlamaktadır. Üzücü olan nokta, Manavgat'ımızın halkının ve Manavgat'ımızı oluşturan dinamiklerin fikri alınmadan, bir nevi emrivakiyle yapılmasıdır. Buraya uygulanacak proje, kalkınma parametreleri göz önünde bulundurularak yani Manavgat'ımızın on iki ay kullanabileceği sosyal, ticari gelişimine ve Manavgat'ımızın marka değerine katkıda bulunacak şekilde planlanmalıdır. Manavgat bölgemizde zaten 250 tane beş yıldızlı otelimiz var. Kentimizin kalbi sayılan Ulualan'a yeni oteller dikmenin ne Manavgat'a ne de ülke ekonomisine bir katkısı olmayacak; aksine, Manavgat'ın kalbine hançer saplanması durumunda kaybeden yalnız Manavgat değil, ülkemiz de olacak.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Buyurun Sayın Başkan.

8.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, tohum ve fidan destekleme programına ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Bir süredir asılsız haberler ve aslı olmayan söylentilerle ilgili söz alıyorum. Bugün de “Ülkemiz tohumculukta dışa bağımlı hâle gelmiştir.” iddiaları hakkında ifade etmek isterim ki hâlihazırda 97 ülkeye tohum ihracatı yaptığımızın altını çizerek, tohumluk üretimimizin son yirmi yılda 9,4 kat arttığını; bununla birlikte, ihracatımızın 13,7 kat arttığını söylemek isterim.

Tohum ve fidan destekleme programı ilk kez AK PARTİ Hükûmeti tarafından hayata geçirilmiştir. 2023 yılında sertifikalı tohum kullanım desteğinde yüzde 150'lere varan artış sağlanmış, deprem bölgesi için ayrıca yüzde 100'lük artışla ödenecektir.

Tohum dış ticaretinde ihracatın ithalatı karşılama oranı 2021'de yüzde 31 iken 2022'de yüzde 137'ye yükselmiştir. Aynı zamanda, meyvecilikte kullanılan fidan ve fidelerin yüzde 99'u yurt dışında üretilip sertifikalandırılmaktadır. 2002 yılında 4 milyon olan sertifikalı fidan üretimimiz, 2022 yılında -bu rakam- yaklaşık 58 katına çıkarak 230 milyon adede yükselmiştir.

Bir dahaki sefere “Saman ithal eder hâle geldik.” efsanesine açıklama yaparım.

BAŞKAN – Sayın Tahtasız...

9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, otoyol ve köprü ücretlerine yapılan zamma, şoför ve nakliyecilerin taleplerine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, seçim öncesi en yetkili ağızdan otoyol ve köprü ücretlerine zam yapılmayacağı sözü verildi ancak birçok seçim sözü gibi bu söz de unutuldu. Bugün otoyol ve köprü ücretlerine zam yapıldı, halkımız yine kandırıldı.

Türkiye'nin yükünü kamyoncu esnafımız çekiyor; mazot, ÖTV, MTV zamlarının ardından otoyol ve köprülere yapılan zamlar nakliye işi yapanlara bir yük daha bindirdi.

Şoför ve nakliyecilerin Meclisimizden bir talebi var: Toplam ağırlığı 3.500 kilogram olan kamyonetlerin yük hadleri yükseltilmelidir. İller arasındaki tır parkları çoğaltılmalı, dokuz saatlik yol yapabilme süreleri on bir saate çıkarılmalıdır. Araç muayene tarihleri geçtiğinde K1 yetki belgesinin bir ay içerisinde iptal edilmesine yönelik düzenleme kaldırılmalıdır. D1 yetki belgesinin başkasına kiraya verilmesinin önüne geçilmelidir. Hususi araçlarda olduğu gibi ticari araçların da araç muayenesi iki yılda bir yapılmalıdır. C2 belgesiyle nakliye yapanların şehirlerarası nakliye yapması önlenmelidir. Kamyoncu esnafımıza uzun vadeli ve kolay ödeme şartları olan krediler verilerek araçlarını yenileme imkânı tanınmalıdır. Gece gündüz demeden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sarı...

10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, BAĞ-KUR'lu esnaf ve çiftçilerin verilen sözlerin tutulmasını beklediğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, BAĞ-KUR'lu esnaf ve çiftçilerimiz AKP iktidarının EYT düzenlemesinde yer vermediği ve adaletsizliğe yol açan prim gün sayılarının eşitlenerek 9000 günden 7200 güne indirilmesi için verilen sözün tutulmasını bekliyor. Yine, mağdur olan esnafımız vergi kaydı bulunduğu ve sigortalı olma niteliğini taşıdığı hâlde BAĞ-KUR tescilli olmadığı için 50 ile 65 yaş aralığında emekli olamayan vatandaşlara tescil affı sözünün tutulmasını bekliyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan seçim öncesinde ekim ayını ve Meclisi işaret etmişti; ekim bitiyor, Meclise gelen bir çalışma yok. BAĞ-KUR'lularımızın anayasal haklarının gasbedilmesinin önüne geçen kanun tekliflerimiz Meclis komisyonlarında bekliyor.

Bu adaletsizliğe artık son vermek, BAĞ-KUR'lularımıza haklarını teslim etmek için daha neyi bekliyorsunuz?

Sosyal güvenlikte eşitlik ve adaleti ayaklar altına alan AKP iktidarına çağrıda bulunuyorum: Milyonlarca insanımıza verdiğiniz sözü bir an önce yerine getirin. Artık daha fazla gecikmeden BAĞ-KUR primini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

11.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'daki sokak hayvanlarına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'da 50 binden fazla, Türkiye'de 5 milyona yakın sokak hayvanı var. Bakımını üstlenemediğimiz, açlıktan, hastalıktan ölen ya da itlaf edilen hayvanları üzüyoruz. Taşıdıkları hastalıklar, saldırganlık durumu ve bölgeyi koruma içgüdüleriyle bulundukları bölgenin endemik canlılarına zarar verme potansiyeli bulunan sokak hayvanlarının bazen insanlara da saldırıyor olduğunu görüyoruz. Bu sorunun çözümü asla itlaf yöntemi olmamalıdır. Hollanda kısırlaştırma yöntemiyle sorunu neredeyse çözdü. Bir köpeğin 14 yavru birden doğurduğu göz önüne alınırsa sokak hayvanlarının sayısının nereye ulaşabileceğini tahmin etmek güç değil. Türkiye'de tüm belediyeler veterinerler eşliğinde yoğun bir kısırlaştırma programı uygulamalı, hayvanların üretimi ve satışı yasaklanmalı, çip takibi de yapılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bozatlı...

12.- Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlı'nın, üniversite öğrencileriyle ilgili yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı kararı ile ilişkin açıklaması

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi iki yıldır sürekli yenilenen, değişime açık ve gençlerle sözde değil, özde yan yana yürüyen AK PARTİ'miz reformist bir geleneği temsil etmektedir. Medeniyetimizle çelişmeden aynı zamanda çağa da ayak uyduran partimiz, gençlik kollarından başlayarak nitelikli insan yetiştirmeyi başarmış ve bizleri bu sıralara kadar getirmiştir. Üstadın da dediği gibi, ak sütün içindeki ak kılı fark edecek kadar gözü keskin bir gençlik şuurunu bizlere aşılayan ve her fırsatta biz gençleri yalnız bırakmayan Sayın Cumhurbaşkanımıza tüm genç kardeşlerim adına teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanımızın gençlere söz verdiği seçim vaadimiz, üniversite öğrencilerine telefon, bilgisayar ve ayda 10 GB ücretsiz internet desteğini içeren Cumhurbaşkanlığı kararı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Gençlerin teknolojiye erişimini kolaylaştıran bu tür uygulamalara imza atan Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyorum, hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Sayın Önal...

13.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, emeklilere bir defaya mahsus verilecek 5 bin liralık ikramiyeye ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ iktidarı tarafından emeklilerimize layık görülen ve yalnızca bir defaya mahsus verilecek olan 5 bin liralık ikramiye son derece yetersizdir. Çocuk okutan, ev kirası, elektrik, su faturası ödeyen birçok emeklimiz simit satıyor, ayakkabı boyuyor, emlakçılık, kantincilik, tezgâhtarlık yapıyor; kısacası hayat mücadelesi veriyor ve iktidarınız bu durumdan hiç rahatsız olmuyor. Açlık sınırının dahi altında emekli aylığı alan emeklilerimiz geçinemediği için iş arıyor, iş bulan emeklilerimiz ise son derece düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalıyor. Getirmiş olduğunuz kanun teklifiyle geçinemediği için çalışmak zorunda kalan emeklilerimiz ikramiye dışı bırakılıyor ve âdeta cezalandırılıyor. Yıllarca prim ödeyen, vergi veren ancak hak ettiği aylığı bir türlü alamayan emeklilerimize haklarını vermek yerine onları yok saymaya devam ediyorsunuz. Buradan iktidarınızı uyarıyoruz: Yol yakinken bu hatanızdan dönün; çalışan-çalışmayan emekli ayrımını ortadan kaldırın, emeklilerimizin tamamına hak ettikleri maaşı verin, ikramiyeleri artırın.

BAŞKAN – Sayın Genç...

14.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Pınarbaşı-Gürün yoluna ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Kayseri Pınarbaşı ilçemiz ile Sivas Gürün'ü birbirine bağlayan D300 Kara Yolu'nun 100 kilometrelik

kesimindeki yol durumu seyir güvenliğini tehlikeye sokmaktadır. Her yıl ölümlü ve maddi hasarlı trafik kazalarının meydana geldiği güzergâhta hem bölge halkı hem de sürücülerimiz büyük mağduriyet yaşamaktadır. Özellikle kış aylarında hava sıcaklığının düşmesi ve kar yağışı nedeniyle güzergâhta meydana gelen buzlanma ve tipi birçok kazaya sebebiyet vermektedir. Kış aylarının yaklaştığı şu günlerde can kaybı yaşanmaması için buradan yetkililere çağrıda bulunuyorum: Pınarbaşı-Gürün yolu için Karayolları bünyesinde bir an önce adım atılmalı, gerekli yatırımlar bir an önce yapılmalı, söz konusu kesim günün şartlarına göre yeniden düzenlenmeli ve seyir güvenliği sağlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaoba...

15.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, PTT Genel Müdürlüğünde çalışanların sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP'nin mağdur ettiği yığınlara her seçim dönemi yenileri ekleniyor. Seçim vaadi olarak verdiğiniz sözlerin hiçbirini tutmadığınız gibi taşeron firma sistemiyle Türkiye'de modern köleliği yarattınız. İcini boşalttığınız kurumlarda aynı işi yapan çalışanlar bu bozuk düzen yüzünden farklı özlük haklarına sahipler. Özellikle PTT Genel Müdürlüğündeki çalışanların sesini bir kendileri bir de biz duyuyoruz. Taşeron firmalar denetlenmiyor, emekçiler İş Kanunu'ndaki haklarından faydalanamıyor, yıllardır promosyon alamıyorlar, işçilerin hakları gasbediliyor. PTT gibi köklü bir kurumu daha fazla yıpratmayın, emekçinin, işçinin, memurunun yanında olun, bu sömürü düzenine “Durl!” deyin. KPSS merkezî atamasıyla atanmış PTT'de görev yapan idari hizmet sözleşmeli yapıdakileri de kadroya alın, taşeron işçilerimize söz verdiğiniz gibi haklarını ve kadrolarını verin.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

16.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, iktidarın dış politikasının tamamen İsrail odaklı olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bundan tam on altı sene önce, 8 Kasım 2007'de yüce Mecliste, Gazi Mecliste birini alkışladı bu Meclis. Bakın, burada İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres, arkasında alkışlayan kim? Sayın Recep Tayyip Erdoğan. Mavi Marmara'da “Otoriteye mi sordunuz?” dediler, Can Atalay'ı bu Mecliste konuşturmadılar. Burası yolgeçen hanı değil, sadece ve sadece milletin temsilcilerinin konuşması gereken yerde siz bir katili konuşturdunuz ve alkışladınız, su anlaşması yaptınız, Ankara anlaşmasıyla Kudüs'ü fiilen - defakto- İsrail'in başkenti olarak kabul ettiniz ve şimdi de artık timsah gözyaşları döküyorsunuz, tamamen riyakârsınız. Sizin dış

politikanız tamamen İsrail odaklıdır ve sadece laftan öteye geçmeyen, poşu bağlamayla İsrail'i savunduğunu sanan bir AK PARTİ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Derhâl ve derhâl tüm anlaşmaları feshediniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Pala...

17.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, performansa dayalı ek ödeme sistemine ilişkin açıklaması

KAYIHAN PALA (Bursa) – On İkinci Kalkınma Planı'nda kamuda performansa dayalı ek ödeme sisteminin süreceğinin açıklanması Cumhurbaşkanlığı Hükûmetinin sağlık politikalarındaki çelişkiyi göstermesi bakımından çarpıcıdır çünkü Sağlık Bakanı Sayın Koca 17 Ağustos 2022'de yaptığı bir açıklamada, bir süredir bitkisel hayatta olan performans sisteminin fişinin çekildiğini ve artık tamamen kaldırıldığını açıklamıştı. Performansa dayalı ek ödeme sistemi, sağlık çalışanları arasında büyük bir itirazla karşılanmış, hakkaniyeti, çalışma koşullarını, sağlık çalışanlarının sağlığını ve sağlık alanının kendine özgü niteliklerini yok sayan olumsuz bir ödeme sistemidir; şimdi, On İkinci Kalkınma Planı'nda tekrar gündeme getirilmiş olması büyük bir çelişkidir. Bundan mutlaka vazgeçilmeli ve bizzat Sağlık Bakanlığı tarafından da kabul edilen, yıkım getiren bu sistem yerine bütün sağlık çalışanlarına onların emeklerinin karşılığı bir ücretlendirme yapılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

18.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, vatandaşın vergilerin altında ezildiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İsraftan, şatafattan bir adım geri durmayan saray iktidarı, seçim döneminde harcadığı paraları ve yerel seçimde harcayacağı paraları yine vatandaşın cebinden çıkaracak, yüksek vergilerle halkın sırtına yükleyecek. 2023 yılına göre 2024 yılında vergi gelirlerinin 8 trilyon 335 milyar liraya çıkarılarak yüzde 72,7 oranında artırılması öngörülüyor. Enflasyon ve hayat pahalılığıyla boğuşan halk yine vergilerin altında ezilecek, halk böyleyken saray kendi bütçesini bir yılda ikiye katladı. 2023'te 6,6 milyar TL olan Cumhurbaşkanlığı bütçesi 2024'te 12 milyar 283 milyon 843 bin TL'ye çıkarıldı. İsme ihale kamu ihaleleriyle değerine değer katan 5'li çetenin vergi borçları silinirken vatandaşın vergilerin altında ezilmesini kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'de verilen vaatlerin hâlâ yerine getirilmediğine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kırşehir, bölgesinde her türlü potansiyeli olan kadim bir Anadolu şehridir ancak şu ana kadar, yetersiz siyasi temsil sebebiyle çevre iller ivme kazanırken Kırşehir bir türlü kabuğunu kıramamıştır. Bu kürsüden, Kırşehir’de yarım kalan ve sözler verilmesine rağmen bir türlü başlanılmayan kamu yatırımlarını defaatle dile getirmiştım. Ancak gelinen noktada Hükûmet Konağı, turizm otelcilik lisesi, 400 yataklı hastane inşaatı, 2018 yılında yatırım programına alınmasına rağmen henüz bir çivi bile çakılmamış olan Çevre Yolu projesi, AKP’li siyasilerin de dillerine pelesenk olan elli yıllık şehir stadı ve kapalı spor salonlarının yenilerinin yapılması, Seyfe Gölü kurtarma projesi ve benzeri kamu yatırımlarının ve yinelenen vaatlerin ne yazık ki hâlâ yerine getirilmediğine tanık olmaktadır.

Buradan tekrar ifade etmek isterim ki kamu yatırımları tamamlanana ve verilen sözler tutulana kadar Kırşehir için mücadelemiz sürecektir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yazmacı...

20.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı’nın, yeni anayasa yapılmasına ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizin hiç tartışmasız sade, sivil, demokratik, hürriyetçi ve merkezinde bireyin olduğu yeni bir anayasaya ihtiyacı vardır. Mevcut 1982 Anayasası’nda 19 ayrı tarihte 184 değişiklik yapılmış, bu değişikliklerde toplam 177 maddeden oluşan Anayasa’nın 44 maddesi tamamen yürürlükten kaldırılmıştır. Anayasa yapılan değişiklikler nedeniyle delik deşik edilmiş, yamalı bohçaya dönmüş bir anayasa hâline gelmiştir. Yeni anayasa yapılması milletimizin beklentisidir. Bunu mümkün olan en geniş mutabakatla yerine getirmeliyiz.

Türkiye Yüzyılı’nın inşa sürecini demokratik bir anayasayla taçlandırmamızın tam vakti. Yüzyıl geride kaldı, 2’nci yüzyıla başlıyoruz; Türkiye Yüzyılı’na girerken darbecilerin yazdığı bir Anayasa’yla yürümek Türkiye’ye yakışmaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakbak.

21.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak’ın, cumhuriyetin 100’üncü yılına ilişkin açıklaması

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gaziantep’ten İzmir’e, Erzurum’dan Sivas’a

emsalsiz bir kurtuluş mücadelesinin eseri, bağımsızlığın sembolü, yarınların teminatı cumhuriyetimiz 100 yaşında. Türkiye Yüzyılı heyecanını yaşadığımız bugünlerde bağımsız ve güçlü bir devlet olmanın ne kadar önemli olduğunun farkına varmalıyız. Gazze'de yaşanan katliam, Ukrayna-Rusya savaşı, Azerbaycan, Bosna ve Suriye'de yaşananlar; tarihten bugüne coğrafyamızdaki bu yangın karşısında dik bir duruş sergilemek ve mazlumların gözyaşını dindirmek, zulmün karşısında durabilmek Recep Tayyip Erdoğan gibi güçlü bir irade, büyük ve güçlü Türkiye'yle mümkündür. Son yirmi bir yıldailmekilmek işlediğimiz yüzyıllık kazanımlarımızı koruyarak cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılına aynı heyecanla başlayacak ve Türkiye Yüzyılı'nı 2071 vizyonumuzla taçlandıracağız.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile aziz şehitlerimizi, gazilerimizi rahmet ve minnetle anıyor, Cumhuriyet Bayramı'mızı kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Akalın...

22.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yıl dönümünde demokrasi ve cumhuriyetin kıymetini bir kez daha anlıyoruz. İYİ Parti, halkın sesi olma ve adaleti tesis etme amacıyla bir demokrasi mücadelesi olarak yola çıktı. Demokrasi milletimizin temel haklarındandır, cumhuriyet ise en güçlü teminatıdır. Altı yıl önce Genel Başkanımız Meral Akşener liderliğinde ekilen umut tohumları bugün milletimiz için meyvelerini vermeye başlamıştır. İYİ Parti ailesi olarak ülkemizin bölünmez bütünlüğü ve halkımızın refahı için durmaksızın çalışacağız.

6'ncı kuruluş yıl dönümünde tüm partililere, gönüllülere ve milletimize teşekkür ediyor, demokrasi ve cumhuriyetimizin ilelebet yaşamasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

23.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, İsrail'in vahşetine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, gündeme taşınacak onlarca konu var ama gündemi bloke eden İsrail vahşeti hepsinin önünde. On dokuz gündür masum insanların üstüne bomba yağdırılıyor; çocukların, kadınların, yaşlıların, hastaların öldürülmesi dünyanın sessizliğini bozmuyor. Batı'nın insancıl, hümanist söylemleri -hep söylediğimiz gibi- sahtekâr, ikiye bölünmüş ayak

oyunlarıymış. Gazze’de soykırım, ortadan kaldırma, toplu kıyım, öldürme, tecrit, hedeflerine ulaşana kadar Batı’nın sessizliği ve desteği devam edecek. İnsan öldürmek onlar için bir sanat sanki. Bu yeni değil, Sabra ve Şatilla katliamları aynı siyonist duygulardan besleniyordu. Acının, korkunun, ölümün tarifini istiyorsunuz; gücünüz, vicdanınız el veriyorsa siz tarif edin. Onlar oradan kıracak zincirleri. Bir gün mutlaka kavuşacak ellerimiz. Zulümde en zalim olarak tarihin kayıtlarına geçmek hafızayıbeşer nisanla maluldür ama sen unutma ve hatırla.

Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

24.- Konya Milletvekili Barış Bektaş’ın, EYT yasının yarattığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili bir düzenleme yapıldı ancak bu düzenleme emeklilik bekleyen herkesin mağduriyetini ortadan kaldırmadığı gibi yeni mağduriyetler yarattı. Bu mağduriyetlerin giderilmesi için 15 Ekim Pazar günü Emeklilikte Adalet Derneği önderliğinde on binlerce yurttaşımız İstanbul’da bir miting dahi yaptı. Milletin temsilcileri olarak 8 Eylül 1999 tarihinden sonra SGK girişi olduğu için benzer prim gününe sahip akranlarından ancak yirmi yıl gibi bir süre sonra emeklilik hakkını haiz olacak mağdur vatandaşlarımızı görmezden gelmemiz mümkün değildir. Bu mağduriyetin giderilmesi için 8 Eylül 1999 sonrası SGK girişi olanlara başlangıç yılına göre emeklilik yaşı belirlenmesini esas alan kademeli bir emeklilik sistemi getirilmelidir.

Saygılar.

BAŞKAN - Sayın Özer...

25.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer’in, Konya modeli belediyeciliğe ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konya modeli belediyecilik sadece ülkemizde değil, artık dünyada örnek alınır hâle gelmiştir. Bildiğiniz üzere, Konya, dünyanın en büyük yerel yönetim teşkilatı olan ve dünya genelinde 240 binden fazla üyesi bulunan Dünya Belediyeler Birliği (UCLG)’nin Başkanlığını yürütüyor. Bu önemli vazifeyi ülkemiz adına Konya Büyükşehir Belediye Başkanımız Uğur İbrahim Altay sürdürüyor. Konya 26-27-28 Ekim tarihlerinde UCLG Dünya Konseyine ev sahipliği yapacak. 7 kıtadan 350’den fazla belediye başkanının ve bini aşkın katılımcının yer alacağı UCLG Dünya Konseyi, hiç şüphesiz ülkemize değer katacaktır.

Cumhuriyetimizin 100’üncü yılında Konya’nın Birliğin dönem başkanlığını devralacak olması da ayrıca önemlidir. UCLG

Başkanlığı yanında Uluslararası Tarım Şehirleri Birliği Başkanlığı ve Türk Dünyası Belediyeler Birliği Başkanlığı görevlerini de sürdüren Konya'nın, uluslararası rolünü giderek güçlendirdiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Avşar...

26.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesine ve Tekirdağ'da üretim yapan firmalara, Deprem Riski ve Farkındalık Zirvesi'ne ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitemiz Stanford Üniversitesi tarafından hazırlanan Dünyanın En Etkili Bilim İnsanları Listesi'ne rekor bir listeyle girdi. Listeye “kariyer boyu etki” kategorisinde Profesör Doktor Murat Ateş, Profesör Doktor Süreyya Meriç Pagano Hocalarımız girerken, “yıllık etki” kategorisinde Profesör Doktor Murat Ateş, Doçent Doktor Elif Burcu Aydın ve Doçent Doktor Erdi Bal ile Doçent Doktor Nesimi Uludağ yer alarak bizleri gururlandırmıştır. Bilim insanlarımızı ve üniversite yönetimimizi tebrik eder, başarılarının devamını dilerim.

Yine, üretimleri Tekirdağ'ımızda olan 59 firmamız ISO 500 listesine girmiş; firmalarımızı tebrik eder, ilimize ve ülkemize katkılarının devamını dilerim.

Başka bir konuysa Trakya Üniversiteler Birliği ile Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığımızın katkılarıyla düzenlenen Deprem Riski ve Farkındalık Zirvesi programıyla deprem gerçeğine dikkat çekilmiştir; emeği geçenleri tebrik eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara...

27.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, deprem bölgelerindeki küçük esnaflara ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem bölgelerindeki ekonomimizin kılcal damarları olan küçük esnaflar depremi maalesef atlatamadılar. Sermayelerini, iş yerlerini ve umutlarını kaybettiler, geçim kaynakları enkaz altında kaldı, tutanak altına aldıkları zayi belgelerinin karşılığını dahi alamadılar. Küçük esnafımızın BAĞ-KUR primlerinin tamamının hazine tarafından karşılanması elzemdir çünkü en alt kademe olan 4 bin lirayı dahi ödeme güçleri yoktur. Deprem illerindeki kira sözleşmelerindeki -Gelir Vergisi Kanunu madde 94 uyarınca- iş yeri kira ödeme stopajı kaldırılmalıdır, KDV mükelleflerinin ise iş yeri kiralamalarındaki kiracıya yansıtılan yüzde 20 oranındaki KDV tutarı yüzde 1'e çekilmelidir. Esnaflardan tahsis edilen konteyner kentler güvence altına alınmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tutdere, buyurun.

28.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, konteyner kentlerdeki içme suyu sorununa ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

En temel insan hakkı olan temiz içme suyuna erişim hakkından faydalanamayan, temiz içme suyuna erişemeyen binlerce insanımızın mağduriyetini size iletmek için söz aldım. Konteyner kentlerde içme suyu sorunu devam ediyor, içme suyu yokluğu ve eksikliği insanlarımızı canından bezdirmiş durumda; kadınlar, çocuklar bir bardak suya hasret. Adıyaman'da K2 konteyner kenti başta olmak üzere konteyner kentlerde içme suyu sorunu var. Şehir şebeke suyunun içilebilir olup olmadığı konusunda Sağlık Bakanlığından ve Halk Sağlığından yeterli ve tatmin edici açıklamalar yapılmıyor. Milletimiz bu konuda ayrıntılı ve tatmin edici bir açıklama bekliyor. Ben buradan Hükûmete çağrı yapıyorum: Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında halkımızı, vatandaşlarımızı, deprem mağdurlarını bir bardak suya hasret bırakmayın diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Saadet Partisi olarak Bülent Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

29.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, cumhuriyetin 100'üncü yılına ve kutlamaların alelade programlarla geçirildiğine, bugün yürürlüğe girmesi gereken köprü ve otoyol ücretlerine yapılan zammın ertelenmesine ve Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti olarak cumhuriyetimizin 100'üncü yılındayız, şanlı tarihimizin en yüksek mertebelerinden biri olan cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutladığımız bir haftadayız; önümüzdeki hafta Genel Kurulu cumhuriyetimizin 100'üncü yılına girmiş olarak icra etmeye devam edeceğiz. Dolayısıyla, milletimizin kahramanlık ve fedakârlıklarıyla kazandığı istiklal mücadelesinin bizlere bıraktığı en büyük kazanım olan cumhuriyetin 100'üncü yılını biz de tebrik ediyoruz. Bu sebeple de 2023 yılını milletimiz için yalnızca takvimdeki sıradan bir yıl değil, iktidarın tutamadığı sözler ile vaatler verdiği bir yıl değil, milletimizin gelecek için dönüm noktası olarak gördüğü bir yıl olarak görüyoruz çünkü 2023'ü kahraman milletimiz ve aziz şehitlerimizin 1923 yılında inşa ettiği cumhuriyetimizin tüm zorluklara rağmen dimdik ayakta durduğunu ve geleceğe uzanacağını gösteren bir dönüm noktası olarak görmekteyiz. Bu nedenle, bu büyük günü anarken geçmişimizle gurur duymanın yanı sıra geleceğe dair büyük umutlar taşımak durumundayız. Milletimizin kahramanlık ve

fedakârlıklarıyla kazandığı istiklal mücadelesi bize, özgürlüğün ve bağımsızlığın ne kadar değerli olduğunu öğretmiştir; cumhuriyetimizin 100'üncü yılı, bu değerleri sonsuza kadar yaşatma ve daha ileriye taşıma kararlılığının bir ifadesi olarak kalacaktır. Unutmamalıyız ki cumhuriyetimizin 100'üncü yılı sadece bir geçmiş anma değil, aynı zamanda, geleceği şekillendirme fırsatıdır. Bu dönemde demokrasimizi daha da güçlendirmeli, adaleti tesis etmeli, eğitimde ve sağlıkta kaliteyi artırmalıyız ve bu dönem kadim sorunlarımızı, 1'inci yüzyılda çözemediğimiz sorunları 2'nci yüzyılda çözme iradesini ortaya koyacağımız bir yeni yüzyıl olmalıdır. İşte bu nedenle, 2023, milletimizin birlik ve beraberliğini daha da pekiştiren, huzur ve refah içinde bir Türkiye'nin temellerinin atılması gereken bir yıl olmalıdır; kutuplaşmanın ve kamplaşmanın değil, kucaklaşmanın ve kardeşliğin, çoğulcu bir demokrasinin yıl dönümü olmalıdır. Milletimizin 2023'ü umut ve heyecanla beklediği, geleceğe dair büyük hayaller kurduğu bir yıl olarak görmesini isterdik ancak ne yazık ki cumhuriyetimizin üzerinde bir ölü toprağı var. Cumhuriyetin 75'inci yıl kutlamaları bugün bile hâlâ sevinç ve özlemle hatırlanırken milletimizin gurur yılında iktidar bu büyük günü alelade programlarla geçiştirmeye çalışmaktadır. Aslında iktidar tıpkı cumhuriyetin 100'üncü yılına yakışır bir Türkiye inşa edemediği gibi, cumhuriyetimizin 100'üncü yılına yakışır bir anma ve anlama vizyonu da ortaya koyamamıştır. Bugün, cumhuriyetin 100'üncü yılında Türkiye, gençlerini kendi ülkesine küstüren, onlara müreffeh bir gelecek değil, endişe dolu bir hayat vadeden bir ülke hâline gelmiştir. Cumhuriyetin 100'üncü yılında Türkiye, insanların mutlu bir gelecek için değil, günü kurtarmak için karın tokluğuna yaşadığı bir ülke hâline gelmiştir. Oysa aziz milletimiz 100'üncü yılında Türkiye'nin çok daha müreffeh, çok daha huzurlu ve mutlu olmasını arzu ediyordu. Maalesef bu hususlar gerçekleştirilememiştir ancak biz bu hayali hayata geçirmek için Türkiye Büyük Millet Meclisinde olan siyasi partilerimizin milletvekilleri olarak üzerimize düşen vazifeyi bir an önce yerine getirmek durumundayız.

Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri; dün köprü ve otoyol ücretlerine bugünden itibaren geçerli olmak üzere bir zam kararı ortaya çıktı. Sayın Cumhurbaşkanımız 9 Ocak 2023 tarihinde bugün bu sıralarda bulunan bakanların da alkışları eşliğinde “2023 yılı boyunca otoyol ve köprü ücretlerinin artırılmaması kararını aldık, ülkemize, milletimize hayırlı olsun.” diye bir “tweet” paylaşmıştı; altını kırmızıyla işaretledik. Bugün, seçimden sonra ise üstünü çizerek bir zam kararı aldılar. Az evvel Anadolu Ajansı'na düşen bir haberde Cumhurbaşkanlığı İletişim Dairesi Başkanı Fahrettin Altun Bey, bugün yürürlüğe girmesi gereken bu zammın sene sonuna kadar ertelendiğini ifade etti. Bir devlete ciddiyet yakışır. Siz Cumhurbaşkanı olarak madem bu sözü verdiniz... Bu git gel şeklindeki yaptırımlarınızı kamuoyunun baskıları sebebiyle geri almanızın, bundan sonra atacağınız adımlarla

ilgili ciddiyetinizi sorgular hâle getirdiğini de görmeniz gerektiğini ifade ediyorum. Dolayısıyla, şunu net bir şekilde görüyoruz ki: İki aylık köprü ve otoyol ücretlerine dahi muhtaç olmuş, bütçesi kara delik hâline gelmiş bir ülke yönetimiyle karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlamak için...

BAŞKAN – Beş dakika bitti.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bir dakikayla...

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde durmak istediğim bir diğer husus da Hatay Milletvekilimiz Can Atalay'ın hak ihlaliyle ilgili Anayasa Mahkemesi bugün beklenen kararını verdi. Elbette gecikmiş adalet, adalet değildir. Bu hususla ilgili aslında bir Anayasa Mahkemesi kararının verilmesine dahi ihtiyaç yoktu çünkü bu konuda Anayasa Mahkememiz daha önce 2 milletvekilimizle ilgili emsal karar vermişti ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız da maalesef Anayasaya Mahkemesi kararını beklemeden onları bir an önce yürürlüğe koymuş, sonra o karardan rücu etmek durumunda kalmıştı. Evet, Anayasa Mahkemesinin gecikmiş olsa da bu kararı Türkiye'nin bir hukuk devleti olması açısından bir işaret ama statükocu yargı bürokratlarının Can Atalay'a ve bu Meclise kaybettirdiği beş ayın hesabını hep beraber sormak zorundayız çünkü kimse keyfi davranamaz. Anayasa Mahkemesi kararlarının herkese karşı bağlayıcı olduğunu, uymayan kişilere bir yaptırım uygulanması gerektiğini ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Bülent Bey güzel bir sunuş yaptı, 5+1'le bitirdi; diğer Grup Başkan Vekillerimize duyurulur.

Buyurun Sayın Usta.

30.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yılına, Ziya Gökalp'in 99'uncu ölüm yıl dönümüne, sığınmacı ve kaçak krizini dile getiren gazetecilerin tutuklanmasına, AK PARTİ Hükûmetinin seçimden seçime milliyetçiliği hatırladığına, İsrail'in Gazze'deki zulmünün gittikçe büyüdüğüne, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, otoyol ve köprü zamlarına ilişkin alınan kararın ertelenmesine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, kuruluşundan itibaren yaşadığı türlü engelleri aşarak sarsılmaz bir irade, üstün bir gayret ve yılmaz bir mücadeleyle hukukun üstünlüğünü, adaletin tescilini ve demokrasinin inancını ülkü edinerek kurulan İYİ Partinin 6'ncı kuruluş yılını

idrak ediyoruz. Altı yıl içerisinde zorluklar aşarak, bariyerler devirerek aziz milletimizin teveccühünü kazandık. Bugün geldiğimiz noktada Türk siyasetinde varlığını kabul ettiren, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunarak güçlü bir şekilde temsil edilen partimiz bundan sonra milletimizin sesini esas alarak hür ve bağımsız siyaset anlayışıyla varlığımızı devam ettireceğiz. Aynı heyecan ve kararlılıkla önümüzdeki süreçte iktidar olma iddiamızı devam ettirmek için gece uyumadan, gündüz oturmadan, yılmadan, yorulmadan azimle çalışacağız. Her türlü iftiraya ve hakarete rağmen dimdik duran Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in öncülüğünde hak ve hukuktan ayrılmadan milletimizin özgürlüğü ve refahı yolunda gerekirse cefa çekmeye hazır neferler olarak mücadelemizi sürdüreceğiz.

Yine, bugün cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kendisinden "fikir önderim" diye bahsettiği ve milliyetçi düşüncesini benimsediği Ziya Gökalp'in 99'uncu ölüm yıl dönümü. Türk milliyetçiliğinin fikir babası olarak anılan merhum Gökalp'i vefatının seneidevriyesinde rahmetle anıyorum, mekânı cennet, ruhu şad olsun.

Buradan Sayın Cumhurbaşkanına ve Hükûmete seslenmek istiyorum: Her geçen gün Türk milletin sırtında küfe olarak büyüyen ve millî güvenlik sorunu olarak tehdit oluşturan sığınmacı ve kaçak krizini çözmek yerine "Hudut namustur." diyen Türk milliyetçisi gazetecileri tutukluyorsunuz. İzlediğiniz yanlış politikalar neticesinde 10 milyona yakın sığınmacıyı Türk milletin içine alarak birçok krizi beraberinde getiriyorsunuz ve bunun bedelini millî hassasiyetlerini dile getiren Türk gençlerine ödetiyorsunuz, bununla da kalmayıp cezaevlerinde bu gençlere zulmediyor, 12 Eylül misali eziyetlere maruz bırakıyorsunuz. Önce saçlarını kazıttınız, daha sonra sağlık problemlerini görmezden geldiniz; Süha Çardaklı ve Batuhan Çolak gibi millî hassasiyetleri yüksek genç gazeteci arkadaşlarımız teröristlere dâhi yapılmayan uygulamalarla karşı karşıya kalmıştır.

Seçimden seçime milliyetçi olmayı hatırlayan AK PARTİ Hükûmeti öyle gözüküyor ki tekrar, çözüm sürecindeki gibi, Türk milliyetçiliğini ayaklar altına alan anlayışa geri dönmüştür. Hükûmet, tekrar Türk milliyetçiliğini ırkçılık olarak görmeye başlamış, yeniden Türk milliyetçiliğini suç olarak saymaya kalkışmıştır. Hatırlatmak isterim ki Türk milliyetçiliği Türkiye Cumhuriyeti devletin kuruluş felsefesidir. Milyonlarca kaçağın bulunduğu ülkemizde Türk milliyetçilerinin hedef alındığı bir vahamete karşı İYİ Parti olarak asla sessiz kalmayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail tarafından Gazze'de yirmi güne yaklaşan sivil katliamı ve zulüm -itidalle sakinleşmek yerine- gittikçe büyümektedir. Son olarak Amerika Birleşik Devletleri resmî kaynaklarının yaptığı açıklamaya göre

ABD'nin askerî danışmanı olarak Felluce'de görev yapan Korgeneral Glynn'in İsrail'e gönderildiği bildirildi. CENTCOM'un meskûn mahal savaşlarında kullandığı en tecrübeli ve en etkin generallerden birisi olan Glynn'ninin Gazze'ye gönderilmesi İsrail ordusunun başlatacağı kara harekâtına dair en somut adımdır. İsrail'in Gazze'de düzenleyeceği kara harekâtıyla başlayacak savaş aylar sürecektir ve binlerce insanın ölümüyle sonuçlanacaktır. Savaşla birlikte başta bölge ülkeleri olmak üzere tüm dünya ekonomik olarak etkilenecektir elbette. Savaşta ilk kurşunu attıktan sonra savaşın seyrinin nereye gideceği asla tahmin edilemez. Bu sebeple bölgede yükselen ateşin tüm dünyayı sarmaması için Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak başta Birleşmiş Milletler olmak üzere tüm dünyaya itidal çağrısını yenileyerek tekrarlamak ve bu konuda bölge ülkeleriyle dayanışma içerisinde hariciye diplomasisi geliştirmek elzem ve zaruri bir politika olarak Hükûmetin önceliği olmalıdır.

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, Türkiye İşçi Partisinden milletvekili seçilen Gezi Parkı davası sanığı Can Atalay'ın tahliyesi ve hakkındaki yargılamanın durması isteminin reddedilmesi üzerine yapılan bireysel başvuruda ihlal kararı vermiştir; kararı, hukuk adına olumlu karşıyoruz. Anayasa'nın açık hükümleri bulunmasına rağmen siyasi tavırla yönlendirilen hukuk kararları Türk demokrasisine zarar vermekte, dünyaya adaletle hükmetmiş 2 bin yıllık kadim Türk devlet geleneğini zedelemektedir. Siyasi otorite yargının karar alanına baskıyla müdahale ederek demokrasiyi ve hukuku yaralamakla birlikte Türkiye'nin dış dünyadaki itibar ve algısını da olumsuz yönde düşürmektedir. Bırakın, üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğü tecelli etsin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce arkadaşımız da dile getirdi; evet, bugün bir karar alındı, bu otoyol ve köprü zamlarına ilişkin olarak karar açıklandı fakat sonrasında bu kararın geri alındığına ilişkin tekrar bir duyuru oldu. Tabii, bunu hakikaten devlet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu yapılanlar bile devletin nasıl yönetildiği konusunda bize çok ciddi bir fikir veriyor. Yani bir yandan -pazartesi günü Genel Kurulda görüşeceğiz- 2053 için hedefler koyacaksınız, bir yandan bir gün içerisinde 2 defa bir karar alacaksınız, ondan sonra kararı bozan başka bir karar alacaksınız; bunları kabul etmek mümkün değildir. Şunu da anlamak mümkün değil: Sayın Cumhurbaşkanı vatandaşa burada “Bir yıl boyunca zam yapılmayacak.” diye söz veriyor, söz verilmiş fakat şimdi zam

yapılıyor. Şimdi, tabii, bundan Cumhurbaşkanının haberinin olmaması mümkün değil. Cumhurbaşkanı, sözünün yere düşmesine önce müsaade etti fakat sonradan gelen tepkiler üzerine, sosyal medya bu köprü, otoyol zamlarını çok fevkalade gündemine getirdiği için şimdi buradan geri dönüş yapılıyor; dolayısıyla, birincisi, bu ciddiyetle bağdaşmaz. İkincisi, devleti nasıl yönetiyorsunuz siz yani bu kararlar hep birlikte alınmıyor mu? Bunları anlamak mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Hemen son cümlem Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Dolayısıyla, tabii, ertelenmesi yerinde olmuştur ancak olayın gelişme şekli ülkemiz açısından, devletin yönetim tarzı açısından son derece vahimdir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ziya Gökalp'in vefatının 99'uncu yıl dönümüne, Âşık Veysel'in doğumunun 129'uncu yıl dönümüne, deprem bölgelerindeki inşa faaliyetlerine, afet riskli kentsel dönüşüm uygulamalarına ve bu konuda hazırlanan kanun teklifine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün, Türk milliyetçiliğinin 20'nci yüzyıla mühür vuran ufku, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "fikirlerimin babası" olarak nitelendirdiği fikir mimarlarımızdan Ziya Gökalp'in vefatının 99'uncu yıl dönümüdür. Merhum Ziya Gökalp'e Allah'tan rahmet diliyoruz. Ziya Gökalp, yolumuzu aydınlatan, Türk milliyetçiliğini sosyolojik bir bakışla yorumlayan müstesna eserleriyle iz bırakmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesine fikirleriyle tesir etmiş olan büyük mütefekkir Ziya Gökalp, "Türkçülüğün Esasları" "Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" "Hars ve Medeniyet" gibi rehber niteliğindeki eserlerini miras bırakmıştır. Türkiye'de sosyoloji biliminin de kurucusu olan Gökalp; millî kültürü, vatanseverliği, milletperverliği ve münevverliğiyle fikrimizin öncüsü olarak her zaman hafızalarımızda ve gönlümüzde yer etmiştir. Ziya Gökalp'in "Turan" şiirinde ifade ettiği üzere: "Vatan ne Türkiye'dir Türklere ne Türkistan,/Vatan, büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan." dizeleri ile Oğuz Han'ın "Gök çadırımız, güneş tuğumuzdur." sözü aynı ideali betimler. Kızılelma, Ziya Gökalp'e göre ulaşılabilecek bir idealdir. "Maksadı gitmektir birliğe doğru/Millî düşünceye, dirliğe doğru/Bilir bir gün millî irfan doğacak/Yeni Orhun, yeni Turfan doğacak." mısralarıyla bu Kızılelma'nın amacını da belirtir ve bu Kızılelma 12 Kasım 2021 tarihinde Türk Devletleri Teşkilatının kuruluşuyla birlikte somutlaşarak ete kemiğe

bürünmeye başlamıştır. Büyük düşünürümüze Allah'tan rahmet niyaz ediyor, bizlere emanet ettiği fikir meşalesini taşıyacağımızı ifade ediyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Sayın Başkan, bugün âşıklık geleneğinin en önemli temsilcilerinden olan büyük ozanımız Âşık Veysel'in de doğumunun 129'uncu yıl dönümü. Âşık Veysel sazıyla, sözüyle Türk kültürünün âşıklık geleneğini yaşatmış ve sonraki nesillere emanet etmiştir. 2023 yılı da Cumhurbaşkanlığı kararıyla "Âşık Veysel Yılı" olarak kutlanmaktadır. Âşık Veysel yalın bir Türkçeyle ortaya koyduğu eserlerinde birlik, beraberlik, vatan, millet, bayrak, insan ve tabiat sevgisini ve bu sevgiden gurur duyulması gerektiğini birçok şiirinde dile getirmiştir. "Vatan bizim, ülke bizim, el bizim/Emin ol ki her çalışan kol bizim/Ay yıldızlı bayrak bizim, mal bizim/Söyle Veysel öğünerek, överek." Âşık Veysel'i tekrar rahmet ve şükranla anlıyoruz.

Sayın Başkan, 6 Şubat 2023'teki Kahramanmaraş merkezli asrın deprem felaketinde 50 binden fazla vatandaşımız hayatını kaybetmişti ve bu arada 680 bin konut ve 170 bin ticari alan olmak üzere 850 bin bağımsız bölüm de kullanılamaz hâle gelmişti. Depreme dayanıklı konutların inşası hızla devam etmektedir; 200 bin konutun inşasına başlanmış, yıl sonuna kadar teslim edilmeye başlanacağı da yetkililerce ifade edilmektedir. Deprem bölgesinde 217 bin konut için de yerinde dönüşüm başvurusu alınmıştır. Böylesine geniş çaplı bir afette dünyanın başka hiçbir yerinde bu derece hızlı, kapsamlı ve sürekli destek, yardım, inşa faaliyeti yürütülememiştir. Ülkemizin büyük bir bölümü deprem kuşağı içinde yer almaktadır. Topraklarımızın yüzde 66'sı, nüfusumuzun yüzde 71'i yüksek riskli deprem bölgesindedir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün Türkiye diri fay hattı haritasına göre Türkiye'de 45 ildeki 485 diri fay 5,5 ve üzerinde deprem üretme potansiyeline sahiptir. Ülkemizin deprem başta olmak üzere afetlere dirençli hâle getirilebilmesi için tek çare kentsel dönüşüm çalışmalarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Afet riskli kentsel dönüşüm uygulamaları 31 Mayıs 2012 tarihinde yürürlüğe giren Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında yürütülmektedir. 6306 sayılı Kanun kapsamında 2012'den bugüne kadar kentsel dönüşüm projeleriyle Türkiye genelinde 2 milyon 200 bin bağımsız bölüm dönüştürülmüştür, 400 bin bağımsız bölümün dönüşümü de devam etmektedir. Ülke genelinde 36 milyon bağımsız bölüm bulunmakta olup bunlardan 6

milyonu risk altındadır. 2 milyon bağımsız bölümün de acilen dönüştürülmesi gerekmektedir. Depremlerde yaşadığımız kayıplarla bir daha karşılaşmamak için risk altındaki alanlarda kentsel dönüşüm çalışmalarına ivedilikle başlanılarak hızla tamamlanması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 6306 sayılı Kanun kapsamında yürütülen afet riski odaklı dönüşüm uygulamalarına ilişkin süreçleri hızlandırmak, dönüşüm uygulamalarına mali kaynak oluşturabilmek ve dönüşüm uygulamalarının etkinliğini arttırmak için hazırlanan kanun teklifi de Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, ilgili komisyonda görüşüldükten sonra da yine hep birlikte bu kanun teklifini acilen yasalaştırarak afet odaklı kentsel dönüşüm çalışmalarını hızlandırmalıyız ve yeni can kayıplarını da önlemeliyiz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ olun.

Sayın Oluç...

32.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 79 yaşında tutuklanan Emin Soyal'a, idare ve gözlem kurullarının kararlarına, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Vekiller, bir fotoğraf göstereceğim size. “Emin Soyal” vatandaşın adı, 1945 Araban doğumlu yani 79 yaşında, İdil’de yaşıyor, “Emin amca” diyebiliriz kendisine; erişkinler için bir engellilik sağlık kurulu raporu almış Sağlık Bakanlığına Bağlı Cizre Devlet Hastanesinden, bu rapora göre kardioloji açısından baktığımızda yüzde 78 engel oranı var, oldukça yüksek gördüğünüz gibi, başka engelleri de var ama en yüksek kardioloji. Şimdi, bu Emin Soyal tutuklandı, 79 yaşında tutuklandı. Tutuklanma gerekçesi, örgüt üyeliği ve propagandası. 79 yaşında, tutuklandı. Yani bazen “Sözün bittiği yer.” diyoruz ya herhâlde böyle zamanlar. Yani Kürt olunca vicdan yok, Kürt olunca adalet yok, Kürt olunca hukuk yok. Sonra “Kürt’e düşmanlık yapıyorsunuz.” deyince yerinizde hopluyorsunuz, diyecek söz bırakmıyorsunuz, gerçekten bırakmıyorsunuz. Ben çok merak ediyorum, bu kararları veren, bu tutuklama kararlarını veren savcı ve hâkimleri siz iktidar olarak nerede yetiştiriyorsunuz, nerede

yetiştiriyorsunuz? Evrensel hukuk ilkelerinden falan hiç haberi olmayan insanları “hâkim” ve “savcı” diye gönderiyorsunuz. Yazıklar olsun!

şimdi, bir başka cezaevi meselesi -bugün cezaevleri üzerinden gideceğim- Celalettin Can adını bir kısmınız duymuşsunuzdur. 78'ler Girişimi sözcüsüdür, aynı zamanda çözüm sürecinde akil insanlar grubunda çalışmış bir kişidir. Celalettin Can, kanun hükmünde kararnameyle kapatılan Özgür Gündem gazetesiyile dayanışmak amacıyla bir günlük nöbetçi genel yayın yönetmenliği yapanlardan birisiydi. Bir günlük nöbetçi yayın yönetmenliği nedeniyle hakkında dava açıldı “Örgüt propagandası” dendi, bir yıl üç ay hapis cezasına çarpıtıldı. şu anda -1 Eylüde cezaevine girdi- Marmara 5 no.lu Kapalı Cezaevinde, “Silivri Cezaevi” diye bilinen cezaevinde yatıyor. Bir mektup yazmış diyor ki: “Burada ‘mahkeme, kanun, yasa’ diye bir şey yok.” Neden? Aslında cezaevinde yatmış olduğu daha önceki dönemle ilgili olarak cezanın mahsup edilmesi gerekiyor fakat bu cezaevlerinde idare ve gözlem kurulları var, biliyorsunuz. İçinde hukukçu olmayan, içinde hâkim ve savcı olmayan, cezaevlerinde idare ve gözlem kurulları var ve bunlar karar veriyorlar, mahsup etmiyorlar bir türlü. Sağlığı da iyi olmayan Celalettin Can cezaevinde yatmaya devam ediyor. “Ya, burada mahkeme kararları uygulanmıyor, Yargıtay kararları ciddiye alınmıyor, kanunlar, yasalar hiçbir şey uygulanmıyor. Denetimli serbestlikle ilgili koşullar uygunken bu cezaevlerindeki idare ve gözlem kurulları bu insanları keyfi olarak tutmaya devam ediyor, uygulamıyorlar kararları...” diye uzun uzun anlatmış. Celalettin Can, 1980 askerî darbesinden sonra da yirmi yıl cezaevinde yatmış bir arkadaşımız. “şu anki cezaevi koşulları 12 Eylül döneminden çok daha ağırdır.” diye anlatıyor. Bu, gerçekten iktidar açısından utanç verici bir durum. Anlatıyoruz ama kime anlatıyoruz acaba? “Yani o zaman işkence görürdük, şiddet görürdük ama kazanımlar elde ederdik. Bugünkü durum çok daha ağır.” diye anlatıyor. şimdi, Celalettin Can’a buradan bir selam gönderelim ama Celalettin Can’la bitmiyor bu iş. Bakın, bugün Elâzığ F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Fatoş Demirhan’dan bir haber geldi. Cezasını yatmış, bitirmiş, tahliyesi 3’üncü kez ertelendi. Kim tarafından ertelendi? İşte, demin sözünü ettiğim, bu cezaevlerindeki idare ve gözlem kurulu kararlarıyla ertelendi; 3’üncü kez ya, insaf. Vicdansız ve hukuksuz olan bu cezaevlerindeki idare ve gözlem kurulları her yerde bu kararı veriyorlar. Geçen hafta konuştum, Sincan’da da bu kararı veriyorlar. Yani bir kez daha söylüyoruz: Adalet Bakanlığı çok iyi biliyor aslında bu cezaevi idare ve gözlem kurullarının hukuka uygun kararlar almadığını ve bu hukuksuzluğu Adalet Bakanlığı durdurana kadar biz bu konuyu konuşmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bugün Anayasa Mahkemesi bir karar verdi Hatay Milletvekili Can Atalay’la ilgili ve dedi ki: “Seçilme hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ihlali yapılmıştır.” 5’e karşı 9 oyla bu kararı verdi Anayasa Mahkemesi. Geç de olsa önemli bir karar verilmiş oldu. Şimdi, Can Atalay’ın bir an evvel tahliye edilmesi, yargılamasının durdurulması gerekiyor ve milletvekili olarak gelip burada yemin etmesi gerekiyor. Bunu bir kez daha ifade edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şunu da özellikle ifade etmek istiyorum: Adalet Bakanlığı ve Yargıtay, Anayasa Mahkemesiyle tartıştı bu konuyu. Adalet Bakanlığı ve Yargıtay yaptığı tartışmayla Anayasa Mahkemesini değersizleştirmek için elinden geleni yaptı. Buna rağmen Anayasa Mahkemesi direndi, evrensel hukuk ilkeleri konusunda direndi ve iyi yaptı. Maalesef adaleti, hukuku geliştirecek adımlar atmak yerine geriye götürecek, evrensel hukuk ilkelerinde Türkiye’yi daha geriye götürecek adımları atma konusunda yeni Adalet Bakanının bir kararlılığı var gibi görünüyor. Daha evvel burada birlikte görev de yapmıştık. Adalet Bakanının bir an evvel evrensel adalet ilkelerine uygun davranmasını talep ediyoruz, bekliyoruz, umuyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Gülcan Kış, buyurun.

33.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış’ın, cumhuriyetin 100’üncü yılına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Uçurumun kenarında yıkık bir ülke, türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar, yıllarca süren savaş, ondan sonra içeride ve dışarıda saygıyla tanınan yeni bir vatan. Az zamanda çok ve büyük işler yapıldı, bu işlerin en büyüğü Türkiye Cumhuriyeti’dir.” Büyük Önder Atatürk cumhuriyetimizin kuruluş öyküsünü böyle anlatmıştı. Bugün Türkiye’nin kurtuluşuna, cumhuriyetin kuruluşuna öncülük eden Gazi Meclisimizde bu sıralarda Mersin Milletvekili olarak bulunmanın ve 100’üncü yıla kavuşmanın gururunu yaşıyorum. Cumhuriyetimizin 100’üncü yılını kutlamak demek tüm dünyaya egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu haykırmak demektir. Bu salonda Cumhuriyet Bayramı’mızı kutlamaktan imtina edenlerin adına da bir kez daha 100’üncü

yılımızı kutluyor, başta Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere istiklal mücadelemizin tüm kahramanlarına saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa Mahkemesi bugün Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay hakkında verilen kararla ilgili olarak ihlal kararı verdi, seçilme hakkı ve kişi güvenliği hakkında bir ihlal kararı verdi. Bir an evvel Sayın Can Atalay'ın Meclise gelmesini bekliyoruz.

Benim hakkımda da bu Mecliste Anayasa Mahkemesinin kararı beklenmeden bir karar okunmuştu ve Meclisten haksızca, hukuksuzca cezaevine gönderilmiştim. Anayasa Mahkemesi hakkımda karar verdikten sonra beş gün daha diretilmişti, cezaevinden çıkartılmamıştım, Can Atalay için böyle olmaması gerekiyor. Bugün Can Atalay'ın cezaevinden tahliye edilmesi gerekiyor, yerel mahkemenin bir an evvel bu kararı vermesi gerekiyor. Yargıtayın da Anayasa Mahkemesinin emsal kararını çiğneyerek farklı bir karar vermesini kınıyorum. Yargı yürütmenin boyunduruğu altında olmamalıdır.

BAŞKAN – Sayın Tatar...

35.- Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'ın, Gabar'da üretilen ham petrole ilişkin açıklaması

ARSLAN TATAR (Şırnak) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Doğu'nun incisi güzel şehrimiz Şırnak'ta yeni bir inşaa ve kalkınma dönemi başlamıştır. Gabar'da Şehit Esmâ Çevik ve Şehit Aybüke Yalçın sahalarında sondajı tamamlanan ve üretime geçilen kuyulardan günlük 25 bin varil ham petrol üretmekteyiz. Gabar'da keşfedilen petrol rezervi net 1 milyar varil büyüklüğündedir, ekonomik değeri ise 90 milyar dolar civarındadır. Gabar'da petrol üretimine geçilmeden önce yıllık tüketiminin yüzde 8'ini üretebilen Türkiye, 2024 yılında tüketiminin yüzde 20'sini üretebilecek duruma gelecektir. Böylelikle, ham petrol ithalatında dışa bağımlılığımız azalacak ve önümüzdeki dönemlerde cari açığın azaltılmasında önemli bir avantaj olacaktır.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, cumhuriyetin 100'üncü yılına, 68 yaşında kargo taşıyan emekli Ali Kaya'ya, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, erişim engeli kararlarına, Anayasa Mahkemesinin 19 Ekim tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan iptal kararına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; dün yaptığım konuşmayı tekrar edecek değilim. 100'üncü yıl haftamızda cumhuriyetin 100'üncü yılını saygıyla, onurla kutluyor ve kurucularımıza, bu yolda hayatlarını kaybeden isimsiz kahramanlara minnet ve şükran duygularımı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Efendim, bugün, geçen haftadan kalma bir selam borcum var, AKP ve MHP Grubuna bir selam getirmek istiyorum. Geçen hafta çok katlı bir sitenin asansöründe bir emekliye rastladım; adı Ali Kaya, 68 yaşında, kargo taşıyıcılığı yapıyor. Biraz kilolu, elbette terler içerisinde ve bir kargoyu bilmem kaçınıcı kata taşıma telaşı içerisinde. Beni tanıdı ve dedi ki: "Siz milletvekilisiniz, değil mi?" "Evet, öyleyim." dedim. "Siz bu 7.500 lira için ne yaptınız?" dedi. "Takip etmediniz mi?" dedim. "Evet, ettik, siz yukarıya çıksın diye teklif verdiniz ama kabul etmediler. Bak, ben kendi durumumu anlatayım sana. 7.500 lira para alıyorum, 3 çocuğum var, 2 çocuğum işsiz. Biz bunlarla geçinemediğimiz için ben kargoculuk yapıyorum, bu yaşta kargoculuk yapıyorum ve şimdi Mecliste 5 bin liralık harçlık niteliğindeki bir parayı da çalıştığım için benden esirgiyorlar. O esirgeyenlere selamımı söyle, onlar benim ne demek istediğimi anlar." dedi. Anlıyor musunuz bilmiyorum ama emekli, 68 yaşında kargo taşıyan Ali Kaya'nın selamını ve sizlere ilişkin söyleyeceği sözleri taşıma görevini yerine getirmiş oldum.

Efendim, bu sesleri duymak zorundayız. Meclis, kalın duvarlarıyla dışarıdan kendini soyutlayan bir çalışma mekânına dönüşürse halktan kopar, saygınlığını yitirir. Biz bu sesleri duymak, bu seslere bir çare bulmak zorundayız, bunun için seçiliyoruz, bunun için bu kavuniçi renkli koltuklara oturuyoruz. Eğer bunların bir anlamı varsa çözüm mercisi olması gerektiği için anlamı var.

Can Atalay kararına ilişkin arkadaşlarımız değerlendirmelerde bulundular, birkaç şey söyleyeceğim. Birincisi: Beni memnun etmiştir, elbette memnun etmiştir, 9'a 5 çıkmıştır bu karar. Anayasa Mahkemesinin kendisinin Gergerlioğlu ve Berberoğlu davasında verdiği kararlara ve açık içtihatlarına rağmen 9'a 5'lik bir kararla, bir çoğunlukla bu kararı verebilmesi aslında beni gerçekten bir miktar da ürkütmüştür. Bir mahkeme düşünün ki kendi içtihadına 5 üyesi "hayır" diyor.

Bir başka önemli konu daha var: İlk derece mahkemesinden Yargıtaya kadar bu yargılama yapıldı ve bu yargılamada şakır şakır bu insanlara ceza verildi. Şimdi Anayasa Mahkemesi diyor ki: "Seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı ihlal edilmiştir, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ihlal edilmiştir." O hâlde ilk derece mahkemesi, istinaf, ayrıca bunun temyiz mercisi, bu kararlar böyle geliyor ise ve ancak Anayasa Mahkemesi kararıyla bunlar düzeliyor ise Can Atalay'da düzelmesini umduğumuz bu kararın daha on binlerce mağdurunun içeride olduğunu biliyor muyuz? Bu, Türkiye'nin yargı güvenliği açısından çok ciddi bir

tehditle karşı karşıya bulunduğunu ifade etmektedir.

Ben isterdim ki Türkiye'de yargımızla övünüyoruz diyebileyim. Yıllarca burada anlattık, sizin eski bir milletvekiliniz memlekette FETÖ borsasının kurulduğunu söyledi, parayı verenin şakır şakır çıktığını söyledi; hiç umursamadınız. Biz yıllarca eleştiri getirdik, duymazdan geldiniz. Şimdi, bir cumhuriyet başsavcısı diyor ki: "Uyuşturucu baronları içeride yatmıyorlar, bunun tarifesi var derhâl tahliye ediliyorlar. Yurt dışı yasağını kaldırmak mı istiyorsun bunun da tarifesi var, bunları da derhâl kaldırıyorlar, bunu yapan da bu adam." Şimdi, saygın bir devlette buna ilişkin derhâl ve etkin bir soruşturma beklenir değil mi? Yapılan ne arkadaşlar? Yapılan erişim engeli kararları. Bunu daha büyük bir skandala imza atarak söylüyorlar, Cumhuriyet Halk Partisinin yani bu memleketin ana muhalefet partisinin Genel Başkanı bunu grupta dile getirdiği için erişim engeline bu da takılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dün bir arkadaşımız Meclis kürsüsünden bu konuşmayı tekrar etti, hadi gelin bunu da Meclis tutanaklarından çıkartın, böylece görevinizi tam olarak yapmış olursunuz.

Bir konuya daha dikkat çekerek bitireceğim. Anayasa Mahkemesi bir iptal kararı verdi, bu karar da 19 Ekim tarihli Resmî Gazete'de yayımlandı. Dikkat buyurunuz "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunda yönetim kurulu üyeliği sona erenler, hangi nedenle olursa olsun sona erenler iki yıl daha o kurumdan aylık ve ödeme almaya devam ediyorlar." Ya bunun adaletle, vicdanla, hakkaniyetle bağdaşır bir tarafı var mı? Biz bunu yapmayın dedik, götürdük, Anayasa Mahkemesi iptal etti ama daha önemli bir şey var siz bunu daha evvel üç ay süreyle alabilsin diye çıkarmıştınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Üç ay süreyle çıkardığınızı Anayasa Mahkemesi iptal etti ve bu sefer üç aylık süreyi iki yıla çıkardınız, iki yıl süreyle alsın dediniz, bunu Anayasa Mahkemesine CHP götürdü, bunu da iptal ettirdik. Şimdi, AKP grubuna düşen bir görev var, bu iki yıl da yetmez bunu beş yıl yapın, Anayasa Mahkemesine de biz bir daha götürelim. Arkadaşlar, bu devlet böyle yönetilmez; adaletle yönetmeyenin meşruiyeti de kalmaz.

Ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığının ve halk nezdindeki itibarının korunması açısından çok daha dikkatli ve

etkin bir yasama faaliyetinin zorunlu olduğunu ifade ediyor ve hem milletvekillerini hem de bizi izleyen tüm yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akbaşıoğlu...

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, cumhuriyetin ilanının 100'üncü yılına ve yapılacak kutlamalara, yükseköğretim öğrencilerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararına, verdikleri sözleri bir bir yerine getirdiklerine ve Gabar'daki petrol üretimine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün 25 Ekim 2023 Çarşamba; gerçekten tarihî bir günü, tarihî bir haftayı, tarihî bir yılı hep beraber idrak ediyoruz. Bu yıl ve bu hafta cumhuriyetimizin kuruluşunun 100'üncü yılı haftası, 100'üncü yılı. İnşallah dört gün sonra 29 Ekimde, cumhuriyetimizin ilanının 100'üncü yılını bütün Türkiye'de hep beraber coşkuyla anacağız, kutlayacağız.

Bu çerçevede, bütün valiliklerimizde, bakanlıklar bünyesinde, illerimizde şu anda 100 yaşımızı kutladığımıza ithafen 100 program düzenleyen birçok etkinlik hâlihazırda kutlanmakta. İnşallah hep beraber ruhuna, derinliğine ve geleceğine ilişkin bu kutlamaları Ankara'da da İstanbul'da da İzmir'de de bütün büyükşehirlerimizde de vatandaşlarımızla büyük bir coşkuyla hep beraber idrak edeceğiz.

Gerçekten, İstiklal Savaşı'yla yanan bağımsızlık ateşi tam yüz yıl önce 29 Ekimde zafer meşalesine döndü ve bu necip millet yüz yıldır bu meşaleyi hiç söndürmeden taşıdı. Allah'a çok şükür, yirmi bir yıldır AK PARTİ iktidarları olarak da cumhuriyetimizin hizmet ve eserlerle muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkma hedeflerini, tam bağımsız Türkiye hedeflerini hep beraber gerçekleştirdik. İşte, bu azim ve kararlılık içerisinde cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılına, 2053-2071 vizyonlarına doğru hep beraber yol alacağız ve Allah'ın izniyle, bütün bu süreçlerde bölgesinde sözüne güvenilir ve itibar edilir, küresel anlamda da Türkiye'siz denklem kurulamayacak bir atmosferi hep beraber gerçekleştireceğiz. Bu noktada “büyük ve güçlü Türkiye” “yeniden büyük Türkiye” ve “Türkiye'nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir dünya” söylemleri bizim Kızıllema'mızdır ve hakikaten milletimizin ve devletimizin ufkudur.

“2023 hedefleri” diyorduk, onları tahakkuk ettirmenin bahtiyarlığı içerisindeyiz. Şimdi, 2'nci yüzyılda biraz evvel bahsettiğim hedefleri azimle, gayretle ve gerçekten büyük bir kararlılıkla devlet, millet kaynaşmasıyla gerçekleştirmenin arifesinde, 29 Ekimde bu kararı bütün dünyaya ilan edeceğiz. AK PARTİ iktidarları olarak 29 Ekimleri ruhuna yakışır bir şekilde büyük

şaheserlerle kutlayageldik. Avrupa ve Asya'yı denizin altından birleştiren, yüz yıllık bir hayali gerçeğe dönüştüren Marmaray'ı bir 29 Ekimde hizmete açtık. Cumhuriyetimizin şanına yakışan bir eser olarak dünyanın en büyük havalimanlarından İstanbul Havalimanı'nın açılışını yine bir 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda gerçekleştirdik. Sanat dediğimizde aklımıza gelebilecek güzel eserlerden biri olan Taksim'deki Atatürk Kültür Merkezi'nin hakikaten modern görünümüyle hizmete sokulması da bir 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'ndaydı. Geçen yıl ise Bursa Gemlik'te millî ve yerli otomobilimiz Togg'la Cumhuriyet Bayramı'mızı taçlandırdık. Dolayısıyla, her Cumhuriyet Bayramı bizim için bir eser ve şaheserin aziz milletimize hediye edilmesiyle gündeme gelen bir dönüm noktası olarak tarihimizde yerini almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, ne söz verdiysek onları bir bir yerine getirdik ve getiriyoruz. Bugün Resmî Gazete'de yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı kararı çerçevesinde yükseköğretim öğrencilerine teknolojik cihaz ve internet desteği verilmesine ilişkin karar bütün gençlerimize hayırlı ve uğurlu olsun.

İnşallah aile ve gençlik bankası kurulmasını da bir kanuni çalışmayla gerçekleştireceğiz ve özellikle madenlerden, doğal gaz ve petrol gelirlerinden elde edeceğimiz gelirlerin bir kısmını bu bankanın sermayesi olarak ailelerimize, annelerimize, babalarımıza, yavrularımıza, kadınlarımıza, bütün aile fertlerine ve bilhassa gençlerin her sahada desteklenmesine inşallah katkıda bulunacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gabar'da günlük petrol üretimi bugün itibarıyla 25 bin varildir. Allah nasip ederse 2024 sonu itibarıyla günlük üretim 100 bin varile çıkacaktır. 2026 itibarıyla Allah nasip ederse bütün petrol ihtiyacımızın yüzde 10'unu buradan karşılayacağız.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hayal, hayal.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 2026 sonu itibarıyla yüzde 20'lere tekabül edebilecek bir noktaya inşallah

hep beraber taşıyacağız. Bu cari açığın azalması ve gerçekten devletimizin daha zenginleşmesi, bütün toplum kesimlerinin daha fazla alım gücüne sahip olması demek. İşte, biz, muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkan Türkiye ve tam bağımsız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum efendim, son cümlem.

BAŞKAN – Size bir cevap olsun diye söylemiyorum ama Grup Başkan Vekillerimizin basın toplantısı yapma imkânları var, bir hatırlatma yapayım. Yani size cevap değil, bütün Grup Başkan Vekillerine. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tüm Grup Başkan Vekillerimiz de aynı şekilde kullandığı için...

BAŞKAN – Hepsine, hepinize söylüyorum yani bir size değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tabii, evet.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bütün söyleyeceğim özlü cümle şudur: 1923'te Mustafa Kemal Paşa'nın, Atatürk'ün ortaya koyduğu tam bağımsız Türkiye ve muasır medeniyetler seviyesinin üstüne çıkmış Türkiye hedeflerini gerçekleştiren iktidarlar AK PARTİ iktidarlarıdır ve lider de Recep Tayyip Erdoğan'dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Vay, vay, vay; aslan parçası!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu münasebetle, milletvekillerimiz başta olmak üzere, bütün milletimizin Cumhuriyet Bayramı'nı tebrik ediyor, milletimize sağlık ve esenlikler diliyorum.

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkan, seçimden önce Gabar'da mazot buldunuz; 18 liraydı, 41 lira oldu, şimdi de herhâlde 61 lira olur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, birer dakika söz talepleri var fakat bu söz taleplerini karşıladığımız zaman gündeme girmemiz mümkün değil. Ben arkadaşlara arada söz veriyorum fakat bir dakika söz isteyenler de çok sabırsız, bir dakikayı konuşur konuşmaz da Meclisi terk ediyorlar; biraz sabırlı olun, sıra geldikçe verelim; terk etmek de doğru değil ayrıca yani bir dakika konuşup gidince iş çözülmemiş oluyor. Dolayısıyla, bir dakikalık söz taleplerinde ısrarcı olmamakta fayda var.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Karadeniz'de bulunduğu iddia edilen doğal gaz Akbaşıoğlu'nun...

BAŞKAN – Ali, sen haklısın. Ali, sen, ayrı...

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

#### VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

##### A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in 25 Ekim 2023 tarihinde Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin önerge yazısı (4/24)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in Dışişleri Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 25 Ekim 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

#### VII.- ÖNERİLER

##### A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, kanun hükmünde kararnamelerle görevinden ihraç edilen ve mahkeme kararıyla beraat eden, ceza soruşturması sonucunda hakkında takipsizlik kararı verilen kişilerin hukuka aykırı olarak görevine iade edilmemesi büyük mağduriyetler ve hak ihlalleri oluşturduğuna, bu hak kayıplarına uğrayanların durumunun tespiti ve mağduriyetlerin giderilmesi için izlenecek yol ve yöntemlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin taleplerinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Saadet Partisi Grubu

Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından kanun hükmünde kararnamelerle görevinden ihraç edilen ve mahkeme kararıyla beraat eden, ceza soruşturması sonucunda hakkında takipsizlik kararı verilen kişilerin hukuka aykırı olarak görevine iade edilmemesi büyük mağduriyetler ve hak ihlalleri oluşturmaktadır. Bu hak kayıplarına uğrayanların durumunun tespiti ve mağduriyetlerin giderilmesi için izlenecek yol ve yöntemlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması talebimizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 25/10/2023 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; olağanüstü hâl uygulamaları ve kanun hükmünde kararnamelerin siyaset, yargı, toplum, medya ve ekonomide açtığı yaralar üzerine bugüne kadar elbette çok şey yazıldı, çizildi ve konuşuldu. OHAL ve kanun hükmünde kararname uygulamaları başta insani olmak üzere, her alanda maliyeti çok yüksek olan ve sonuçlarını önümüzdeki on yıllar içerisinde daha belirgin hissedeceğimiz travmatik bir sürece doğru gidiyor. Bir dönemi âdeta derin bir sessizlik içinde geçtirdik. Zira o dönemler hikmetidevlet, hikmetihükûmet lehine olabildiğince seslerin yükseldiği bir dönemdi aynı zamanda. Toplumdaki vicdanlı kesimler ise dertlerini, meramlarını anlatabilmek için sadece hukuka değil, özlü sözlere ve atasözlerine de başvurmak mecburiyetinde kaldılar. At izinin it izine karıştığını haykırdılar, kurunun yanında yanan yaşlardan bahsettiler, bindiğimiz dalı kestiğimizden dem vurdular. “Dönülür, Türkiye bir hukuk devletidir.” derken sosyopolitik maliyeti yanlışlıklardan mı yoksa bile isteye, hesaba kitaba vurulan bir aklın ürünü olarak mı gerçekleşti, tartışılan bir süreç hâlâ devam etmekte. Mağduriyetler, logaritmik tarzda artmış olan sorumlu siyasi kriterlerin kanunilik zırhı içinde hâlen korunmaya çalışılmış olması da işin bir başka boyutu. Hukuki boyutlarına değinmeye çalışacağımız yanlışlar silsilesinin ise Bağdat’tan değil Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden dönmüş olması ise bu sürecin bir başka üzüntü veren tarafı.

Aslında görünen köyün kılavuz istemeyeceği daha baştan belliydi lakin sorunlar yumağının âdeta geri dönülemez bir şekilde bu kadar uzayabileceğini herhâlde süreci yönetenler de tahmin etmiyorlardı. Hukuk yollarının tıkalı olması, bilahare OHAL Komisyonu ve Avrupa Birliğine bir iç hukuk yolu görüntüsü verilmesi, yargı reformuna ilişkin beklentilerin devlete karşı işlenen

suçlar boyutunun kapsam dışı bırakılmasıyla boşa çıkması hep hayalleri bir başka bahara bıraktı. Gerek beraat etmiş gerekse hakkında soruşturma olmayan ya da soruşturma olmasına rağmen hakkında takipsizlik verilenlerle ilgili sınırlı olmak üzere bir konuyu bugün burada tartışıyoruz. Elbette OHAL süreçlerini ve kanun hükmünde kararnamele birçok boyutuyla burada konuştuk ve bundan sonra da konuşacağız ama bugün, burada bizim spesifik olarak üzerinde durmak istediğimiz 3 konu var. Beraat etmiş, hakkında herhangi bir mahkeme kararı ya da soruşturma olmayan ya da soruşturmalardan takipsizlik kararı almış olan insanların mağduriyetlerinin hâlâ devam ediyor olmasını neyle izah edeceğiz? Hele hele bunların yanında FETÖ borsası ve intikam hissiyle hareket edildiğine dair dedikoduların eklenmesi, hukuksuzlukta dahi eşitsizlik hissiyle donanan mağdurlar açısından daha fazla yıkımları beraberinde getirmiştir. Üst düzey görev alan kimi yönetici ve siyasetçilerin çok yakın akrabalarının aynı kriterlere uymasına rağmen onlarla ilgili farklı muamelelerin yapılmış olması kamuoyundaki vicdanı sızlatmakta ve bu eşitsizliği daha net bir şekilde gözler önüne sermektedir. Masumiyet karinesi, savunma hakkı gibi temel hakların çiğnenmesi yanında suçun şahsiliği ilkesini de ortadan kaldıran, birinci ve ikinci derecede akrabaların zarar görmesi ya da birinci ve ikinci derece akrabalar yüzünden suç ve sosyal maliyet yükleyen zihniyet ve uygulamalar da hâlen devam etmektedir.

OHAL kanun hükmünde kararnameleyle meslekten çıkarılanların neredeyse tamamına yakını yani yüzde 97'si 15 Temmuz sonrasında adli ve cezai soruşturmalara muhatap olmuşlardır. Yani her 100 kişiden 97 kişiyle ilgili 15 Temmuz öncesinde herhangi bir idari ve cezai soruşturma yürütülmemişken 15 Temmuz sonrası binlerce insanın soruşturulduğu bir süreci hep beraber yaşadık. Bu sürecin tüm hukuksuzluklarıyla gözler önünde olduğunu hep beraber görmemiz lazım. Süreç maalesef tüm hukuksuzluklarıyla ve toplumun korkularıyla maskelendi. 12 Eylül döneminde bile dört yıl içerisinde insanların çoğu işlerine iade edilmişken üzerinden geçen yedi yıla rağmen hâlâ insanlar bir nöbet beklemektedirler. Dolayısıyla kanun hükmünde kararname mağdurları, yıllardır kanaatle ihraç olanların hukukla neden iade edilemediğini soragelmektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) – 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, idare mahkemeleri, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay olduğu hâlde, süreç yıllarca bütün kurumları baypas eder, yetkisiz kılar şekilde ilerledi. Her şey “OHAL Komisyonu” denilen, ağır

aksak işleyen “Komisyon kararları, mahkeme kararlarının üstündedir.” anlayışıyla merkeze alınan bir akılla yönetildi. Dolayısıyla bugün geldiğimiz noktada eğer Türkiye bir hukuk devletiyse, eğer yöneticilerimiz hukuka saygı duyuyorsa hakkında beraat kararı olanı, takipsizlik kararı almış olanları ya da soruşturma geçirmemiş olan bir kişiyi işe iade etmemek onların ve çocuklarının vebaline girmek manasına gelir. Devlet hukukun verdiği kararlara uygun olarak hareket etmeli, asla ve asla idari kanaatler hukukun önüne geçirilerek bu süreç zehirlenmemelidir diyorum. Genel Kurulu bu konuda bir Meclis araştırması komisyonu kurmak üzere göreve davet ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti devleti FETÖ terör örgütünün 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında ekonomik, sosyal, siyasal ve daha birçok alanda büyük zararlara uğratılmıştır. Bu zararın devam etmesinin sebebi, AK PARTİ’nin uyguladığı, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayan politikalarıdır. Zamanında, AK PARTİ iktidarının emniyet, adalet, mülkiye, askeriye başta olmak üzere, devletin en kritik kadrolarını âdeta FETÖ’ye teslim ettiğini biz asla unutmadık, milletimiz de unutmamıştır. Bütün bunlar yaşanırken FETÖ’nün siyasi ayağının araştırılması için Meclise getirdiğimiz tüm araştırma önermeleri AK PARTİ iktidarı tarafından reddedilmiştir. Siyasi iktidar, olağanüstü hâl ilan edip devlet içerisinde kendi kararlarını kolaylıkla uygulamış, âdeta ülkede tartışılmadan, araştırılmadan her istenilen kararı almıştır. Devlet, elbette ki kendini korumaya alacak, kadrolarına sızmış olan bölücü, yıkıcı ayrılıkçı ve paralel yapılanmaları temizleyecektir ancak bütün bu işlemleri evrensel ve anayasal kurallar çerçevesinde yapmak zorundadır.

FETÖ’yle mücadeleyi elbette ve sonuna kadar destekliyoruz ancak haksız ve hukuksuz yere devlet memurluğundan atılmış olan vatandaşlarımızın haklarının gasbedilmesini ve mağdur edilmesini de asla kabul etmiyoruz. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in de belirttiği gibi, bugün hâlâ, mahkemeden beraat alıp ne işine ne de mesleğine dönmesine fırsat verilmeyen insanlar var. İktidar, yargının verdiği beraat, takipsizlik ve göreve iade kararlarını tanımazken bu insanlar için tasarrufu nedir,

özüm önerileri nelerdir, haksızlığa uğradıkları yargı kararlarıyla tescil edilen bu insanların geçimlerini nasıl temin edecektir?

Türkiye, bir hukuk devletidir ve Anayasa'mıza göre mahkeme kararları bütün kişi, kurum ve kuruluşları bağlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Yürütme gücünü elinde bulunduran siyasi iktidar, yargının verdiği takipsizlik, beraat ve göreve iade kararlarını tanımaya mecburdur. AK PARTİ iktidarı ne yazık ki ülkemizi yargı kararlarının uygulanamadığı bir ülke hâline getirmiştir.

Sözlerime son vermeden önce, asırlardan süzölüp gelen “Adalet, mülkün temelidir.” sözünü hatırlatıyor, verilmiş olan bu öneriyi İYİ Parti Grubu adına desteklediğimizi belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İğdır Milletvekili Sayın Yılmaz Hun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA YILMAZ HUN (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün işlerine dönmesi gereken KHK'liler çeşitli bahanelerle hâlâ işlerine geri dönmüyorsa 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL yedi yıldır devam etmektedir diyebiliriz. Çözüm sürecini bitiren anlayış savaş politikasını toplumun bir bütününe yayılacak şekilde devreye koymuştur. KHK'liler, bu yöntemden sadece bir tanesidir. OHAL'i kendisine kalkan yapan iktidar bu yolla tüm hukuksuz uygulamaları hayata geçirmiştir, 15 Temmuz sonrasında ilan edilen OHAL kapsamında 36 KHK yayımlanmıştır. “Bu suça ortak olmayacağız.” başlıklı barış bildirisine imza atan akademisyenlerin de içinde olduğu KHK'lerle 130 bini aşkın kişi fişleme, kurum kanaati, sosyal medya paylaşımları, sosyal çevre soruşturması, sendika üyeliği, banka hesabı ve benzeri gibi normal koşullarda asla suç olarak kabul edilmeyecek gerekçelerle kamudan ihraç edilmiş, hukukun temel ilkeleri ayaklar altına alınmıştır.

İhraç olan birisi olarak söylüyorum: Üyesi olduğum EĞİTİM SEN ve KESK'e bağlı diğer sendikalardan ihraç edilen arkadaşlarımızla ilgili ortaya somut bir suçlama veya kanıtın konulmamış olması yaşanan ihraçların tamamen siyasi tasarrufla yapıldığını açığa çıkarmaktadır. Öte yandan, 674 sayılı KHK'yle, Belediye Kanunu'nda yapılan değişikliklerle seçim yoluyla gelmiş belediyelere kayyum ataması bu süreçte gerçekleşmiştir. Bu KHK'ye dayandırılarak DBP'den seçilen belediyelere 11 Eylül 2016

tarihi itibarıyla el konularak kayyum atamalarına başlanmıştır.

Halkın iradesi kayyumlarca gasbedilmiştir. Büyük bir kolluk gücüyle girdikleri belediyelerde kayyumların ilk işleri çok dilli belediye tabelalarını indirmek olmuştur. Belediye binaları karakola çevrilmiş, Kürtlerin pek çok tarihsel ve kültürel değerine ve hafıza mekânlarına çeşitli saldırılar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca bu süreçte belediyelerde taşeronla iş vaadiyle pek çok işçi güvenlik soruşturması sebep gösterilerek işten çıkarılmıştır. Bildiğiniz gibi ihraç edilen kamu çalışanlarının işe iade edilip edilmeme kararını vermek üzere altı yıl önce kurulan OHAL Komisyonunun görev süresi 20 Ocakta dolmuştu. Komisyonun işe iade kararı verdiği ya da yargı kararıyla görevlerine dönme hakkını kazanan KHK'liler güvenlik soruşturması gerekçe gösterilerek bugün görevlerine başlatılamıyor. Buradan soruyoruz: Neden? OHAL Komisyonu Kanunu'na göre göreve iade edilme kararı verilenlerle ilgili atama işlemlerinin otuz gün içinde kurumlar tarafından gerçekleştirilmesi gerekiyor fakat bu süre güvenlik soruşturması sürecinde uzuyor ve bu maddeye uyulmuyor, neden? Bu süreçle ilgili ilginç durumlar da yaşanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YILMAZ HUN (Devamla) - Örneğin, barış akademisyenleri için Ankara 21. İdare Mahkemesinin göreve iade kararı verdiği bir dosyanın benzerine Ankara 25. İdare Mahkemesi ret kararı verebiliyor. Buradan sesleniyoruz: Hakkında hiçbir soruşturma açılmayanlar, mahkemelerden veya savcılıktan takipsizlik veya beraat alan bütün KHK'liler işlerine hemen iade edilmelidir, kendilerine yaşatılan tüm mağduriyetler derhâl giderilmelidir. Ben de ihraç olan EĞİTİM SEN'li bir öğretmen olarak diyorum ki: KHK'li gidecek, biz kalacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez.

Buyurun Sayın Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimizin 2018 yılında olağanüstü hâl kapsamında çıkartılan kanun hükmünde kararnamelerle ihraç edilen ancak hakkında soruşturma ve kovuşturma açılmayanların, açılan kovuşturma ve soruşturmalar da lehlerine sonuçlananların görevlerine iadesi amacıyla vermiş olduğu kanun teklifindeki görüşlerimizi aynen muhafaza ettiğimizi öncelikle belirtmek isterim.

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında 150 bine yakın kişi kamudan ihraç edilmiştir. Olağanüstü bir dönemin koşullarında darbe girişimine katılanlar için bir önlemin alınması gerekliliği makul olmakla birlikte, iktidar bu durumu âdeta bir imkân olarak değerlendirerek darbeye ilgisi olmayan çok sayıda kişiyi de bir hukuki ihlaller zinciriyle baş başa bırakmıştır. İhraçlara ilişkin etkili bir başvuru mekanizması oluşturulamamıştır. Her ne kadar OHAL Komisyonu gibi hukuken yargı organı olarak kabul edilemeyecek bir mekanizma kurulduysa da Komisyon ancak yüzde 10'lar civarında iade kararı vermiştir. Komisyonun görev süresi defalarca uzatılmış, böylece insanlar yıllarca gerçek yargı yollarına başvurmak için beklemek zorunda bırakılmışlardır. Komisyonun kararında ret kararı verdiği pek çok kişi hakkında dava bile açılmış değildir; bir kısmı, haklarında açılan davalardan beraat etmişlerdir. Örneğin, barış bildirisi imzacısı olan akademisyenler için Anayasa Mahkemesi bu bildiriye imzalamanın ifade özgürlüğü kapsamında olduğu yönünde kararlar vermiştir. Buna rağmen Komisyon kabul veya ret kararları için hukuki niteliği olmayan keyfî kıstaslar belirlemiştir; nitekim bu kıstasların bir kısmının farklı ceza yargılamalarında tek başına delil niteliğinde olmadığı tespit edilmiştir. En son AİHM, Yalçinkaya Türkiye davasında Komisyonun da kullandığı bazı önemli kıstasların temel alınamayacağına karar vermiştir. Komisyonun haklarında ret kararı verdiği kişiler idari yargı yollarında haklarının takibini yapmaktadırlar ancak uzun yargılama süreleriyle, istinaf ve Danıştay aşamalarıyla karşı karşıya kalmaktadırlar. Haklarına kavuşmalar dahi geçen zamanı geri getirmek mümkün değildir. Bu insanların bir kısmı hayatlarını kaybetmişlerdir. İhracın çok sayıda ikincil sonuçları da olmuştur; pasaport alamamışlardır, işe girememişlerdir, hatta seçilme hakkından bile yararlanamamışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Devlet göz göre göre hak ihlali yapmaya devam edemez. KHK'lilerin yaşadıkları ihlallere derhâl çözüm bulunmalıdır. Özellikle darbe girişimiyle hiçbir ilgisi olmayan, ceza soruşturması ve kovuşturması süreçlerinde haklarında takipsizlik verilmiş, beraat etmiş kişilerin bu ihlallere maruz bırakılmaya devam edilmesi kabul edilemez. Başta temel bir insan hakkı olan ifade özgürlüğü haklarını kullanan ve OHAL'e sebebiyet veren darbe girişimiyle en küçük bir ilgisi olmayan, Anayasa Mahkemesinin de haklarını teslim ettiği, tamamı ceza yargılanmasından beraat etmiş, ceza yargılaması süreçlerinde hüküm giymeyen kişilerin görevlerine iade edilmesi gerekmektedir. Bu inançla verilmiş olan araştırma önergesini grubumuz adına

kabul ettiğimizin altını çizmek isterim.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çorum Milletvekili Sayın Oğuzhan Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz hain darbe girişimi gecesinde şehit olan vatandaşlarımızı rahmetle, minnetle anıyor; gazilerimize de sağlık, sıhhat, afiyet ve şifa diliyorum.

KHK'yle ihraç edilenlerin bir kısmı hakkında ise ceza soruşturması yapılmış, bu ceza soruşturmaları sonucunda bazıları hakkında takipsizlik kararı, bazıları hakkında beraat, bazıları hakkında cezai kararlar verilmiştir. Kanun hükmünde kararnameyle ihraç olanların 3.645'i kanun hükmünde kararnameyle tekrar iade edilmiş, 684'ü idari kararla geri iade edilmiş, 17.712'si OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu kararıyla iade edilmiş, yine 3.757'si yargı kararıyla iade edilmek üzere toplam 25.598 kişi iade edilmiştir. Ceza yargılaması sonucunda örgüt üyeliği ya da örgüte yardım etmekten ceza alanların başka bir işleme gerek kalmaksızın memurluktan veya çalışmaktan yoksun bırakılması, başka bir delile, ihtiyaca hacet kalmaksızın memurluktan çıkarılması en doğaldır çünkü böylelikle bu kişilerin örgüt üyelikleri mahkeme kararlarıyla sabit hâle gelmiş olmaktadır. Bir mahkeme kararıyla tespit edilmiş olmakla beraber, örgüt üyeliği bir suç olarak kabul edilip kamu görevinden çıkarma yanında hapis cezası ve benzeri yaptırımlara bağlanırken, iltisak ve irtibat hâllerinin suç istinadı olmaksızın sadece kamu görevinden çıkarma tedbirinin gerekçesi olarak öngörüldüğü de görülmüştür. Kamu görevinden çıkarılmak için sadece örgüt üyesi ya da örgüte yardım etmek değil, bunun yanında ceza yargılamasının ilgi alanına girmemekle beraber "iltisak" ve "irtibat" kavramının da geniş yorumlanması gerekir. Yani ceza yargılamasının ilgi alanına girmemekle beraber, iltisak ve irtibat yani yapışıkmiş gibi birlikte hareket etme, gönüllü şekilde tabi olma, eylemlerini bir grubun, örgütün ya da yapının işaretlerine, talimatlarına, yönlendirmelerine göre gerçekleştirme, kendi davranışlarını bireysel iletişim yoluyla ya da yazılı ya da görsel basın, sosyal medya paylaşımları üzerinden gelen mesajları dikkate alarak belirleme hâli de kamu görevinden çıkarılmasının hukuki gerekçeleri arasında yer

almıştır. Bu nedenle, ilgililer hakkında ceza yargılamasında, üyelik suçlamalarıyla açılan soruşturmalarda veya davalarda takipsizlik ya da beraat kararları verilmiş olsa dahi idari yargı yerleri ya da idare irtibat ve iltisak unsurları yönünden de işlemi incelemek zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – İhraçların amacı kamu gücünün örgüt lehine kullanılmasını engellemektir. Her kamu görevlisinin az veya çok bir kamu gücü kullandığı ortadadır. Bu nedenle, iltisaklı ve irtibatlı olan kamu görevlilerinin ceza yargılamasının alanına girmediği alanlar da tespit edilerek bu anlamda da işlem yapılmıştır. Yargı kararlarında, bir kişi FETÖ üyesi olduğu suçlamasından adli yargıda takipsizlik veya beraat kararı olsa dahi, kişinin terör örgütüne irtibat ve iltisakı tespit edilirse idari yargı açısından göreve iade edilmesi mümkün değildir.

Bu düşüncelerle önerenin aleyhinde olduğumuzu belirtir, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım...

BAŞKAN – Bülent Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Başkanım, teşekkür ederim.

Tabii, hukuk nezdinde aklanmış bir kişinin hâlâ “iltisak ve irtibatlı” diye savunması dahi alınmadan kamu gücü tarafından ihraç edilmiş olmasını kabullenebilir... Ben sadece birkaç konuyu tekraren sorma ihtiyacı hissediyorum. Mesela, darbenin 2 numaralı ismi olan kişinin kardeşi büyükelçi atanırken neden “irtibat ve iltisak” kavramını dikkate alınmaz? Ya da bazı Adalet Bakanlarının kardeşlerinin bu yapıyla ilişki içerisinde olmaları sabit olmasına rağmen neden “irtibat ve iltisak” kavramından istisna tutulur ya da iktidara yakın büyük büyük iş adamları hangi duygusal kriterlerle irtibat ve iltisak kavramlarından ayrı tutulur? Bu konuda kamu vicdanı yaralanmıştır. Bunu da Genel Kurulun dikkatlerine saygıyla arz ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Akbaşoğlu...

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yani böyle bir usul söz konusu değil; önergeyle ilgili söylenenler söylendi, arkadaşımız da grup adına cevabı verdi. Orada işin bir disiplin hukuku boyutu var, bir de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu çerçevesinde, ceza hukuku çerçevesinde ayrı ayrı boyutları var. Ceza hukuku bakımından suç teşkil etmeyen bir konu disiplin hukuku bakımından suç teşkil edebiliyor. Bunu hukukçuların hepsi genel bir bilgi olarak da ortaya koyuyor.

Teşekkür ederim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hukukçular savunması alınmadan disiplin suçu uygulanmayacağını da biliyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, kanun hükmünde kararnamelerle görevinden ihraç edilen ve mahkeme kararıyla beraat eden, ceza soruşturması sonucunda hakkında takipsizlik kararı verilen kişilerin hukuka aykırı olarak görevine iade edilmemesi büyük mağduriyetler ve hak ihlalleri oluşturduğuna, bu hak kayıplarına uğrayanların durumunun tespiti ve mağduriyetlerin giderilmesi için izlenecek yol ve yöntemlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması açılmasına ilişkin taleplerinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir ve 19 milletvekili tarafından, 18 yaşını doldurduğu için yurtlardan ayrılmak zorunda olan gençler başta olmak üzere yetiştirme yurtlarında barındırılan çocukların sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün

19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir ve 19 milletvekili tarafından, 18 yaşını doldurduğu için yurtlardan ayrılmak zorunda olan gençler başta olmak üzere yetiştirme yurtlarında barındırılan çocukların sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/10/2023 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nimet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde korunma ihtiyacı olan çocuklarımızın yaşadığı sorun ve mağduriyetlerin belirlenmesi amacıyla vermiş olduğum araştırma önergesi üzerine söz aldım.

Ülkemizde kimsesiz ve bakıma muhtaç çocuklar 18 yaşına kadar devletin koruması ve güvencesi altındadır. Bu çocuklar yaş gruplarına göre çocukevleri, çocuk siteleri, gençlikevleri gibi birimlerde barınmaktadırlar. Bu kurumlardaki fiziksel koşulların eksikliği, çalışanların yetersizliği, denetimlerin sıkı bir şekilde yapılmayışı, çocukların güvenli ve sağlıklı bir ortamda yetişmesine engel olmaktadır. Bu durum, çocukların fiziksel, duygusal ve psikolojik gelişimlerini olumsuz olarak etkilemektedir; hatta, onları istismara açık bir hâle getirmektedir. Bu gençlere gerekli mentörlük yapılmadığında, bahsettiğim sorunlar derinleşerek devam etmektedir.

Ankara Sincan Çocuk Yetiştirme Yurdunda büyük çocukların küçük çocuklara uyguladığı şiddet görüntüleri medyaya yansımıştır. Uşak Sevgi Evleri Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdunda yaşanan taciz ve istismar vakaları açığa çıkarılarak medyada yerini bulmuştur. Eminim ki bundan çok daha fazla açığa çıkmayan olay ülkemizin dört bir yanında yurtlarda yaşanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, evlatlarımızın hayata atılmasında çok ciddi uyum problemleri yaşanmaktadır; mevzuat gereği 18 yaşına kadar yetiştirme yurtlarında kalıyorlar. Tek bir istisnası var, o da üniversiteyi kazandığı takdirde 25 yaşına kadar süre uzatılabilir. “Uzatılabilir.” diyorum çünkü bunun için çocuğun mahkemeye başvurarak izin alması gerekiyor, üstelik açıkta kalmaması için üniversiteyi ilk sene kazanması gerekiyor. Zaten hayat şartları yeterince zor olan çocuklar için bu baskı sizce de fazla değil mi? Oysa çok daha iyi imkânlar sahip gençlerin bile hayata uyum sağlamakta zorlandığı bu süreçte 18 yaşından sonra barınma ve eğitim ihtiyaçlarının giderilmesi kurumların insafına bırakılıyor fakat ne kadar denetleniyor? Dolayısıyla, çocuklarımız toplumda var olabilmek için her türlü istismara açık hâle geliyor. Ne türden istismara uğradıklarını burada dile getirmeyeceğim, hayal gücünüze ve vicdanlarınıza bırakıyorum. Düşünmek dahi tüylerimizi ürpertirken bu durum çocuklarımızın maalesef hayatı hâline geliyor.

Değerli milletvekilleri, diğer önemli bir konu da bu evlatlarımızın devlet-toplum aleyhinde iş gören tarikatların, cemaatlerin, terör ve suç örgütlerinin hedefi hâline gelmeleri. Bu tür organizasyonlar toplumsal alanda kendilerine yer edinmekte güçlük çeken gençlerimizi kötü emelleri doğrultusunda kullanmaktadırlar. Dolayısıyla bu durum, devletin kendi evlatlarına karşı anne-baba şefkatiyle yaklaşmasının ötesinde toplumsal huzuru ve iç güvenliği de ilgilendiren önemli bir konudur.

Diğer bir konu, yasa gereği özel istihdam haklarından yararlanan çocukların karşılaştığı sorunlar. Özellikle başka şehirlere ataması yapılanlarda bu durum daha fena bir hâl almakta. Kimileri iş yerlerinde, kimileri sosyal yaşamlarında baskı ve mobbinge maruz kalmaktadırlar. Bu zorlukların getirdiği ruh hâli ve yalnızlık hissi art niyetli insanlara fırsat vermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NİMET ÖZDEMİR (Devamla) – 18 yaşına geldikten sonra kız çocuklarımız sağlıksız evlilikler yaparak çocuk sahibi oluyorlar. Aile birliğini koruyamıyor, boşanabiliyorlar, yaşadıkları travmalar nedeniyle bir anne olarak çocuklarını gerektiği gibi yetiştiremeyebiliyorlar. Bu durum, ailenin dolayısıyla toplumun bozulmasına neden oluyor.

Değerli milletvekilleri, burada, az önce açıkladığım nedenlerden dolayı verdiğimiz önergemize siyasetüstü olduğuna inanarak destek vermenizi bekliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Doğan Demir.

Buyurun Sayın Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çocuk Esirgeme Kurumundaki çocuklar toplumumuzun en savunmasız üyeleridir, onların haklarına saygı göstermek ve yaşadıkları sorunlara çözüm bulmak hepimizin görevidir. Çocuk Esirgeme Kurumlarındaki çocuklar, sıklıkla, aileleriyle ayrılmış, kötü muamele görmüş veya ihmal edilmiş çocuklardır. Bu nedenle psikolojik travma ve duygusal sorunlar yaşarlar, eğitimleri de sık sık aksar ve bu durum geleceklerini olumsuz etkiler.

Önemli bir sorun ise Çocuk Esirgeme Kurumlarının yetersiz kaynaklara sahip olmasıdır; bu kurumlardaki personel eksikliği, maddi olanakların yetersizliği çocukların ihtiyaçlarını karşılamalarını zorlaştırmaktadır.

Çocuklarımıza fedakârca annelik, babalık yapan, onları kollayan idarecilerini, öğretmenlerini ve bakıcılarını tenzih ederek belirtmem gerekiyor ki devlet koruması altındaki çocuklarımıza yönelik fiziksel, cinsel ve duygusal şiddetin tamamen ortadan kalkması için devletimizin çok sıkı denetim önlemleri alması gerekmektedir. Yurtlarda kalan çocuklara yönelik şiddetin, toplumda oluşturulan algıların zaten ülkemizde çok yaygın olan şiddeti ve suç işleme alışkanlığını tetiklediğini gözden kaçırmamalıyız. Bu sorunlar yurtlarda kalan çocukların suç işlemeye meyilli olduğu algısını oluşturuyor ki çocuklarımızın geleceği açısından en büyük tehlike de budur. 18 yaşını doldurmuş fakat yükseköğrenime devam etmedikleri için yurtlardan ayrılmak zorunda kalan gençlerimiz için ek olarak dayanışma evleri oluşturulmalı ve topluma uyum süreçleri, iş hayatına katılımları konusu da uzmanlar tarafından desteklenmelidir.

2828 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikler uyarınca, devlet korumasında yetişmiş gençlerin kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam hakkı bulunmaktadır. Bu yolla işe başlayan gençlerimize ve özellikle kız çocuklarına iş hayatlarına uyum süreçleri dolayısıyla devletimiz maddi ve manevi desteğine bir süre daha devam etmeli ve iş hayatlarında maruz kaldıkları mobbinglere karşı devletimizin desteğini görmelidirler veya yalnız bırakılmamalıdır.

Öte yandan, her geçen gün çiğ gibi büyüyen enflasyon karşısında bu gençlerimizin aile kurma süreçlerinde de desteğe ihtiyaç duydukları su götürmez bir gerçektir. Devletimiz aracılığıyla yurtlarda yetişen gençlerimize aile kurma süreçlerinde manevi desteklerin beraberinde eşya yardımıyla bulunulması ve barınma ihtiyaçlarında destek olunması, kira desteğinde bulunulması,

hatta bu gençlerimize özel devlet bankaları aracılığıyla faizsiz konut kredisi desteğinde de bulunulması gerekmektedir. Psikolojik destek, eğitim, ekonomik ve sağlık hizmetleri sağlamak için daha fazla kaynağa ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Onların sağlıklı bir geleceğe sahip olmalarını sağlamak için birlikte çalışmalı ve çözümler bulmalıyız. Bu konuda hepimiz üstümüze düşen görevi yapmakla beraber çok duyarlı davranmamız gerektiğini de biliyoruz.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulumuzu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; maalesef ki bazı kamu personeli kişilerin çetelerle iş birliği yaptığı ve devlet yurtlarında yetişen çocukların çeşitli suç örgütlerinin eline düştüğü haberleri sık sık basına yansımakta. Kürt kentlerinde de kamu okullarında, sokakta, koruma altına alındıkları kurumlarda çocuklar hem madde bağımlılığına sürükleniyor hem de suça sürükleniyor ve ne yazık ki bu durum bazı kamu görevlileri gözetiminde gerçekleştiriliyor ve buna dair, ailelerin bütün çabasına rağmen hiçbir soruşturma yürütülmüyor. Bununla ilgili bir örnek vermek istiyorum Manisa'dan. Gazeteci Hale Gönültaş geçtiğimiz yıl Manisa'da 14 yaşındaki bir kız çocuğunun cinsel istismara maruz bırakıldıktan sonra devlet korumasına alınmasına rağmen pavyonlarda çalıştırıldığını haber yaptı. Çocuğun defalarca yurttan kaçtığı ve pavyonda bulunduğu, son olarak, tedavi gördüğü hastaneden kaldığı yurda dönerken sosyal hizmet görevlilerinin bulunduğu araçtan kaçtığını gündemleştirdi ve önceki dönem Milletvekilimiz Filiz Kerestecioğlu bu konu hakkında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına önerge verdi. Bakanlığın verdiği cevap ise iddiaların asılsız olduğu yönündeydi ki bu olaylar gerçekleşirken olaya müdahil olan kamu personelinin tamamının ihmali söz konusuydu. olay üzerine kimin hakkında soruşturma açıldı dersiniz? Tabii ki Gazeteci Gönültaş hakkında. 12 yaşındaki çocuğun istismar sürecini anlatan Gönültaş, haberde adı geçmeyen bir polis memurunun suç duyurusu üzerine hakkında başlatılan soruşturmanın içerisinde geçen bir ifadeyi belirtmek istiyorum. Polis suç duyurusunda "Sırf bir kadının iddiasıyla devletin bu kadar yıpratılması kabul edilemez." dedi. Ancak çocuk bu gelişmelerden sonra

Manisa’da bir pavyonda, üstelik madde etkisindeyken bulundu. Hâle Hanım’la bugün iletişime geçtik, kız çocuğunun şu anda gayet iyi ve derslerinde başarılı olduğunu, üniversitenin resim bölümüne hazırlandığını belirtti. Çabaları için kendisine teşekkürlerimizi buradan iletelim. Ancak bu tekil bir örnek ve mutlu sonla bitiyor; evet, sevindirici fakat devletin görevi gazetecilerin bireysel çabalarıyla değil, kendi kurum ve yetkilileriyle bu olayların gerçekleşmeden önlenmesini sağlamak. Sadece yurttan kalan çocuklar tehlike altında değil üstelik. Ankara’da yaşayan bir yurttaşın başvurusunu paylaşmak istiyorum sizlerle. Yurttaşımız 7, 10 ve 23 yaşındaki 3 yeğeninin öz anne babası tarafından şiddet ve cinsel istismara maruz bırakıldığını, büyük yeğeninin intihar girişiminde bulunduğunu, 10 yaşındaki çocuğun istismara uğradığının Çocuk İzleme Merkezinde verdiği ifadede doğrulandığını söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Devamla) – Rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET KAYA (Devamla) – Çocuklar şu anda halalarının yanında koruma altında ancak Yargıtay koruma kararını bozdu. Halaları çocukların anne babasının suç çetelerine bulaşmış olabileceğinden ve çocukların velayetini çocukları pazarlamak için istediklerinden şüpheleniyor. 1 Kasım’da görülecek duruşmaya Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının müdahil olması çağrısını buradan yapmak istiyorum.

Son olarak çocukları, gençleri aile içi şiddet dâhil olmak üzere her türlü olumsuzluktan korumak sosyal devletin başlıca görevi. Söz konusu çocuklar devlet koruması altında yetişen çocuklar olduğunda bu durum 2’ye katlanıyor. Biz buradan bu sorumluluk gereği aile güzellemesi yapmak yerine, aile içinde veya kamusal alanda çocuğun üstün yararını gözeten ve çocuk istismarına karşı önleyici ve koruyucu politikalar ile mekanizmalar oluşturacak bir komisyon oluşturmayı destekliyoruz.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Suiçmez, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez’in, cumhuriyetin 100’üncü yılı coşkusunun Meclise yansımalarına ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Yaşasın cumhuriyet!

29 Ekim 1923 tarihinde Meclisimizde devletimizin yönetim biçiminin cumhuriyet olduğu kabul edilerek cumhuriyet ilan

edilmiştir. Pazar günü Cumhuriyet Bayramı'mızı kutlayacağız. Şu anda konuşma yaptığımız Genel Kurulun duvarında "Egemenlik kayıtsız şartsız millete aittir." yazısı yazılmasına rağmen milletimizin cumhuriyetimizin 100'üncü yılını coşkuyla kutlama iradesinin Meclise aynı ölçüde yansımamasının üzüntüsünü duyuyorum. Bu sessizlik niye? Bu sessizliği, bu coşkusuzluğu kınıyorum ama kuşku yok ki halkımız cumhuriyetimizin 100'üncü yılını coşkuyla ve gururla kutlayacaktır.

Bir cumhuriyet kadını olmanın gururuyla, cumhuriyetimizin kurucusu, Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ü, silah ve devrim arkadaşlarını minnetle ve saygıyla anıyorum.

Yaşasın cumhuriyet, yaşasın demokratik, laik, sosyal hukuk devletimiz.

Yaşasın cumhuriyet!

BAŞKAN – Sayın Arslan, buyurun.

41.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, toprak satışının millî güvenlik sorunu hâline geldiğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Savaş ve mücadeleyle kazanılmış vatanımız, şehit kanlarıyla çizilmiş sınırlarımız mültecilerin ve toprak sattığınız sözde yatırımcıların insafına bırakılmamalıdır. Konut karşılığı 250 bin dolara yapılan vatandaşlık satışını "400 bin dolara çıkardık." diye övünüyorsunuz. Hem vatandaşlık dağıtılıyorsunuz hem de vatandaşlık verilerini, bilgilerini Resmî Gazete'de yayınlamıyorsunuz. "Yatırım" maskesi altında toprak satışı asla kabul edilemez. Bizim namusumuz bayrağımız ile toprağımızdır. Ne yazık ki günümüzde toprak satışı millî güvenlik sorunu hâline gelmiştir. Filistin ve Gazze'de bugün yaşananlar geçmişte yapılan toprak ve mülk satışlarının neticesidir. Üç kuruş için susanlara, millî egemenliğimizi ve bağımsızlık haklarımızı unutanlara bunu hatırlamak istedim.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir ve 19 milletvekili tarafından, 18 yaşını doldurduğu için yurtlardan ayrılmak zorunda olan gençler başta olmak üzere yetiştirme yurtlarında barındırılan çocukların sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla 14/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu...

Buyurun Sayın Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti

Grubunun yetiştirme yurtlarındaki çocukların sorunlarının araştırılmasıyla ilgili vermiş olduğu önerge üzerine grubum adını söylemiş bulunuyorum. En baştan söyleyeyim, araştırma önergesini destekliyoruz “kabul” oyu vereceğiz ve bütün grupların da “kabul” oyu vermesi gerektiğini belirtmek istiyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Evet, Cumhuriyetimizin 100'üncü yılındayız ve Büyük Atatürk'ün dediği gibi “Cumhuriyet, bilhassa kimsesizlerin kimsesidir.” İşte, o kimsesizler devlet yurtlarında fiziki gelişimleri, ruhsal gelişimleri tehlikedeyse, aileleri tarafından istismar edilmişlerse, terk edilmişlerse koruma altına alınıyor ve reşit olana kadar da burada yaşamlarını sürdürüyorlar. Ama bu çocukların, bu gençlerin, biraz önce de bahsedildiği gibi, sorunları var; fiziki koşulların yetersizliği gibi, personellerin yeterli donanıma sahip olmaması gibi ki benim de daha önceki dönemlerde bazı yaşanmış olaylar üzerine gittiğim yurtlarda karşılaştığım bazı durumlar var, işte çocukların bizden boya kalemi, resim defteri istemesi gibi daha sonra günlerce aklımdan çıkmayan bazı durumlara şahitlik ettik. Oysaki, hem imzaladığımız uluslararası sözleşmeler hem de vicdanımız her konuda, mevzuatından uygulamasına kadar, çocukların üstün yararını gözetecek şekilde hareket etmemiz gerektiğini ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlar, bu çocukların sevgiye ihtiyacı var. O nedenle de bütün uygulamalarda, personelde bu hususa çok dikkat etmek gerekiyor ki bu eksiklik nedeniyle her türlü istismara açık oluyorlar. Örneğin, gelen ihbarlardan bir tanesini söyleyeyim: 15 yaşından sonra bu çocuklara izinli olarak dışarı çıkmaları konusunda izin veriliyor ve maalesef orada da birtakım olumsuzluklarla da karşılaşılıyorlar ki hatırlarsınız, yaklaşık olarak bir ay önce Bursa'da, 17 yaşındaki Yasemin inşaattan düşerek, daha doğrusu düşürülerek öldürülmüştü ve yurttan izinli çıkmıştı, günlerce haber alınamamıştı. Oysaki bizim 15 yaşındaki çocuğumuz dışarı çıktığında ne yapıyoruz, kontrol ediyoruz; nerede, kiminle, ne zaman gelecek... İşte, bu yurtlarda kalan çocukların da aynı sevgiye, aynı şefkate, aynı ilgiye ihtiyacı var.

Diğer bir önemli mesele şu: Yine, geçen aylarda, basına da yansıdı ki sık sık da duyuyoruz, duymamıza da gerek yok, bu bizzat devlet okullarında da yapılıyor, bu yurtlarda kalan çocuklar da birtakım “dernek” adı altında bazı tarikatlarla ilişkili olan kurumlara teslim ediliyorlar ve buralarda “eğitim” adı altında aslında istismara maruz bırakılıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, kendi çocuğunuzu –gerçekten insaf diyorum- en iyi

okullarda okutuyorsunuz -biz de dâhil- en iyi eğitimi veriyoruz, en güzel projelerde yer alması için destekliyoruz. Bu çocuklar devlete emanet, bu çocuklar bize emanet. Neden bunları tarikatların eline terk ederek bir arka bahçe oluşturmaya çalışıyorsunuz? Neden bizzat devlet eliyle yeni FETÖ'ler yaratmaya çalışıyorsunuz? Bütün bu sorunları araştırıp gerçekten cumhuriyetin 100'üncü yılında kimsesizlerin kimsesi olmak için bu önergeyi destekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurun Sayın Atabek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime Filistin'de yaşanan insanlık dramıyla başlamak istiyorum. Dünyanın birçok yerinde gerçeklerin olduğu gibi gösterilmediği, yaşanan vahşetin gizlendiği Filistin'de gün geçmiyor ki siviller öldürülmesin, gün geçmiyor ki çocuklar annesiz, anneler çocuksuz bırakılsın.

Sayın milletvekilleri, 2 kız çocuğu annesi olarak Filistin halkının yaşadıklarını izlemeye dahi tahammül edemeyeceğimiz bugünlerde mazlumun yanında, zalimin karşısında olmayı tüm halkımız gibi kendine şiar edinmiş bir kardeşinizim. Gazze'de bebekler öldürülüyor, Gazze'de hastaneler bombalanıyor, Gazze'deki çocuklar evcilik değil şehit oyunu oynuyorlar. Türkiye olarak yaşanan katliamların her zaman karşındayız, Gazze'nin çocuklarına ümit olmak için gereken tüm mücadeleyi vermeye hazırız. Bu kürsü aracılığıyla tüm dünyayı bir kez daha Gazze'de yaşanan olaylarla ilgili sorumlu davranmaya davet ediyorum. Barış dünyanın tek çıkar yoludur.

Sayın milletvekilleri, devlet korumasına aldığımız çocuklarımızı sosyal, sportif, sanatsal ve kültürel faaliyetlerle destekliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde, önceliğimiz devletimizin koruması altında bulunan çocuklarımıza aile sıcaklığında hizmetler sunmak. 2002'den bugüne kadar aile odaklı hizmetlerimizden yararlanan çocuk oranı yüzde 39'dan yüzde 92'ye yükselmiştir. Kurum bakımı sonrası hayata hazırlık çalışmaları kapsamında gençlerin kendilerini gerçekleştiren bireyler olarak toplumsal yaşamda yer almasına, kendi başlarına hayatlarını idame ettirmelerine, bireysel ve toplumsal sorumluluklarını kazanmalarına yönelik destekleyici çalışmaları yürütüyoruz. Çocuklarımızın hayata hazırlanması

kapsamında, yaşam becerileri ve kariyer gelişimi, iş ve meslek danışmanlığı gibi birçok eğitimi veriyoruz. Çocukların eğitime devamları teşvik edilmekte olup bu kapsamda ortaöğretime devam eden gençlerimizin 20 yaşına, yükseköğretime devam eden gençlerimizin ise 25 yaşına kadar korunma kararı uzatılarak devletimizin kurumlarında kalmaları sağlanmaktadır.

Çocuklarımızın kurum bakımından ayrılma süreçleri değerlendirilmekte ve her bir çocuğumuz için ayrılış planı hazırlanmaktadır. Kurum bakımından ayrılan gençler taleplendirilmesi doğrultusunda bir yıl süreyle rehberlik izleme hizmetlerinden faydalanmaktadırlar. Reşit olarak kurumdan ayrılan gençlerimiz için 81 ilde bakım sonrası rehberlik ve izleme birimleri oluşturulmuştur. Böylece, gençlerimize sosyal ve ekonomik destek, konaklama desteği, çeyiz desteği ve rehberlik hizmetleri sunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – Devletimiz meslek sahibi olan gençlerimizin emeğini en doğru şekilde değerlendirmeye özen gösteriyor. İktidarımız döneminde devlet korumasından yararlanmış gençlerimize, mezun oldukları alanlara göre, atama imkânları getirdik. İstihdam hakkı olan gençlerimizin başvuru süresini iki yıldan beş yıla çıkardık, sınav uygulamasını kaldırdık ve hak sahibi gençlerimizin kamu kurumlarına yerleştirilmesini sağladık. Yılda 1 kez yapılan yerleştirme işlemini artık yılda 3 kez yapıyoruz. Gençlerimizin özel sektörde çalışmaları hâlinde SGK primlerinin tamamını beş yıl süreyle devlet olarak karşılıyoruz. Şu anda atama bekleyen gencimizin bulunmadığı bilgisini de sizlerle paylaşmak isterim.

Sayın milletvekilleri, dezavantajlı gruplara yaptığımız sosyal hizmet uygulamalarıyla tüm dünyaya örnek oluyoruz. Çocuklarımızı korumak için ilgili bütün kurumlarımız milletimizin hizmetindedir ve olmaya devam edecektir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, deprem bölgesindeki kayıp yurttaşların detaylıca araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

## Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Ekim 2023 tarihinde Erzurum Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve Antalya Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 2582 grup numaralı, deprem bölgesindeki kayıp yurttaşların detaylıca araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/10/2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat ve 20 Şubatta çok acı depremler yaşadık, binlerce insanımızı kaybettik fakat bu acılar birçok aile için daha da artarak devam ediyor çünkü cenazelerine kavuşamayan binlerce aile var; Hatay'da en az bin kişinin cenazesine ulaşamamış durumda. Çok vahim bir durum var, insanlar en azından merhum yakınlarının mezarlarına gitmek ve dua okumak istiyor ama mezar yok, cenaze yok; yetkililere gidiyorlar, soruyorlar, cevap yok. Nereye gitti bu cenazeler, buharlaştı mı? Hayır, enkazların arasında o ilin enkazlarının döküldüğü yerlere gitti büyük ihtimal. Peki, ne olacak, bu konu böyle mi kalacak? İşte, biz, HEDEP olarak bu konuda bir komisyon kurulması gerektiğini söylüyoruz. 6 Şubat depreminde kayıp yurttaşların bulunması komisyonu kurulması gerekiyor. Binlerce aile son derece mağdur ve bu komisyonun bir an evvel kurulması gerekiyor Meclisimizde. Kaybolan şahısların bulunması, ailelerine iadelerinin sağlanması, kimliklendirilmeleri ve yaşamını yitirenler için yeniden DNA eşleştirmeleri yapılmasının sağlanması

amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzük'ün 104 ile 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını istiyoruz.

Şimdi, vatandaşlarımız bize geliyor ve bu isteklerini beyan ediyorlar. Bakın, bununla ilgili bu çözümsüzlükten dolayı dernek de kurulmuş durumda, Deprem Mağdurları ve Kayıp Yakınlarıyla Dayanışma Derneği, DEMAK; bu dernek geldi partimize ve komisyon taleplerini iletiler. İşte, bakın, dernek üyesi bir aile neler anlatıyor? Evet, Suna Öztürk, eşiyle beraber çocukları Tuğba Koşar'ı ve 2 torunlarını arıyorlar, her yerde arıyorlar; aradan aylar geçmiş cenazelerine ulaşamamışlar ve büyük acılar içindeler. Az evvel kendisiyle, Suna Hanım'la konuştum; aradım, buldum, kendisiyle konuştum. Hatay'daki Rönesans Sitesi yıkıntıları arasında çocuğu ve 2 torununun cenazesi kaybolmuş, büyük bir acı yaşıyor, çocuklarını istiyor ve şunu söylüyor: "AFAD gereken çalışmayı bitirmeden, televizyonlarda 'Rönesans Sitesi habere çıkıyor, bu bizi rahatsız ediyor.' diyen iktidar yetkilileri 'Bu enkazı kaldırın artık, aleyhimize dönüyor süreç.' dedikleri için gereken cenaze araştırması AFAD tarafından yapılmadan kepçeler girdi ve bizim sitede en az 51 cenaze kepçelerle şehrin enkaz atık alanına götürüldü. Oraya gidip biz aramak istiyoruz, ona da izin verilmiyor. Göz göre göre cenazelerimiz ortadan kayboldu." Bakın, anne Suna Öztürk ne anlatıyor: "A2 Blok'taki 55 can yandı mı, yoksa canlılar mı? Yandılar da enkazdan mı çıkmadılar? 55 kişi birden kayıp, bunlar içinde benim kızım Tuğba Koşar, onun evlatları 3 yaşındaki Mustafa Kemal Koşar, 1 yaşındaki Mehmet Akif Koşar'ın ne ölülerini ne de dirilerini bulamadık, ulaşamadık. Antakya'da enkazın bekletildiğini söylüyorlar, ben o enkazın taranmasını istiyorum. DNA sonuçlarını, savcılığın bir an önce işlemleri hızlandırmasını istiyorum. Bu bilinmezlik bizi mahvediyor. Günün yirmi dört saatini gözyaşıyla geçiriyorum çünkü çocuklarım aklıma geldiği zaman içim yanıyor, mahvoldum, bittim zaten." diyor bu anne.

Değerli arkadaşlar, bu annenin sesini duymuyor musunuz? Bu anne gibi daha binlerce anne var; büyük bir skandal var ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, çok sayıda yurttaşın enkaz kaldırma çalışmaları esnasında kaybolmuş olma ihtimalleri ortaya vahim bir tablo çıkarmakta. Yine, yoğun bakım süreçlerinde bilinci kapalı olarak tedavi edilenlerin tedavi süreçlerinin akıbetleri bilinmemekte, taburcu olanların hafıza kaybına uğramış olma ihtimalleri değerlendirilmemektedir. "Belki de yaşıyor, hafızasını kaybetmiş." diyerek insanlar hâlâ bir beklenti içinde değerli arkadaşlar.

Düşünün “Öldü mü ölmedi mi?” diyemiyorlar, aradan aylar geçmiş. Bu nasıl bir iktidar ki bu binlerce insanın feryadını duymuyor; insanlar acı içinde kıvranıyor, her yere başvuruyorlar ama tek kelime bir cevap alamıyorlar. Bu olacak bir şey değil ve biz bu yüzden ciddi bir şekilde Mecliste bu konuda bir komisyon kurulması gerektiğini söylüyoruz ve bu insanların acılarının hafifletilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisine bir çağrıda bulunuyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Şerafettin Kılıç.

Buyurunuz Sayın Kılıç.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 11 ilimizi doğrudan etkileyen 6 Şubat depreminin üzerinden yaklaşık dokuz ay geçti. Geçen süre sonrasında bugüne an itibarıyla deprem bölgemizin hâlen kış mevsimine hazırlıklı olmadığını görüyoruz. Birçok ilimizde vatandaşlarımız hâlen çadırlarda yaşıyor, konteyner sırası bekliyor; altyapı sorunları, içme suyu ihtiyacı devam etmekte, hijyen problemi en ciddi sorunlar arasında yer almaktadır. Havaların soğumasıyla birlikte hijyen sorunu acil olarak çözülmezse -üzülerek ifade ediyorum ki- salgın hastalıklar baş gösterecektir. Yaz dönemi deprem bölgesindeki ihtiyaçları gidermek için ciddi bir fırsattı ancak bunu değerlendirmek yerine bazı algılar oluşturulmaya çalışıldı. Sorunları kökten çözmek yerine oluşturulan algıyla çözüyormuş gibi yapmanızı kabul etmiyoruz. Şu bir gerçek ki: İş yapmak başka, laf üretmek başkadır.

Değerli milletvekilleri, depremin yıkıcı etkileri sadece fiziksel hasarlarla sınırlı kalmamıştır, özellikle çocuklar ve kadınlar olmak üzere deprem bölgesindeki vatandaşlarımız üzerinde manevi olumsuzluklar ve etkilere yol açmıştır. Kimi çocuklarımız annesiz ve babasız kalırken kimi annelerimiz de maalesef çocuklarını kaybetmiştir. Tabii ki kayıplar sadece can kaybıyla sınırlı değil. Kaybolanlar aynı zamanda hayaller ve yıllardır özenle saklanan anılardır. Depremler özellikle bebek ve çocuklarda anksiyete, panikata gibi rahatsızlıkları tetiklemiş, duygusal bozulmalara yol açmıştır. Çocukların en büyük desteği görmeleri gereken böylesi bir zamanda ise ebeveynleri kendi psikolojik hasarlarını bile telafi etme hususunda yetersiz kalmışlardır. Burada devreye girecek olan en önemli faktör devlet kurumlarının psikososyal desteğidir ancak ne yazık ki bu da yetersizdir. Bu anlamda bölgede psikososyal destek veren personelin istihdamına ilişkin bir soru önergesi verdik, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız cevap verdi: “Bu konuda 610 personel görev yapmaktadır.” dediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Sadece 610 personel. Toplam nüfus oranlandığında 19 bin vatandaşımıza 1 personel düşüyor. Bunun ne kadar yetersiz olduğu açıkça ortadadır, bu sayı ivedilikle artırılmalıdır.

Bir diğer önemli husus değerli milletvekilleri, çocuklarını kaybeden aileler ve ailesini bulamayan çocukların durumudur. Birçok ailemizin bu konuda mağduriyetleri hâlen giderilememiştir. Deprem meydana geldiği ilk andan itibaren çok sayıda bebek ve çocuğun kaybolduğuna ya da belirsiz kişi ve kurumlarca sahiplenildiğine dair iddialar sürekli gündemdedir. Buna karşılık, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve ilgili kurumlardan tatmin edici açıklamalar yapılamamıştır. HEDEP tarafından verilen grup önerisi çok önemli ve açıklık getirilmesi gereken bir konudur. Saadet Partisi Grubu olarak öneriyi desteklediğimizi ifade ediyor, yüce milleti saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, size bir fotoğraf göstereceğim. Bu fotoğrafı çeken benim, depremin hemen arkasından bölgeye yardım için gittiğimizde ve partimiz adına hastane kurmak için gittiğimizde çektim bu fotoğrafı. Bu fotoğraf çok ibretlik bir fotoğraf, sadece bir hastane fotoğrafı değil, aynı zamanda bir ucube sistem fotoğrafı. Burası Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesi. Depremden bir hafta sonra çekilen bir fotoğraf. Gördüğünüz gibi bu hastanede herhangi bir yıkım yok, sadece sıvalarının çatlağı söz konusu. Acil girişinin hemen önünde, üst tarafında çocuk ve yetişkin yoğun bakımı var ve buranın kapasitesi 160. Şimdi, bunları niye söylüyorum? Çünkü burada inanılmaz bir dram yaşandı depremin hemen arkasından.

Hastanenin nasıl kurulduğunu anlatayım. Hastane 2017 yılında açıldı. Açılmadan önce hastanenin aslında bir su havzasına yapıldığı ortaya çıktı ve bunun için projeler değiştirildi fakat ne hazindir ki bu projeler değiştirilirken hastanenin yanındaki elektrik ve oksijen sistemlerinin projelerinin değiştirilmesi unutuldu. Deprem gecesi, o vahim gece hastane binası yıkılmadığı hâlde ne yazık ki o projede ihmal edilen, unutilan elektrik sistemleri ve gaz sistemleri yıkıldığı için, çalışmadığı için hastane gazsız ve elektriksiz kaldı. Peki, sonuç ne oldu biliyor musunuz? Şu yoğun bakımda bulunan -160 yataktaki- hastalar ne

yazık ki oksijen alamadıkları için, elektrik gelmediği için, yoğun bakım cihazları çalışmadığı için hayatlarını kaybettiler. Bundan sonra daha vahim şeyler başlıyor. Hastaneye yardım için gelmek istedi yardım kuruluşları, hastaneye giremediler. Şuradan gördüğünüz acil üniteden hastanenin içine girmek istediler fakat ne hazindir ki hastanenin içerisinde katlar arasında merdiven yapılması unutulmuş, projede yok. Yangın merdiveninden çıkmak istediler, yangın merdiveni kilitlenmiş ve oradaki 160 hasta ne yazık ki oksijensiz kaldığı için, elektriksiz kaldığı için hayatını kaybetti. Hastaların dökümlerini almak için hastanenin otomasyon sistemine girmek istedim. Bu fotoğrafların hepsini ben çektim, bir hafta çalıştım burada. Otomasyon sistemine girmek istedim, Sağlık Bakanlığı ne yaptı biliyor musunuz? O gece otomasyon sistemi FONET'i devreden çıkarttı gerçeklere ulaşamayalım diye ve burada hastasını devlete teslim etmiş, emanet etmiş bir sürü vatandaş, şu anda bu yıkılmayan bina içerisindeki kaybolmuş cenazelere ulaşamadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Çabucak toparlayacağım.

Dolayısıyla bu ucube resmin, bu fotoğrafın, bu Türkiye fotoğrafının mutlaka üstüne gidilmesi gerekiyor, bunu bizatihi çalışmış ve bilen birisi olarak söylüyorum. Tam dört ay önce Sağlık Bakanına bir soru önergesi verdim. Bu sorduğum soruların hepsinin cevabı bende var. Ben orada bir ay gece gündüz çalıştım, partili arkadaşlarımla beraber bir hastane kurdum ve buradaki bütün bilgilere ulaşmak için verdiğimiz soru önergesi tam dört aydır cevaplanmayı bekliyor. Çünkü cevaplayamayacak, cevaplaması hâlinde hem Bakanlık hem de bu ucube sistem bu rezaletin altında kalacak. O sebeple ben bu verilen önergenin çok önemli olduğunu ve bir ayıbın, bir ihmalin açıklanması için çok kıymetli olduğunu söylüyorum; hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Hatay Milletvekili Sayın Servet Mullaoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERVET MULLAOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli dostlar, 6 Şubat depremi tarihin ağıladığı bir deprem olmuştur. Bugüne kadar tarihte karada yaşanmış en büyük deprem olmuş ve on binlerce kayıp vermemize neden olmuştur. Biz bu depremde on binlerce vatandaşımızı kaybettik, on binlerce

vatandaşımız vücut bütünlüğünü kaybederek maalesef engelli konumuna geldi. On binlerce evimizi, on binlerce iş yerimizi kaybettik. Kaybetmediğimiz ve bu kayıplarda yıkılmayan tek bir şey var; o da bu ülkeye, Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya ve cumhuriyete olan inancımız. Bu vesileyle 100'üncü yılını kutlayacağımız Cumhuriyet Bayramı'nı kutluyorum.

Değerli dostlar, depremden hemen sonra yapılan çalışmaların yetersiz olduğunu defalarca söyledik. Bizim parti grubumuz 9 Martta benzer bir önerge verdi ve maalesef yine iktidarın oylarıyla reddedilmişti. Ben iktidarın bu tür insani şeyleri otomatik olarak reddetmesini gerçekten anlamakta zorlanıyorum. Geçenlerde haklı Filistin davasına, İsrail'in soykırım uygulamasına karşı Meclisin ortak tutum sergilemesini büyük bir sevgiyle saygıyla karşılamıştık. Bu tür insani şeylerde, depremin yarattığı sıkıntıları da aynı şekilde karşılamak ve siyasetüstü bir şekilde çözüme kavuşturmak zorundayız. Dolayısıyla buradaki önergeyi hemen anlamadan reddetmeniz doğru değil. Çünkü burada, gerçekten henüz cenazelerine kavuşmayan annelerin feryadı var. Geçen parti grubumuza gelen bir anne "Ne olur, sadece evladımın bir dişini dahi bulsam benim için yeterli, bari mezar diye onu oraya gömerim, mezarını ziyaret ederim." dedi. Ne olur bu annelerin feryadına kulaklarınızı tıkamayın. Bu önerge çok önemlidir. Zaten yapacağımız bir şey yok sadece araştırma komisyonu kurulacak, gideceğiz, bunu araştıracağız. Bu insanların cenazelerini bulmaya çalışacağız el birliğiyle. Dolayısıyla burada siyasi bir refleks göstermemenizi rica ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, 6 Şubatta çok büyük bir afet yaşadık, yalnızca bizim değil, dünya tarihinin en büyük depremlerinden biriydi. Depremde vefat eden kardeşlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Çok büyük bir depremdi. Neden böyle diyoruz? 11 ili, 100'den fazla ilçeyi, 1.000'den fazla mahalle ve köyü etkilemişti. Bu 11 il daha sonra 18 ile çıktı depremden etkilenme anlamında. "Asrın felaketi" diyoruz, bunu bilim adamları söylüyor; 85 milyon olarak yüreğimizde bunu hissettik. Depremden sonra ülkemiz, milletimiz, devletimiz, hepimiz seferber olduk, elimizden gelen her türlü çabayı ortaya koyduk. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan da hiçbir zaman deprem bölgesini yalnız bırakmadılar.

Cumhurbaşkanımız bugünkü grup toplantısında şöyle ifade ettiler: “Son hak sahibi evine kavuşuncaya kadar bölgedeki çalışmalarımıza devam edeceğiz.”

Sayın milletvekilleri, biraz önce söyledim, depremin ilk dakikasından itibaren hepimiz seferber olduk. Hem yurt içinden hem yurt dışından 35 bin kişilik bir arama kurtarma ordusu enkaz altındakileri kurtarmak için canla başla çalıştı, 100 binden fazla yaralı kardeşimiz kurtarıldı. Akut dönemde aynı anda 275 binden fazla görevli bölgede çalıştı, 20 binden fazla iş makinesi, 200'den fazla hava aracı bölgedeydi. Hani, hakikaten büyük diyoruz ya, Yunanistan'ın, Portekiz'in veya Bulgaristan'ın hem alanından hem nüfusundan daha büyüktü. Tabii, bu kadar büyük deprem sonunda da can kayıplarımız çok fazla oldu. Şu ana kadar depremdeki can kaybı sayımız 50.783, yaralı sayımız da 107.204.

Depremden hemen sonra bir dizi çalışma yaptık. Ne yaptık? Misafirhanelere, otellere yerleştirdik 1 milyondan fazla depremzede kardeşimizi, şimdi bunlar hem konteynere çıktılar ya da kira yardımı aldılar. Yine, depremden sonra geçici barınma için çadırlar kurduk, 650 bin çadırda 2,5 milyon kişi yaşamıştı. Bugün itibarıyla, çadırda barınan vatandaşımız bulunmamaktadır arkadaşlar; bunu ifade edeyim.

Konteynerler, evet, 200 bin konteyner kuruldu, 600 binden fazla vatandaşımız buralarda barınıyor.

Kira yardımı almak isteyenlere kira yardımı veriliyor, bugün itibarıyla 340 bin haneye kira yardımı veriliyor; diğer destekler de var.

Tabii, hasar tespit çalışmaları yaptık, 800 binden fazla binanın yani bağımsız bölümün hasar aldığı, acil yıkılarak ağır hasarlı veya yıkık olduğu tespit edildi. Şimdi hak sahipliği süreçleri devam ediyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Önergenin isteğine cevap vermiyorsunuz. “Enkazlar niye erken kaldırıldı?” diye soruyoruz Sayın Vekil.

ATAY USLU (Devamla) – Bir taraftan da kalıcı konutlarla ilgili çalışmalar yapılıyor. Biliyorsunuz, 180 bin konutun ihalesini tamamladık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Vekil, enkazlar niye erken kaldırıldı?

ATAY USLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 210 bin konut için de yerinde dönüşüm için burada beraber bir yasa çıkardık bunlar devam ediyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Bakın, bulunamayan cenazeler var, binlerce; bunun cevabını verin.

Önerenin cevabını vermiyorsunuz ama olmuyor böyle Sayın Vekil.

ATAY USLU (Devamla) – Şimdi, size kimliklendirme çalışmaları konusunda birkaç bilgi vereyim: Evet, zor bir süreç çünkü zaman zaman cesetlerin bütünlüğü bozuldu, yanma gibi durumlar ortaya çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, sorun bu afet oluşmadan önlem alınması, mesele o. Mesele afet oluşmadan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Uslu.

ATAY USLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, teşekkür ederim.

50.783 vatandaşımız hayatını kaybetti. Öneride 100 binden fazla vatandaşın yaşamını yitirdiği söyleniyor; bence bu ifade yanlış, doğru değil arkadaşlar. Devletin rakamları belli, kayıplar belli, evet kayıplar da var, kayıplarla ilgili süreç belli.

Defin ve kimliklendirme işlemleri hem İçişleri Bakanlığının hem de Adalet Bakanlığının -Emniyet Genel Müdürlüğü var, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri var, Göç İdaresi var- koordinasyonunda yürütülüyor. Ne yapıldı? Savcılarımız tarafından fotoğraf çekimi, parmak izi alındı, eğer bunlarla kimlik tespiti yapılamıyorsa DNA'larla yapıldı, DNA eşleştirmeleri yapıldı. Bu sürecin sonunda da her türlü tıbbi ve teknik imkân kullanılarak bu süreç yürütüldü.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Otopsi yapılmadan ve DNA alınmadan gömülen cenazeler var Sayın Vekil. Bunlara bir cevap verin. Acılı ailelere cevap verin Sayın Vekil.

ATAY USLU (Devamla) – Burada, devlet tüm imkânlarını kullanmıştır, biz her açıdan olduğu gibi kimliklendirme açısından da devletimizi, Hükûmetimizi seferber ettik, bu konuda da her türlü çalışmayı yapıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Son olarak şunu söyleyeyim: İnşallah, depremin yaralarını birlikte saracağız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yara sarmak değil, önlemek lazım Sayın Vekil, önlemek.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.17

#### DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.39

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER : Kurtcan ÇELEBİ (Ankara), Asu KAYA (Osmaniye)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, ülkemizde yaşanan aydınlarımıza yönelik cinayetlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 25 Ekim 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

25/10/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 25/10/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın tarafından, ülkemizde yaşanan aydınlarımıza yönelik cinayetlerin araştırılması amacıyla 25/10/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (287 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 25/10/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Cumhur Uzun.

Buyurun Sayın Uzun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CUMHUR UZUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izlemekte olan kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün kurduğu cumhuriyet 100 yaşına gelmiş bir Meclisin, gazi bir Meclisin onurlu bir üyesi olarak burada bulunmaktan duyduğum ve sizlerin de aynı duyguları hissettiğinizi bildiğim gururu yaşıyorum. Bizlerin bu onur ve gururu yaşamasına vesile olan başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, tüm gazi ve şehitlerimize rahmet ve minnetlerimi ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Cumhuriyetimiz 100 yaşında. Daha nice yüzyılları kutlanacak, ilelebet payidar olacak cumhuriyetimizin ilk 100'üncü yılı hepimize kutlu olsun.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de aydınlanma süreci cumhuriyetin ilanı ile ve halk egemenliğine dayalı, yeni bir devlet sisteminin oluşturulmasıyla başlamıştır. Cumhuriyetle başlayan aydınlanma süreci halk üzerindeki egemenliğini ve imtiyazlarını, sınıfsal çıkarlarını kaybeden bazı kesimlerin büyük bir direnişiyle karşılanmıştır. Atatürk'e yönelik suikast girişimleri, Asteğmen Kubilay'ın Menemen'de şehit edilmesi, gerici ayaklanmalar çağdaşlaşmaya ve laikleşmeye karşı gösterilen muhalefetin boyutunu açıkça ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugünlere kolay gelinmemiş, süreç içinde aydınlanma ve çağdaşlık yolunda maalesef sayısız acı olayla karşılaşmıştır. Darbeler eliyle birçok kez demokrasimiz sekteye uğratılmış, katliamlarla ülkemiz ağır yara almış, toplumsal barışımıza ve ülkemiz demokrasisine büyük zarar veren sayısız siyasi cinayetler işlenmiştir. Uğur Mumcu, Musa Anter, Muammer Aksoy, Çetin Emeç, Bahriye Üçok, Gaffar Okkan, Ahmet Taner Kışlalı, Necip Hablemitoğlu, Kemal Türkler, Tahir Elçi ve ismini burada sayamadığımız daha birçok aydın, yazar, gazeteci, siyasetçi ve bilim insanı menfur cinayetler sonucu öldürülmüşlerdir. Ne yazık ki bu karanlık cinayetler günümüze kadar gerçek anlamda aydınlatılamamış, azmettiricileri ve failleri tam olarak tespit edilerek cezalandırılamamışlardır.

Değerli arkadaşlar, cezasızlık cesaret doğurur; bu nedenle, her olay en ince ayrıntısına kadar araştırılmalı ve tüm failleri

ortaya çıkarılarak sorumlular cezalandırılmalı, olaylar nedeniyle bozulan toplumsal huzur yeniden tesis edilmelidir. Sunduğumuz öneriyle cumhuriyetimizin ve ilkelerinin kökleşerek yüzyıllar boyu sürmesi amacıyla düşüncelerini paylaşan, yazılar yazan ve bu uğurda durmaksızın çalışan cumhuriyet aydınlarımızın uğradıkları suikastların ve katledilişlerinin araştırılmasını istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi sizleri bir dakikalığına bunun üzerinde düşünmeye davet ediyorum. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında cumhuriyeti kollama ve koruma görev sırası sizlerde, bizlerde, hepimizde. Asla olmasın ama bir sabah uyandığınızda ve bu görev nedeniyle Gazi Meclise gelmeye çalıştığınız bir sırada haince bir saldırı nedeniyle ve salt bu nedenle hayattan koparıldığınızı, katledildiğinizi düşünün. Sizin, ailenizin ve sevenlerinizin o andan itibaren, geride kalanlardan tek bir beklentisi olacaktır, bunu yapanların, tüm faillerin tespit edilerek etkin şekilde cezalandırılması ve bir daha böyle bir durumun asla yaşanmamasının sağlanması. Şimdi görev bizde, şimdi görev sizde, şimdi görev Gazi Meclisimizde. Gelin, hep birlikte, öldürülen cumhuriyet aydınlarımızın şahsından önce, cumhuriyetimize yönelmiş bulunan bu hain saldırıları, siyasi cinayetleri bir daha yaşanmaması için tüm yönleriyle araştıralım; gizli kalmış tüm yönlerini, azmettiricileri dâhil, tüm faillerini açıkça ortaya koyalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CUMHUR UZUN (Devamla) – Bu, bizim katledilen aydınlarımızın ailelerine ve yakınlarına olan bir sorumluluğumuz olduğu kadar cumhuriyetimize olan bir borcumuzdur. Gelin, hep birlikte bu borcumuzu ödeyelim.

Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin siyasetçilere ve aydınlarımıza yönelik geçmiş dönemlerde ortaya konulan faili meçhul cinayetlere ilişkin vermiş olduğu önergeyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üniversite yıllarında sahafları gezerken gözüme bir kitap ilişti, kitabın üzerinde bir not: “İsmet İnönü 2 kişinin önünde ayağa kalkardı. Birisi dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar, diğeri hemşehrisi Hamido.” Kim bu Hamido? Bu Mecliste milletvekilliği yapmış ve en önemlisi 1977 yılında Malatya'dan Belediye Başkanı seçilmiş ama 1978 yılında alçak bir saldırıya, faili meçhul bir

cinayete kurban verilmiş dönemin Malatya Belediye Başkanından bahsediyorum; Hamit Fendoğlu'ndan bahsediyorum. Tabii ki Hamit Fendoğlu'nun ölümüyle, bu cinayetle birlikte Malatya karışıyor, Malatya'da olaylar çıkıyor; olaylar Çorum'a, Maraş'a sığıyor ve o dönemi hepimiz tarihten çok iyi biliyoruz ki Türkiye'de birileri toplumsal fay hatlarımızla oynuyor.

Maalesef benzer acı olayları tarihimizde, yakın tarihimizde farklı yıllarda da yaşadık; 1978'de gizli örgütlere dikkat çektiği için şehit edilen Savcı Doğan Öz, 1979'da dönemin siyasi krizlerinde ara buluculuk rolü üstlenmeye çalışan Abdi İpekçi, 1980'de eski Başbakan Nihat Erim, yine eski Bakan Gün Sazak, 1999'da toplumun kutuplaşmasının amaçlarına açıkça dikkat çeken Değerli Ahmet Taner Kışlalı, yine 2001'de devlet-toplum kucaklaşmasının en güzel örneklerinden birisi şehit Gaffar Okkan, 2002'de "Köstebek" adlı kitabında FETÖ yapılanmasına dikkat çeken Necip Hablemitoğlu. Evet, bu cinayetleri, bu acıları maalesef bu topraklarda yaşadık.

Peki, neyi amaçladılar? Birileri toplumsal fay hatlarımızı kırmak, farklılıklarımız üzerinden kavga çıkarmak ve bu topraklara ateş atmak istediler; maalesef başardılar. Yine, birileri, FETÖ gibi yapılanmaların veya bu ülkedeki gizli servislerin çalışmalarına çomak sokmak isteyen bu vatan evlatlarına müsaade etmek istemediler ve maalesef bunu da başardılar.

Amaç, istikrarı olmayan bir Türkiye. Amaç, barışın, huzurun olmadığı, toplumsal barışın, kardeşliğin olmadığı bir Türkiye. Öncelikle, bir ülkenin siyasetçisini, aydınını, vatandaşını korumak devletin görevidir, şerefidir. Bu olayları önleyecek olan devletin istihbaratıdır, kolluk kuvvetidir, devletin kendisidir; bunun altını özellikle çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Bu ülkede önce devlet müsaade etmeyecek bu kaosun çıkarılmasına, sonra hukuk gereğini yapacak, ondan sonra da biz müsaade etmeyeceğiz değerli milletvekilleri. Biz, bu ülkede kaos çıkarmak isteyenlere, toplumsal barışı bozmak isteyenlere karşı, farklılıklarımızı bir zenginlik olarak görerek, bin yıldır bu topraklarda kardeşçe yaşadığımızı unutmadan, ay yıldızlı al bayrak altında kardeşçe yaşamanın, barış içinde yaşamanın farkında olacağız diyorum.

Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önergayı önemsiyoruz; önergeye de destek vereceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Anadolu coğrafyasında Türk milletinin Selçuklu ve Osmanlı'dan sonra kurduğu 3'üncü devlet olan Türkiye Cumhuriyeti 100 yaşında. Mensubu olmaktan şeref duyduğum, gurur duyduğum Türk milletine kutlu olsun diyorum. Var ol Türkiye Cumhuriyeti, sen çok yaşa, ilelebet payidar kal! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Cumhuriyetimizin banisi Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ümüzü ve silah arkadaşlarını rahmetle, saygıyla ve minnetle anıyorum.

Sayın milletvekilleri, Türk milletinin evlatları olarak yönetenlerin yaptığı bunca hataya rağmen, kuruluş ilkelerinden uzaklaşılmasına ve cumhuriyetten rövanş alınmak üzere yapılan tüm kötülüklere rağmen Mustafa Kemal Atatürk'e olan sevgimiz, Türkiye Cumhuriyeti'ne olan sevdamız olmasaydı yüz yıldır ayakta kalamaz, ayakta duramaz, yüz yılın, bin yılın ve ötesinin hayallerini kuramazdık hiçbirimiz.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti işgali, esareti, hainliği, ihaneti, ızdırabı, çileyi görmüş, dolu dolu yaşamış bir milletin kurmayı başardığı bir cumhuriyet. “Devleti ebet müddet” diyen Türk milletinin tarih sahnesinde kurmuş olduğu devlettir bu cumhuriyet. Gerçekten idrak edenler için cumhuriyet fazilet ve ahlaktır. Günlerce konuşabiliriz cumhuriyetin özelliklerini, sürem yetmez.

Sayın milletvekilleri, bugün Cumhuriyet Halk Partisinin cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutlarken yüz yıllık cumhuriyet tarihi boyunca meydana gelen, önergede ifade edildiği gibi katledilen aydınlarımızın, siyasilerimizin, vatandaşlarımızın cinayetlerinin araştırılmasını istediği araştırma önergesinin ve önerge içinde yer alan bazı cümleler çerçevesinde art niyetli çevrelere istifade alanı açabileceğine binaen endişe taşıdığımı da ifade etmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, kim Türkiye Cumhuriyeti aleyhine türlü hesaplar yapıyorsa, içinden dışından ne geçiriyorsa, imayla ne demek istiyorsa, neyi hedefliyorsa, kim bitmez tükenmez karın ağırlarıyla neleri yazıp çizip neleri kastediyorsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – ...kim ulu orta kelime oyunları ile Türk milleti hakkında, Türkiye Cumhuriyeti hakkında açık, kapalı düşünceler ortaya koyuyorsa iyi bilinsin ki Türk milleti bunca yıldır o kadar çok entrika, o kadar çok hıyanet, o kadar çok hainlik, o kadar çok kumpas, o kadar çok tuzak gördü ki bütün bu sayılanları ve daha fazlasını bugün de yarın da aşabilecek ve bertaraf edebilecek güce ve kudrete sahiptir. Cumhuriyetimiz bunun teminatıdır.

Bu ülkeyi yönetenlere seslenmek istiyorum: Cumhuriyete ve kuranlarına içten içe düşmanlık beslemeyin, onları kıskanmayın; isimlerini unutturamazsınız, o oturduğunuz, hepimizin oturduğu koltukları cumhuriyete ve kurucularına borçluyuz. Cumhuriyetin ilkelerini çiğnediniz, daha fazla zarar vermeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Cumhuriyetin kuruluş ayarlarına geri dönün, ülkenin kurtuluşu ancak böyle mümkün.

Millî bayramları önemsizleştirmeye çalışıyorsunuz yıllardır ama 100'üncü yıl bu, 100'üncü yıl. Bütün dünyanın, 100'üncü yılı Türkiye'nin nasıl kutlayacağını görmek istediği yıl bugün, iki gün kaldı. Ne yapıyorsunuz?

Evet, her yola başvurdunuz da siz cumhuriyetin kurucularıyla yarışamazsınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımızı ve cezaevinde bizleri izleyen yoldaşlarımızı saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Üç gün sonra cumhuriyetin 100'üncü yılını kutlayacağız ve cumhuriyetin 100'üncü yılına üç gün kala bu Meclis kürsüsünden neyi konuşuyoruz? Bu ülkede işlenen siyasi cinayetlerin araştırılması ve Meclisin bunu ortaya koymasını tartışıyoruz. Bu ne demek? Aslında bu, zımni olarak cumhuriyet tarihi boyunca bu ülkedeki bütün iktidarların açığa çıkaramadığı siyasi cinayetler olduğunun ve bütün bu siyasi cinayetlerin de üstünün örtüldüğünün açık bir şekilde göstergesi değerli arkadaşlar.

Peki, sadece cumhuriyet tarihiyle mi sınırlı? Hayır. Bakın, geçmişten bugüne kadar aslında bu ülkede sürekli siyasi cinayetler işlendi ve bütün bu siyasi cinayetlerin arkasında da her zaman devletin derin odakları, onunla iş birliği yapan iktidarlar ve belirli çeteler, belirli çıkar grupları oldu. Bu, neredeyse hiç değişmeyen, devletin tunç yasasıydı. Zamanın Başbakanı Çiller ne demişti? “Devlet için kurşun atan da kurşun yiyen de şerefli dir.” demişti. İşte, o “kurşun atan” meselesinde kurşunu kimin attığı, hangi yöntemle attığı ne yazık ki bu ülkede hiçbir zaman sorgulanmadı. O nedenle de Teşkilat-ı Mahsusadan İttihat Terakkiye, Özel Harp Dairesinden JİTEM’e, kontragerillaya kadar bu ülkede, bu ülkenin aydınlarına, yazarlarına, gazetecilerine, çizerlerine yönelik onlarca suikast planlandı, onlarcası faili meçhul cinayetlerde katledildi, aslında hepsinin faili belliydi. Bu ülkede 17 bin faili meçhul var. Bu ülkede, yıllardır, Cumartesi İnsanları, kendi sevdiklerinin kemiklerini bulmak için cumartesi meydanında oturuyorlardı -Galatasaray Meydanı’nda- şimdi, onlara karşı işlenen bir suç var, hukuksuzluk var. Ama sadece bunlar mı? Bakın, sadece birkaç isim saymak istiyorum değerli arkadaşlar: Mustafa Suphi’den başlayan, Sabahattin Ali’ye, Doğan Öz’e, Bedrettin Cömert’e, Kemal Türkler’e, Edip Solmaz’a, Muammer Aksoy’a, Vedat Aydın’a, Musa Anter’e, Mehmet Sincar’a, Uğur Mumcu’ya, Ahmet Taner Kışlalı’ya, Hrant Dink’e ve Tahir Elçi’ye uzanan, onları yaşamdan koparan bir sistem var, bir müesses nizam var. Gerçek anlamda, bu müesses nizamı sorgulamadan, bu müesses nizamın arkasındaki güç odaklarını açığa çıkarmadan bu ülkede ne faili meçhul -aslında belli olan- cinayetleri açığa çıkarabiliriz ne de siyasi cinayetlerin önüne geçebiliriz.

Size yıllar içerisinde -burada zamanım sınırlı- İHD’nin verilerini okumak istiyorum arkadaşlar, sadece birkaç yıl içerisindeki veri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

1989-91 yılları arasında 42, 1992 yılında 210, 1993 yılında 510, 1994 yılında 292, 1995 yılında 321, 1996 yılında 78, 1997 yılında 109, 1998 yılında 192, 1999 yılında 210; toplam 1.964 insan aslında faili belli olan siyasi cinayetlerde yaşamını yitirmiş.

Şimdi, bu Meclis, cumhuriyetin 100’üncü yılına üç gün kala gerçekten bu meseleye el atacak mı, bunu gerçek bir sorun, gerçek bir gündem olarak görecektir mi? Yoksa aslında, burada yeniden konuşacağız ama tarihin tozlu raflarında mı kalacak?

Sadece bu mesele de değil arkadaşlar, bakın, Dersim'den Zilan'a uzanan, Sivas, Çorum, Malatya, Gazi katliamının, en son Suruç ve Ankara katliamlarının da aynı zihniyet tarafından işlendiğini ifade etmek istiyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HEDEP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Yusuf Beyazıt.

Buyurun Sayın Beyazıt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; CHP Grubu tarafından verilen öneri üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gazze'de yaşanan insanlık dramını kınadığımı belirtmek istiyorum. Türkiye olarak mazlum Filistin'in her zaman yanında olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 29 Ekim 1923'te kurulan cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutluyoruz. Cumhuriyet, milletimizin yüz yıldır yaşadığı ve yaşattığı, yüce Meclisimizin pek çok alanda ve özellikle hukuk alanında yaptığı reformlarla yıllar içerisinde daha da kuvvetlenmiş ve bir asrı tamamlamıştır. Cumhuriyet dönemi boyunca meşru hükümetleri devirmeye yönelik darbeler ve darbe teşebbüsleri beraberinde güvensizlik, istikrarsızlık ve kaos ortamını doğurmuş, kaos ortamı ise terör örgütlerini besleyerek terör eylemlerine zemin hazırlamış, birçok aydınımızın ve siyasetçimizin hayatını kaybettiği siyasi cinayetler de bu karanlık dönemlerde meydana gelmiştir.

AK PARTİ iktidarı döneminde PKK, FETÖ ve tüm terör örgütleriyle amansız bir mücadele yürütülmüş ve yürütülmektedir. Bu kapsamda uygulanan politikalar ve suçluların cezalandırılmasına dönük yasal düzenlemelerle sağlanan güven ve istikrar ortamı artık, siyasi cinayetleri ülkemiz için bir gündem olmaktan çıkarmış, korku ve kaos ortamından beslenen terör örgütlerinin hareket alanını kısıtlamıştır. Öte yandan, darbe dönemindeki hukuka aykırı tasarrufların ve darbecilerin yargılanabilmesine dönük hukuki düzenlemeler hayata geçirilmiş; 12 Eylül darbesi, 28 Şubat darbesi ve 15 Temmuz darbe teşebbüsü faillerinin de yargılanması sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1982 Anayasası'nın üçte 2'si değiştirilmiş olsa da ruhu ve metniyle hâlâ darbe ortamında hazırlanmış bir anayasadır. Bugün bize düşen görev, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında milletin ortak değerlerini,

Ülkemizin ortak geleceğini, devletin bekasını, insanların doğuştan gelen hak ve özgürlüklerini geręek anlamda güvence altına alan, birey odaklı, sivil, demokratik, zgrlk ve kuşatıcı bir anayasa yaparak büyük bir mirası gelecek nesillere bırakmak olmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; buradan siz değerli milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Demokratik meşruiyeti peręinlenmiř bir anayasayı milletimizin önüne en kapsayıcı bir şekilde getirelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN – Buyurun, toparlayın.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Türkiye'nin her bir ferdinin kendini asli unsur olarak gördüğü, vatandaşına güvenen, ayırım yapmayan, kapsayıcı ve kuşatıcı, insan onurunu koruyan, bireylere de sorumluluk yükleyen, hak arama özgürlüğünü önceleyen, evre haklarının önemini benimseyen, katılımcı ve ağdaş bir anayasa için çalışalım. Gelin, hep birlikte cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutladığımız bugünlerde 2'nci yüzyılımıza darbe ortamında hazırlanmış bir Anayasa'yla değil, ülkemize ve milletimize yakışan yeni bir cumhuriyet anayasasıyla girerek cumhuriyetimizi talandıralım.

Bu düşüncelerle, önergenin aleyhinde olduğumu belirtir, yüce milletimizi ve aziz Meclisimizi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAşKAN - öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Cinayetler araştırılmasın mı, araştırılmasın mı bu cinayetler?

BAşKAN - Danışma Kurulunun bir nerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) Danışma Kurulu nerileri

1.- Danışma Kurulunun, On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) gündemin "zel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına alınmasına; Genel Kurulun alışma gün ve saatleri ile On İkinci Kalkınma Planı'nın üzerinde yapılacak konuşma sürelerine ilişkin nerisi

No:9

25/10/2023

Danışma Kurulu nerisi

Danışma Kurulunun 25/10/2023 arşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun grlmştir.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Abdulhamit Gül

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu

Başkan Vekili

Gökhan Günaydın

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu

Başkan Vekili

Hakkı Saruhan Oluç

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu

Başkan Vekili

Erkan Akçay

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu

Başkan Vekili

Erhan Usta

İYİ Parti Grubu

Başkan Vekili

İsa Mesih Şahin

Saadet Partisi Grubu

Başkan Vekili

Öneriler:

On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmına alınması,

Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 30 Ekim 2023 Pazartesi saat 11.00'de toplanması, bu birleşiminde gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşiminde On İkinci Kalkınma Planı'nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmasını sürdürmesi,

On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) TBMM Genel Kurulundaki görüşmelerinin planın mevcut bölümleri itibarıyla iki bölüm hâlinde yapılması, her bölüm üzerinde konuşma sürelerinin siyasi parti grupları ile istemi hâlinde yürütme ve Komisyon için otuzar dakika, kişisel konuşmalar için her bölümde 2 konuşmacı olmak şartıyla onar dakika, ayrıca istemleri hâlinde ikinci bölüm görüşmelerinde TBMM'de grubu bulunmayan siyasi parti temsilcilerinden birer kişi en sonda beşer dakika şeklinde olması, siyasi parti gruplarının sürelerinin birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilmesi ve yürütmenin sunuş konuşmasının altmış dakika olması,

Planın yürütmeye geri verilmesine ilişkin gerekçeli önergelerin Başkanlığa planın bölümleri üzerindeki görüşmelerin bitimine kadar verilmesi, önergeler üzerinde Komisyon, yürütme ve önerge sahibi tarafından yapılacak konuşmaların süresinin beşer dakika olması önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulunun önerisini oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

#### VIII.- SEÇİMLER

##### A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

##### 1.- Dışişleri Komisyonundaki boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Dışişleri Komisyonunda boş bulunan ve Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubuna düşen 3 üyelik için Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo, Serhat Eren, Berdan Öztürk aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine devam edeceğiz.

#### IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

##### A) Kanun Teklifleri

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35)<sup>(\*)</sup>

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan 19’uncu madde kabul edilmişti.

20’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Van

Öznur Bartın

Zeynep Oduncu

Batman

Sinan Çiftiyürek

Sırrı Sakik

Ağrı

Heval Bozdağ

---

(\*) 35 S. Sayılı Basmayazı 18/10/2023 tarihli 9’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Hakkâri  
Serhat Eren  
Diyarbakır

Van  
Gölüstan Kılıç Koçyiğit  
Kars

Ağrı  
Yılmaz Hun  
İğdır

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, katılmıyoruz önergeye.

BAŞKAN - Önerge hakkında konuşmak isteyen Batman Milletvekili Zeynep Oduncu. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünden bugüne kapatma davalarına inat varlığını ve gücünü halktan alan partimiz HEDEP adına Genel Kurulu, değerli halkımızı ve cezaevinde bizleri izleyen değerli yoldaşlarımızı saygıyla, minnetle selamlıyorum.

Son dönemin en önemli sorunu bildiğiniz üzere emeklilerin yaşadığı geçim sorunudur çünkü milyonlarca emekli, emekli kök ücretine zam yapılmadığı için temmuz ayındaki zamdan faydalanmamış, açlığa mahkûm edilmiştir. Enflasyonun yüzde 100'ün üzerinde olduğu, resmî enflasyonun yüzde 60'larda olduğu günümüzde emekliler ve emekçiler yüzde 25 zamma mahkûm edilmişlerdir ki emeklilerin büyük bir kısmının maaşlarına bu zamlar yansıtılmamıştır. Emeklilik hem çalışmaya bağlı bir hak hem de çalışma hakkının devamı niteliğindedir. Bu sebeple, emeklilerin sorunları çalışma hayatı sorunlarının da önemli bir parçasıdır. Ömürlerinin en verimli zamanlarını çalışarak geçirmiş olan yurttaşların emekliliklerini huzur ve refah içinde geçirmelerini sağlamak ülkeyi yönetenlerin en temel yükümlülüklerindedir ancak günümüzde emeklilerin büyük bir kısmı asgari ücretin dahi çok altında bir ücretle, hatta büyük bir çoğunluğu açlık sınırının yaklaşık yarısına denk gelen bir maaşla yaşamaya mahkûm edilmişlerdir. Emekli maaşlarına yapılan sembolik zamlar yüksek enflasyon ve derinleşen ekonomik kriz karşısında anlamsız hâle gelmiştir. “Emeklileri enflasyona ezdirmeyeceğiz.” diyen iktidar, emekliyi kemirdikçe kemiren enflasyon canavarına yem etmiştir. Emekliler en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz bir noktaya gelmiştir. Açlık sınırının 15.500 lira, yoksulluk sınırının 47 bin lira olduğu, resmî enflasyonun dahi yüzde 61,50'ye dayandığı günümüzde emeklilere reva görülen ücret vicdansızlıktır. Açlık sınırının neredeyse yarısı kadar bir aylıkla nasıl geçinsin emekliler? Emeklileri yardım almaya muhtaç hâle getirdiniz.

Emeklilerin durumu bu iken 1.150 odalı saraydan ve aylık 21 milyon TL harcaması olan saraydan, Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan, emeklilere sadece bir kereye mahsus 5 bin TL bir ödenek ödeneceğini söylüyor. Bu, emeklilerle dalga geçmek, akıllarıyla alay etmekten başka hiçbir şey değildir. Bir de üstüne, çalışan emeklileri buna dâhil etmeyeceklerini ima

ediyorlar. Üstelik, bu kadar şatafata, israfa, sermayeye ve yandaşa her zaman kaynak bulan iktidar, emeklilere tek sefer verdiği sadaka mahiyetindeki ikramiyenin 61 milyar lirayı geçen maliyetini her fırsatta dile getirmiş, bu sebeple, çalışan emeklileri kapsam dışında tuttuğunu da ima etmiştir. Keyfi harcamaların yapıldığı ve şatafatın her güne yayıldığı... Özel makam araçlarıyla Meclisten çıkan vekillerimizin emeklilere reva gördüğü bu ücrete bizim HEDEP olarak karşı çıktığımızı söylememiz gerekiyor. Bu sebeple, mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi için palyatif düzenlemeler yerine yapısal düzenlemeler yapılmalıdır. AKP Hükûmeti bir tek şeyde birleşim sağladı: Bütün ayrımcı dillerini bir kenara bırakıp yoksullukta halkları birleştirdi. Evet, gerçekten AKP Hükûmetinin yanında olan yandaş dışında bütün halklar yoksullukta bugün birleşmiş durumda. Biz, emekli aylıklarının bilimsel gerçeklerden uzak kalan bir sistemle hesaplanmasını kabul etmiyoruz. Aylık ücret artışlarının gerçek enflasyonu yansıtmayan TÜFE oranlarına göre yapılmasını uygun bulmuyoruz. Hesaplama ve aylık artış sistemi değiştirilmeli ve emeklilere hak ettikleri aylıklar ödenmelidir. Bizler HEDEP olarak en azından en düşük emekli aylığının sendikalar tarafından her ay açıklanan açlık ve yoksulluk rakamları baz alınarak hesaplanması ve emeklilerin yaşam kalitesinin artırılması için gerekli yasanın düzenlenmesi gerektiğini savunuyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 20- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 98 - Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca 2023 yılı Ekim ödeme döneminde gelir veya aylık ödemesi yapılanlara dosya bazında 30.000 TL tutarında bir defaya mahsus olmak üzere ödeme yapılır.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasında;

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

b) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalıya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

c) Hak sahiplerinin ilgili dosyadan birden fazla aylık alan olması durumunda hisseleri oranı,

ç) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı, esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Kurumdan aldıkları gelir ve aylıkların toplam tutarı brüt asgari ücretin iki katını geçenler ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına girecek şekilde faaliyette bulunanlar ile sigortalı olup olmadıklarına bakılmaksızın 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında sayılan işyerlerinde aylıkları kesilmeksizin çalışanlara bu madde uyarınca ödeme yapılmaz. Ancak sadece ölüm geliri ve aylığı almakta olanlar hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

Yersiz yapıldığı anlaşılan ödemeler, ilgilinin varsa almakta olduğu gelir veya aylıklarından %25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

Bu madde kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazine tarafından Kuruma ödenir. Yapılacak ödemeler kapsamında ortaya çıkan ödenek ihtiyacını karşılamak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine 2023 yılında ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihini belirlemeye Kurum yetkilidir.”

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mustafa Bilici

İzmir

Bülent Kaya

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Antalya

Necmettin Çalışkan

Hatay

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım, katılamıyoruz önergeye.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gündemimiz emeklilerimiz; 7.500 TL maaşla geçinmeye mahkûm edilen emeklilerimiz, aldığı maaş kirasına yetmeyen emeklilerimiz, açlık sınırının altında yaşamak zorunda bıraktığınız emeklilerimiz, temmuz ayında zam yapma konusunda unuttuğunuz ya da bilerek atladığınız ama yaz tatilinde her yerde sizin yakanıza yapışan emeklilerimiz. Evet, sizin yakanıza yapıştıkları için “Bir dakika, bir dakika; burada bir sorun var.” dediğiniz, unuttuğunuz, ihmal ettiğiniz, yakanıza yapıştıklarında siyasi bir kaygıyla aklınıza getirdiğiniz emeklilerimiz. Günaydın beyler, günaydın ülkeyi yönetenler!

Evet, biz size demedik mi “Emeklimiz 7.500 lira maaşla geçinemez.” diye? Biz size demedik mi “Bu maaşı emeklimize reva görmeyin.” diye? Söyledik, dinlemediniz. “Memura yaptığınız gibi emeklimize de seyyanen zam yapın.” dedik, önerge verdik; kabul etmediniz. Sonra kanun teklifi verdik, komisyonda beklettiniz. Peki, şimdi, ne oldu değerli milletvekilleri? Ben size söyleyeyim: Hepiniz yaz tatilinde bölgelerinize gittiniz, Sayın Akbaşıoğlu Çankırı’ya gitti, emekliler yakasına yapıştı; Sayın Halil Eldemir Bey Bilecik’e gitti, Bilecik’te emekliler yakasına yapıştı; burada İstanbul milletvekillerimiz var, oradaki emeklilerimiz daha fazla yakalarına yapıştı iktidar partisindeki milletvekillerimizin. Emeklimizin feryadı Türkiye’yi titretti ve sonunda sizi de titretti ve farkına vardınız, emeklimiz için bir adım atmak zorunda kaldınız; mesele bu.

Şimdi, bu konuda hemfikiriz değil mi? Emekli 7.500 lira maaşla geçinemez. Bu ekonomik kriz varken, bu kira fiyatları varken, çarşı pazar yangın yeriye emekli 7.500 lira maaşla geçinemez. Yani temmuz ayında ekonomik krizin pençesinde bıraktığınız emeklilerimizin geçinemediği konusunda hemfikiriz değil mi? Evet, hemfikiriz. Mademki emeklinin zor durumunu kabul ediyorsunuz o zaman bir kerelik 5 bin lira ikramiyenin de yeterli olmayacağını kabul edelim. 5 bin lira emekliye yardım değildir - açık söylüyorum- emeklimizin gönlünü kırmaktır. Buna gönlümüz razı değildir, emeklimize daha fazlası verilmelidir.

Ayrıca, ikramiyenin çalışan emekliye verilmemesi de doğru değildir. Şimdi, sayın milletvekilleri, vicdanınıza soruyorum: Bir emekli neden çalışır? Allah aşkına bir emekli niye çalışır? Soruyorum: Evet, niye çalışır? Geçinemediği için çalışır, yetiremediği için çalışır, oğlunu kızını okutuyordur, yetiremiyordur onun için çalışır; bunun için çalışır. Onun için çalışan emekliye bu ikramiyenin verilmemesini de doğru bulmuyoruz. Bir istisna konulacaksa yüksek maaş alan emeklilere konulmalıdır. Dul ve yetimlerde kesinti

yapılmasını da doğru bulmuyoruz.

Onun için bizim teklifimiz şudur: Birincisi, bir seferlik 5 bin lira ikramiye değil, temmuzdan itibaren altı ayı da hesaplayarak her ay için 5 bin lira, emeklimize toplamda 30 bin lira verilmesini öneriyoruz.

İkincisi -çalışan emekliye neden verilmediğini az önce söyledim- çalışan emekli ihtiyaç duyduğu için, geçinemediği için çalışıyor, onun için çalışan emeklimize de bu ikramiyenin verilmesi gerektiğini öneriyoruz.

Üçüncüsü -az önce de söyledim- bir istisna olacaksa yüksek maaş alan emekliler için geçerli olmalıdır. Ben şimdi soruyorum: Bir milletvekili emeklisine, bir bakan emeklisine -biz de emekli olacağız- neden bu ikramiye verilir? Bunun da altını özellikle çiziyorum. İşte biz bu tutarsız duruma itiraz ediyoruz. Dolayısıyla bir istisna olacaksa yüksek maaş alan emeklilerimize bu istisna uygulanmalıdır.

Dördüncüsü, zor şartlar altında yaşayan dul ve yetimlere bu ikramiye kesinti yapılmadan verilmelidir, önerimizde bu da var.

Bunun yanında, ocak ayında yapılacak emekli maaşı zammında emeklimizin maaşı asgari ücretin üzerinde olmalıdır. Aslında bunu da kabul etmiyoruz; asgari ücretin, açlık sınırının çok daha üzerinde olmalıdır. Bir de emekli maaş zamlarında enflasyon farkları uygulanmalıdır.

Evet, arkadaşlar, değerli milletvekilleri; emeklimizin zor şartlar altında yaşamasına bizim gönlümüz razı değildir. Mademki emeklimizin zor durumunu siz de kabul ediyorsunuz o zaman göstermelik bir ikramiye vermeyelim. Emeklimizin yarasına gerçekten merhem olacak bir ikramiye olsun bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – 5 bin lira değil, 30 bin lira ikramiye diyoruz; çalışan emekliye de bu ikramiye verilsin diyoruz; dul ve yetimlere de kesinti yapılmadan bu ikramiye verilsin diyoruz; milletvekili gibi, bakan gibi üst düzey emekli maaşı alanlarda bir istisna uygulansın diyoruz; emekli maaşı asgari ücretin altında kalmasın diyoruz; sonraki maaş zamları için de enflasyon oranında artış olsun diyoruz; madem bir adım attınız, o zaman doğru bir adım atalım, emeklimiz bir daha gittiğiniz

yerlerde sizin yanınıza yapışmasın -parantez içi, burada da sizi düşünüyoruz- emeklimizin yüzü gülsün diyoruz; iktidarı da bütün Türkiye'nin gözü önünde samimiyet testine davet ediyoruz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 20 -31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 98- Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca 2023 yılı Ekim ödeme döneminde gelir veya aylık ödemesi yapılanlara dosya bazında 15.000 TL tutarında bir defaya mahsus olmak üzere ödeme yapılır.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasında;

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

b) Hak sahiplerinin hisseleri oranı,

c) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalıya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi üzerinden hak sahiplerinin hisseleri oranı,

ç) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı,

esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

Yersiz yapıldığı anlaşılan ödemeler, ilgilinin varsa almakta olduğu gelir veya aylıklarından %25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

Bu madde kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazine tarafından Kuruma ödenir. Yapılacak ödemeler kapsamında ortaya çıkan ödenek ihtiyacını karşılamak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibine 2023 yılında ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihini belirlemeye Kurum yetkilidir.”

Rahmi Aşkın Türel

İzmir

Sururi Çorabatır

Antalya

Cevdet Akay

Karabük

Cavit Arı

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

Veli Ağbaba

Malatya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyon bu önergeye katılsa biz de şaşırırdık.

Şimdi, değerli arkadaşlar, aslında bu 5 bin lira ikramiye meselesi çalışan emekliye bir üçkâğıt, bir siyasi dolandırıcılık.

Ya, 2 milyona yakın emekli keyfinden çalışmıyor; 2 milyona yakın emekli çocuğuna çocuğuna aş götürebilmek için, karnını

doyurabilmek için çalışıyor. Siz 2 milyona yakın emekliyi ayırıyorsunuz, 2 milyona yakın emekliye 5 bin TL'yi vermiyorsunuz.

Hakikaten, bu büyük bir vicdansızlık ve siyasi dolandırıcılık.

Değerli arkadaşlar, şimdi, birazdan eller kalkacak. Bizim teklifimiz 5 bin lira olan emekli ikramiyesinin 15 bin TL'ye yükseltilmesi. Burada hem emekliler görececek hem Türkiye görececek kimler emekliye karşı samimi, kimler samimi değil.

Siz aslında bu siyasi kandırma ya da siyasi dolandırıcılığı zaman zaman yapıyorsunuz; ustasınız da Allah var, biz sizin

elinize su dökemeyiz. Seçimden önce vadediyorsunuz; “Esnafa 7.200.” diyorsunuz, “Mülakat kaldırılacak.” diyorsunuz, gençlere “Bilgisayar ve araçlardan ÖTV almayacağız.” diyorsunuz, emekliye “Emekliye enflasyonun altında ezdirmeyeceğiz.” diyorsunuz ama seçimden sonra bu sözlerin hepsini unutuyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, burada söyleyeyim, isim isim vererek söyleyeyim.

Sayın Akbaşoğlu, 5 bin lira ya da 7.500 lira ne işe yarayacak Allah aşkına? Sizin takım elbisenize değil, pantolonunuza yetmez; sizin tuzunuz kuru! Ayakkabınızı alamaz, ayakkabınızı 7.500 liraya alamaz arkadaşlar; yediğiniz yemeğe yetmez bu 5 bin lira, 7.500 lira. Birçoğunuz öylesiniz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Doktor Özge’den bahset, doktordan! Doktor Özge’den bahset! Teröristi nasıl aldın içeri?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Laf atıyorsun da senin tuzun kuru, tuzun kuru, tuzun kuru! 2 maaş mı alıyorsun, 3 maaş mı alıyorsun, bilmiyoruz. Tuzun kuru senin!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Özge’den bahset, Özge’den.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sen giyiyorsun 20 bin liralık, 30 bin liralık takım elbiseyi, “Emekliye 5 bin lira.” diyorsun. Senin tuzun kuru! Tuzu kurular, tuzunuz kuru sizin! (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, tuzun kuru senin, giydiğin ayakkabıya bak, giydiğin cekete bak, giydiğin gömleğe bak; emekli senin giydiğin gömleği 5 bin liraya alamaz, giydiğin gömleği alamaz. Emekliye 5 bin lira, kendine zenginlik. Tabii, siz bilmezsiniz, nasılsa çift maaşlar var, duble maaşlar var, üçer beşer maaşlar var...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Doktor Özge’yi nasıl aldın içeriye, onu anlat.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sen laf atmaya devam et. Ya -laf atarken- acaba çevrenizde hiç emekli yok mu? Hiç onların yüzüne bakarken utanmıyor musunuz? 5 bin lira, 5 bin lira...

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, Almanya’da bir emekli 1.400 euro alıyor, Belçika’da 1.200 euro alıyor, Türkiye’de emeklinin aldığı emekli maaşı ortalama 259 euro, 259 euro.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Bin euro.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Almanya’daki 136 kilo et alabiliyor, Belçika’daki 120 kilo et alabiliyor, Türkiye’deki maalesef 23 kilo et alabiliyor.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Ev kirasından bahset, ev kirasından.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tabii, senin tuzun kuru, ev kirasından falan...

Ya, Allah'tan korkmazlar, bu laf atanlar bana Allah'tan korkmazlar; sorsana, kira kaç lira? Hangi şehrin milletvekilisin sen? Sorsana ilinde kira kaç lira? Emekli bu verdiğin 5 bin lirayla on gün yaşayabilir mi ya? On gününü kiraya ver... Orada utanmadan bana laf atıyorsun ya, biraz yüzünüz kızarsın ya! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sen utanmadan...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu memlekette var ya -laf atan, utanma olsa sende- emekli, ilk kez, ölen komşusunu bekliyor, ölen komşusunun kalacak elbisesini bekliyor. Bu memlekette emekli ikinci el ceket, ikinci el gömlek alıyor. Sen laf atmaya devam et, senin tuzun kuru! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Nasıl utanmadan laf atıyorlar bana ya!

Ben ne diyorum? Emekliye 5 bin lira değil, 15 bin lira verelim diyorum. Hadi gücün yetiyorsa, hadi yüreğin yetiyorsa el kaldır!

Değerli arkadaşlar, bakın, bir de dul ve yetimler var, dul ve yetimler. Bırakın 5 bin lirayı; dul 2.500 lira alıyor, yetim 1,250 lira alıyor. Ya, 1,250 lirayla yemek yiyemezsiniz siz, yemek yiyemezsiniz; hani gidiyorsunuz ya lüks mekânlara, yemek yiyemezsiniz. Arkadaşlar, vallahi bu, emekliye yapılacak en büyük kötülüktür. Emekliler sadece işten emekli olmuyor, sayenizde 15 milyona yakın emekli hayattan emekli edildi, hayattan emekli edildi. Ya, bu emeklilerle gidin bir görüşün. Emekliler ne yapıyor biliyor musunuz arkadaşlar, emekliler ne yapıyor? Sizin haberiniz yok çünkü siz, pazarı bilmediğiniz için, pazara gitmediğiniz için... Emekliler pazara hava kararınca gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım, hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Niye? Ya çürük sebze topluyor ya da akşam fiyat düşüyor ancak öyle alışveriş yapabiliyor; emeklinin geldiği durum bu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Emekli, ceketini en son beş yıl önce, pantolonu en son yedi yıl önce almış. Şanslı olan emekli gidip ikinci el elbise, ikinci el ayakkabı alabiliyor. Türkiye'nin her yanında ikinci el elbise satan, ikinci el pantolon satan dükkânlar meşhur.

Değerli arkadaşlar, bir de emekliler eskiden torununa harçlık verirdi. Emekliler Allah'a yalvarıyor ki "Bayramda torunum, çocuğum çocuğum eve gelmesin." Niye? Çünkü verecek parası yok ki verecek parası yok. Eskiden emekli, çocuğuna çocuğuna, torununa harçlık verirdi, şimdi, emekli harçlık alır duruma gelmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Emekliyi bu duruma getirenler ve emeklinin sesini duymayanlara da buradan yazıklar olsun.

(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesiyle 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici madde 98'in birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

"Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca her yıl Ekim ödeme döneminde gelir veya aylık ödemesi yapılanlara dosya bazında asgari ücret tutarında ödeme yapılır."

Turhan Çömez

Balıkesir

Dursun Ataş

Kayseri

Burhanettin Kocamaz

Mersin

Adnan Beker

Ankara

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

Hasan Toktaş

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesiyle ilgili... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hatip şu anda sizi dinliyor oysa bizim, hatibi dinlememiz lazım.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 20'nci maddesiyle ilgili verdiğimiz değişiklik önergesi için İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu madde, mevcut hâliyle, çalışmayan emeklilere bir defaya mahsus olmak üzere 5 bin TL ödeme yapılmasını öngörüyor, “çalışmayan” kısmı önemli çünkü ekim ayı içinde 1 gün dahi çalışmış olsa emeklimiz bu parayı alamayacak. Toplam 15,5 milyon emeklimiz var, üçte 2'si açlık sınırının altında yaşıyor; ortalama emekli aylığı 8.500 TL iken son açıklanan verilere göre açlık sınırı 13.334, yoksulluk sınırı da 43.433 TL. En düşük emekli aylığı olan 7.500 lirayla tam 10 milyon emeklimiz geçinmeye çalışıyor, aileleriyle birlikte bu rakam 15 milyonu buluyor. Yani yıllarca çalışmış, emek etmiş, prim ödemiş ve artık biraz olsun rahat etmeyi hak etmiş milyonlarca emeklimize deniyor ki: “7.500 lirayı gönlünüzce harcayın; karnınızı doyurun, kılık kıyafet alın, ev kiranızı ödeyin, faturalarınızı ödeyin; yıllarca yoruldunuz, arada bir de tatile gidin; torunlarınız vardır, onlara da ufak tefek hediyeler alın. Güle güle harcayın bu 7.500 lirayı. Bakın, size bir defaya mahsus 5 bin lira para da vereceğiz. E, daha ne istiyorsunuz?” Ancak ardından şu da ekleniyor: “Ha, beğenmediniz bu parayı, 7.500 lira yetmedi, 60'ından, 70'inden sonra çalışmaya kalktınız, o zaman 5 bin lirayı da vermiyoruz size; oturun oturduğunuz yere, 7.500 lira maaşınızı alın ve hâlinize şükredin, bize de teşekkür edin.” Ne yazık ki bu söylenen ve verilen para bir işe yarayacakmış gibi kalkıp bir de bunun reklamını yapıyorsunuz. İşte, buyurun, reklamınız da budur: “Emeklilerimize 5 bin lira ödeme yapacağız.” Bu reklam aslında tam da bir ucube sistemin reklamı, “ben yaptım oldu” anlayışının yansıması. Daha yasa teklifi Mecliste görüşülmemiş, tartışılmamış, onaylanmamış, Sayın Erdoğan “Bakın, size para veriyoruz.” diyerek reklam yapıyor ve ne yazık ki bu, millet iradesinin tecelli ettiği bu yüce makamın saray tarafından bir noter gibi görüldüğünün açık bir işareti.

Değerli milletvekilleri, gelin bu rakamlara birlikte bakalım. Yaklaşık 12 milyon emeklimize bir defaya mahsus olmak üzere toplamda 61 milyar lira verilecek. Peki, şu 5'li çeteye, hani şu rant projeleri üreterek ceplerini şişirdiğiniz, kasalarını doldurduğunuz 5 kişiye ya da şirkete 2023 yılında ne kadar para boca edeceksiniz? Şu meşhur kamu-özel iş birliği projeleriyle, hani şu Londra mahkemelerini hakem tayin ettiğiniz projelerle tam 60 milyar lirayı, 12 milyon çilekeş emekliye bir defaya mahsus vereceğiniz parayı 5 kişiye sadece bir yılda -yani 2023 yılında- vereceksiniz. Bununla da bu güzel ülkede hem adalet olacak hem

kalkınma olacak, öyle mi?

Bir örnek daha vereyim: Kur korumalı mevduat; hani şu seçim öncesi ekonomik çöküntü perdelensin, döviz yükselsin diye şapkadan çıkardığınız garip tavşan, hani şu fakirin cebinden alıp bir avuç zengini daha da zengin ettiğiniz irrasyonel uygulama. İşte bunun, bu ülkeye maliyeti şu ana kadar 600 milyar lira yani 12 milyon emekliye bir seferlik vereceğiniz paranın tam 10 katı.

Değerli arkadaşlar, emekli olup da çalışmak zorunda kalan vatandaşlarımızın bir kısmı bu parayı alabilmek için işlerinden çıkıyorlarmış ve 5 bin lirayı aldıktan sonra da tekrar işe girmeyi planlıyorlarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Bu ne hazin, ne yürek burkan bir tablodur. Maalesef yirmi bir yıldır beceriksiz ve çapsız politikalarınızla emeklilerimizi sefalet sınırında yaşamaya mahkûm etmekle kalmadınız, bu yasayla bir de kayıt dışılığı zorluyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, emekli yurttaşlarımızın insani şartlarda bir hayat sürmesi, en azından açlık sınırının üzerinde bir emekli maaşı alabilmesi son derece önemlidir ve bunu temin etmek tarihî ve vicdani bir sorumluluktur. Bir kereye mahsus olarak verilecek 5 bin liralık bir ödemenin emeklilerimize sağlayabileceği anlamlı bir katkı söz konusu değil. Gelin bu tek seferlik ödemeyi rasyonel hâle getirelim ve emeklilerimizin en az asgari ücret kadar bir ödemeyi her yıl düzenli olarak almalarını sağlayalım.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Selçuk Özdağ

Bülent Kaya

İstanbul  
Necmettin Çalışkan  
Hatay

Muğla  
Mesut Doğan  
Ankara

İstanbul  
Mustafa Nedim Yamalı  
Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili Mustafa Nedim Yamalı.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA NEDİM YAMALI (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesiyle ilgili olarak Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu nedenle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddede yapılan düzenlemede genellikle doğanın ve tarihî yapıların tahrip edilmesi, projede izin dışı imalatlar sonucu ortaya çıkan durumlarda idari para cezaları öngörülmektedir ancak şunu bilmemiz gerekiyor ki tahsil edilecek idari para cezaları tahrip edilmiş doğayı bize geri getirmeyecektir. Önemli olan, sadece para cezası kesmek değil, bu tahribata yol açan denetim eksikliklerini, kayırmacılığı, rantiyeciliği, yanlış gözü yummayı, eğitim sorunlarını, ekonomik ve sosyal ihtiyaçları tespit etmemiz ve bu yıkımı engellemeye çalışmalıyız.

Kapadokya bölgesi doğal oluşumları, yer altı şehirleri ve Peri Bacaları'yla dünya çapında üne sahip olup bu bölge UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne 1985 yılında girmiştir. Bu bölgenin altyapısı, trafik sorunları, kentsel problemleri kamu kurumları ile yerel yönetimler ve bölge halkıyla iş birliği içinde, vatandaşın da görüşü alınarak, mağduriyetler meydana getirmeden, doğaya zarar vermeden geliştirilip iyileştirilmeli ve teşvikler artırılmalıdır.

Kapadokya alanıyla ilgili olarak çok sayıda akademisyenin tez, makale ve bildirilerinde vurgulanan husus, bölgenin geçim kaynaklarının sadece turizme bağlanmaması ve alternatif geçim kaynaklarına da destek verilerek ekonomik gelir çeşitliliğinin artırılması şeklindedir.

Görüşmekte olduğumuz kanun tekli Alan Başkanlığına bölge halkının sosyal ve ekonomik yapısının iyileştirilmesi konularında plan yapma yetkisi de vermiş bulunmaktadır. Bu nedenle, Alan Başkanlığının gelirlerinin hem turizm hem de bölge halkının ihtiyacı olan diğer sektörlerle yönelik de kullanılması gerekmektedir.

Kapadokya bölgesindeki temel sorunlar ciddiyle takip edilmeli. Öncelikle Göreme-Ürgüp yolu gibi sıkıntılı olan yolların bir an önce işler hâle getirilmesi gerekmektedir. Problemlı bir çalışma olan altyapı çalışmalarının turizm sezonuna denk getirilmemesi gerekmektedir. Bölgenin yurt içi ve yurt dışı ulaşım problemleri çözülmeli, Kapadokya Havalimanı'nın daha verimli ve aktif kullanılmasının, daha uzak olan Kayseri Havalimanı yerine Kapadokya Havalimanı'nın tercih edilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Kayaya oyularak yapılan tüm yapıların üç boyutlu projeleri yaptırılarak ileri zamanlarda oluşacak hukuki sorunların önüne geçilmelidir.

Kapadokya bölgesindeki bir başka problem, turizm işletmelerinin belediyeden alınan onaydan sonra Alan Başkanlığına yaptığı ruhsat müracaatlarının sonuçlanması neredeyse bir yıldan fazla sürmekte, özellikle depremde sonra bu sürenin neredeyse iki yıla yakın zaman almasıdır. Bu da yatırımcıların motivasyonunun azalmasına ve hukuk dışı arayışların artmasına sebep olmaktadır. Bu, çözülmesi gereken önemli bir problemde, bu konuda bir tavan süre mutlaka belirlenmelidir.

Eskiden beri kullanılan kayadan oyma doğal yer altı depolarının tekrardan işlevsel hâle getirilmesi ya da turizme kazandırılması için çalışmalar yapılmalıdır.

Son olarak, Kapadokya Alan Komisyonunun 17 Temmuz 2023 tarih ve 3594 sayılı Kararı'yla uygun bulunan 1/25.000'lik planına mutlaka sadık kalınmalıdır. Çıkar gruplarının talebi doğrultusunda kurumun "web" sitesinde her hafta bir plan tadilatı görmememiz gerekiyor. Kurum tarafından, bilim insanların görüşleri doğrultusunda, büyük ölçekli 1/5.000'lik ve 1/1.000'lik planların da en kısa sürede yaptırılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki doğal mirasların korunması, gelecek nesillere aktarılması için gerekli düzenlenmelerin yapılması yüce Meclisin en önemli görevleri arasındadır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergele birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Kayseri

Ünal Karaman

Konya

Adnan Beker

Ankara

Hasan Toktaş

Bursa

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Cavit Arı

Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Cevdet Akay

Karabük

Sururi Çorabatır

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Hasan Toktaş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; yüce heyeti ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

"Hilal haça yenilmesin, 'Türklük bitti.' denilmesin." sözleriyle hatırladığımız Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün fikrî mükteşebatının esin kaynağı olan ve "fikir babam" dediği büyük mütefekkir ve düşünür Ziya Gökalp'ı vefatının 99'uncu yılında rahmet ve minnetle anıyorum.

100'üncü yılını kutlamaktan onur duyduğumuz cumhuriyetimizi Türk milliyetçileri kurmuştur. Milliyetçilik maalesef 1944'te suç sayılmış, zindanlara atılmıştır, 12 Eylülün zalim mahkemeleri tarafından idam sehpalarına çıkarılmıştır ve bugün cumhuriyetimizin 100'üncü yılında yerli ve millî olduğunu iddia eden iktidarınızda yine milliyetçilik suç olarak görülmekte ve zımnen Sayın Cumhurbaşkanının "Ayaklarımın altına aldım." söylemi gerçekleşmektedir. Buradan açıkça ilan ediyorum ki milliyetçiliği suç sayan hiçbir kurumu, otoriteyi, kolluk kuvvetini ya da yargı mensubunu tanımıyor ve şiddetle protesto ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle, ömrünü Batı Trakya Türklüğüne adanmış eğitimci Cafer Alioğlu büyüğümüzün “Hayatım ve Anılarım” kitabından bir bölümü aynıyla yüce Meclisle paylaşmak istiyorum, özellikle de iktidar mensuplarının dikkatine sunuyorum: “İskeçe Valiliğinden bir mektup geldi, mektubu açınca Valiliğe davet edildiğimi gördüm. Bana gelen mektuptan Kireççiler Okul Müdürü Hüseyin İbrahim Efendi ile Şahin Okul Müdürü Mehmet Amuçka'ya da gönderilmiş. 3 okul müdürü birlikte Valiliğe gittik, İskeçe Valisi Bileris'in huzuruna çıktık, kendimizi tanıttık. Vali Bey bizim yüzümüze bakarak ‘Siz okullarınızda sabahları çocukları derse almadan önce yemin merasimi yaptırıyormuşsunuz; bu doğru mu?’ dedi ‘Evet Vali Bey, doğru ama bu yemin merasimi yeni bir şey değil, yıllardır bu okullarımızda uygulanıyor, gelenek hâlini almış bir uygulamadır.’ dedik. Vali Bey ‘Bu yemin merasimini bugünden itibaren yasaklıyorum, bundan sonra sabahları yemin merasimi yapılmayacak.’ dedi. Biz Vali Bey’e ‘Bunu yazılı bir tahriratla bildirin.’ dedik. Vali Bey sinirlendi, ayağa kalkarak masanın üzerine bir yumruk attı, öfkeli bir biçimde ‘Benim sözlerim tahrirattır, anlaşıldı mı?’ diye sordu. ‘Anlaşıldı Vali Bey, Allah’a ısmarladık.’ diyerek Valilikten ayrıldık. O tarihlerde Trakya gazetesi sahibi merhum Nuri Fettahoğlu İskeçe Milletvekiliydi, 3 arkadaş doğruca Nuri Efendi'nin yazıhanesine gittik, konuyu Milletvekilimize anlattık. Nuri Efendi önce bize kahve ikram etti, sonra ‘Arkadaşlar, Vali İskeçe’de en büyük mülki amirdir, ona karşı gelemeyiz, yemin merasimini yasaklamışsa onu uygulamak mecburiyetindesiniz.’ dedi. Böylece, Andımız 1960 yılından beri söylenmez oldu, tarihe karıştı. Andımız’ın metni şöyleydi:

‘Türk’üm, doğruyum, çalışkanım.

Yasam küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak;

Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Varlığım yurt varlığına armağan olsun.’

‘Türk’ yerine ‘yurt’ diyorduk çünkü Yunanistan’da yaşıyorduk.”

Evet, muhterem milletvekilleri, şu gök kubbenin altında Andımız 2 kişi tarafından yasaklanmıştır; birisi İskeçe Valisi Bileris’tir, diğeri ise Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’dır. İskeçe Valisi Bileris’i anlıyorum ama Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ı anlamakta zorluk çekiyorum.

Heyete saygı olsun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Güner. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir torba yasanın içinde yine yok yok. “Bu torba yasadaki akıllarda ne kalacak?” dersiniz, emeklilere reva gördüğünüz 5 bin liralık bir ikramiye kalacak; onun dışındaki konular vatandaşın da çok gündeminde olan konular değil. Diyebilirsiniz ki “Bu kaniya nasıl varıyorsun? Kapadokya Alan Başkanlığıyla ilgili 2019 yılında bir kanun düzenlemesi yapıldı, 65 vekilin de imzası vardı. Bu ucube sistemin getirdiği uygulamayla milletvekilleri bu kanun teklifini Plan ve Bütçe Komisyonuna getirdiğinde Cumhuriyet Halk Partisi olarak -o zamanki Komisyonunda yer alan arkadaşlarımız dâhil- bizler de oraya katıldık ve bugün Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bu maddeyle ilgili “Yanlış yapıyorsunuz, bu, Anayasa Mahkemesinden döner.” dedik; noktası değişmeden çıktı geldi, kanunlaştı ve dört yıl sonra Anayasa Mahkemesi iptal etti. Arkadaşlar, muhalefet size bir şey öneriyorsa, söylüyorsa bunu bir hukukçunuza ya da bu işi düzenleyenlere bir sorun, bir bakın. Esasında, olması gereken, bakan burada olacak, bu kanun teklifini sunacak, buradaki tartışmalarda bu olgunlaşacak ve Meclis böyle maddelerle ikide bir meşgul edilmeyecek. Yani daha 2019’da kanunu çıkarırken bu düzenlemenin yanlış olduğunu size söyleyen muhalefeti dinleseydiniz bugün bu maddeyi tekrar hem Komisyonunda hem burada görüşmeyecektik. Meclisi boş yere oyalıyorsunuz, halkın sorunları var. “Emeklilere 5 bin lira ikramiye” olgusunu gündeme getiriyorsunuz ama “En düşük emekli maaşı asgari ücret kadar olsun.” dediğimizde kanun teklifi Mecliste ya reddediliyor ya da gündeme gelmiyor. Bakınız, emekliler 3 ayrı maaş alıyor; 2000 öncesi, 2000-2008 aralığı, 2008’den sonrası. 2008’de aylık bağlama oranını yüzde 70’ten yüzde 30’a düşürerek emekliyi daha düşük maaşa mahkûm eden Adalet ve Kalkınma Partisi oldu. Gelin, bunları düzenleyelim. “Bakın, Türkiye’nin içinde bulunduğu ekonomik koşullarda emekliler sorun yaşıyor.” diyoruz, kulağınızı kapıyorsunuz, bu konuları duymazdan geliyorsunuz, sonra eğer sizin ranta dönük bakış açısı olan kesimlerden bir düzenleme gelirse onu da torba yasayla buraya getiriyorsunuz.

Bu torba yasanın çoğunu çoğu milletvekili arkadaşımızın okumadan imzaladığını ben düşünüyorum, buradaki teknik konuyu o milletvekili arkadaşlarımızın, o konuyla ilgili değilse düzenlemesi ya da bilmesi de olası değil. Olması gereken, eski sistemdeki gibi, bakanlar, bürokratlar bunları sunmalı, gerek iktidarın gerek muhalefetin milletvekilleri bu konudaki yanlışları da söyleyerek düzenleme yapılmalı ve halkın gündeminde olan sorunlar buraya gelmeli.

Emeklilikte adalete takılanlar var: Bir günle on yedi yıl emekliliğini kaybetmiş. Dün gündeme getirdik “Çıracak ve stajyerlerin işe başladığı gün yaşlılık sigortası başlasın.” dedik, reddettiniz; bunun gibi, belediye şirket işçisinin, taşeronda kalanın

ya da sorunlarına çözüm bekleyenlerin beklediği kanun teklifleri Meclise gelirse Meclisin itibarını artırırız. Onların sorunlarını çözdüğümüz süre içinde buradaki beklentiler de yükselir ve Meclis buna göre çalışmalar gerçekleştirir.

Yedi ay oldu, çoğu milletvekili arkadaşımız daha Meclise adapte bile olamadı. Buradaki milletvekilliği konumunu bu noktaya taşıyan yürütmenin buradaki temsilcileriyle beraber sorunların bir arada çözümüydü... Bu sistem, bu anlamda işlem görmüyor. Yarından sonra bütçe başlayacak; bütçenin görüşmelerinde Komisyonlarda tartışmalar olacak, buraya gelecek, burada da noktası virgülü değişmeden geçecek. O zaman milletvekillerinin kanun yaptığını ya da mevcutta, mevcut iktidarı denetlediğini ya da buna yönelik şeffaf bir açılım sağlandığını söylemek olası değil. Bir yerde hazırlanıyor, Meclise geliyor, eller kalkıyor, nokta virgül değişmiyor, toplumsal sorunlarla ilgili seçimden seçime kısmi bir duyarlılık gösteriliyor, onların da önemli bölümü yarım yamalak çıkıyor. Sonrasında mağdur olanların sesleri yükseliyor, talepleri artıyor. Yani bu ülkenin o kadar çok sorunlu kesimi var ki: Atanamayanları var; hak ettiği hâlde kadrosunu alamayanlar var; mülakattan mağdur olanlar var; denklik sorunu var; vatandaşın aş, iş, ekmek sorunu var. E, bunlara Meclisin çözüm üretmesi lazım. Tarımı sık sık söylüyoruz, orası sorunlu, eğitim sorunlu, ulaştırma sorunlu. Bir de ne yazık ki bu ülkenin 100'üncü yıl dönümünde cumhuriyeti sahiplenmekten....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümüne cumhuriyeti sahiplenmekten uzakta duran bir Meclis olarak giriyoruz. Bu hafta cumhuriyet haftası olmalıydı, bu hafta yalnızca cumhuriyete yönelik Mecliste aktiviteler gerçekleşmeliydi, kurucu iradenin bu ülkede yaptıkları her alanda konuşulmalıydı. Yani yalnızca şenlikten ibaret değil cumhuriyet; cumhuriyetin on yılını anlayabilmek, cumhuriyet döneminde yapılanları kavrayabilmek ve onları sahiplenebilmek vicdani, ahlaki düşünce yapısı olan herkesin sorumluluğudur.

O bağlamda, cumhuriyetin yıl dönümünü de kutluyorum ama şunu söyleyeyim: Cumhuriyete yakışan bir süreç devam etmiyor; bu acıyı da yüreğinde hissedenlerden biri olarak yüce Meclisi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin  
İstanbul  
Necmettin Çalışkan  
Hatay

Birol Aydın  
İstanbul  
Selçuk Özdağ  
Muğla

Bülent Kaya  
İstanbul  
Mesut Doğan  
Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Birol Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BİROL AYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bazı meseleler genellemelerle ifade edilir. Şüphesiz, bütün ülkemizde iktidar tarafından ortaya konulan icraatlar irdelenirken, eleştirilirken temiz kalmış, kendini muhafaza etmiş iktidar yöneticileri de var. Kapadokya, Kaz Dağları, Ayder Yaylası, Çamlıca Tepesi, bunlar ve daha onlarcası; son yıllarda hangisinin adı yeni bir düzenlemeyle, bir kanunla, bir imar planıyla anılsa “Eyvah, eyvah, sıra şimdi buraya da mı geldi?” diyoruz. Zira çeyrek asırlık bir dönemin sonunda şehirlerimiz âdetâ betona gömüldü. Ormanlarımız, meralarımız, yaylalarımız, derelerimiz ihalelerle tek tek haksız ranta kurban edildi. Şehirlerimizde muhtemel depremle için ayrılan toplanma alanları AVM'ye, çocuk parkları gökdelenlere dönüştürüldü. Orman yangınları dahi yeni oteller yapmak için âdetâ bir fırsat olarak görüldü. Bu nedenle “Yaptıklarımız yapacaklarımızın garantisidir.” sözünü sizlerden duyunca “Eyvah!” diyoruz, Meclise ne zaman böyle bir düzenleme getirseniz “Acaba bu kez altından ne çıkacak?” diyoruz. İnsanı değil inşaatı, çevreyi değil yakın çevrenizi, doğayı değil parayı önceleyen anlayıştan bir türlü vazgeçemediniz. Yani öyle bir dönem yaşıyoruz ki her kelimenin ardından “haksız rant” ifadesi geliyor. “Okul” denilince haksız rant akla gelir mi? Geliyor işte. “Millet bahçesi” denilince haksız rant akla gelir mi? Geliyor işte. “Hastane” denilince haksız rant akla gelir mi? Geliyor işte. Dahası “cami”

“büyük cami” “büyük külliye” denince insanın aklına rant gelir mi, haksız rant gelir mi? Geliyor işte, sayenizde geliyor.

Değerli arkadaşlar, yaptığınız düzenlemeleri kitabına uydurmayı gerçekten iyi biliyorsunuz ama bu kitap doğru kitap değil. Doğal güzelliklerimiz ve tarihî miraslarımız için “alan başkanlıkları” diye sözde bir yapı var, oluşum var. Ancak alınan kararla takla attırılan düzenlemelere bakınca diyoruz ki: “Alan başkanlığı değil, buralar talan başkanlığına dönüştürüldü.” Düzenlemelerin bir kısmı Plan ve Bütçe Komisyonuna, bir kısmı ilgili komisyonlara, bir kısmı torba yasalara, bir kısmı KHK’ye, bir kısmını bakanlıklara, belediyelere hep parçalı parçalı, anlaşılmaz ifadelerle gönderip oldubittiye getirmekten bir türlü vazgeçemediniz, vazgeçecek gibi de durmuyorsunuz.

Aslında hâlimizi, hâlinizi; aslında hâlimizi, hâlinizi ifade etmek için son seçimden sonra Bakanlar Kurulundaki değişikliklere dikkatinizi çekmek isterim. Değişmeyen 2 Bakanlık var. Sayın Cumhurbaşkanı herkesi görevden aldı, milletvekili yaptı ancak 2 Bakanı yerinde tuttu: Biri Sayın Sağlık Bakanı biri Sayın Turizm Bakan. Herhâlde bunun bir sebebi, mucibi vardır, sebebihikmeti vardır. Bu soruyu bugün konuştuğumuz konular üzerinden dikkatinize sunuyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum.

(Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 22- 7174 sayılı Kanunun 7’nci maddesinde bulunan üçüncü fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Bu Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d), (e), (g) ve (ğ) bentleri hariç İdarenin bu Kanunda ve ilgili mevzuatında sayılan görevleriyle ilgili faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz.”

Rahmi Aşkın Türeli  
İzmir  
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu  
Manisa

Cevdet Akay  
Karabük  
Cavit Arı  
Antalya

Sururi Çorabatır  
Antalya  
Hasan Ufuk Çakır  
Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır.

Buyurun Sayın Çakır. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Mersin'imizin sorunu, çiftçinin sorunu, üreticinin sorunu her geçen gün daha ağırlaşıyor. Limon başında kaldığı gibi eğer bu sene bu limonu başından kesmezsek yeni sene rekolte yüzde 50 düşecek ve limonu 50 liraya yiyecek Ankaralılar ve enflasyon tabii yükselecek. “Çözüm ne?” dersek; çözüm, Mısır ülkesi gibi tarım ürünlerinin tamamında faturanın yüzde 8'ini ihracatçıya ödemektir. Böylelikle, bu da üreticiye fayda getirecek ve bu milletin derdi, kederi sona erecek. Çiftçi “İmdat!” diyor; Erdemli, Toroslar, Tarsus, Silifke, Mersin “İmdat!” diyor. 1 milyon 200 bin ton limonun olduğu yerde bu işin yüzde 93'ünü Adana ile Mersin götürüyor. Ağaçları kesiyoruz. Bir limon ağacı tam altı yılda meyveye oturuyor, senede 4 defa ilacı var. Biz, buradan bağırdığımız zaman kimse üstüne alınmasın. Millet perişan, çare Ticaret Bakanlığında, Tarım Bakanlığında. Yörüklerin bir lafı var, bakanların söylediği bu: “Herkes kesesinden yesin, içsin saltanatım var benim./Aslı yok yaylasında bin beş yüz koyunum var benim.” diyor, millet bunu duyuyor. Ben milletin sesi olacağım, mecburum buna; yoksa beni Mersin'e el etmezler.

Gelelim muza. Siz Afrika'dan muzı getiriyorsunuz, muz buraya girerken uyuşturucuyla giriyor. Maalesef, narkotik köpekleri gelen muzun kokusunu ayırt edemiyor. Keselim şu gelen ithal muzı, Anamur muzı yükselsin, gitsin. Neden bunlara çare bulunmuyor? Muhalefet olduğumuz için değil, doğruları söylüyorum. Yarın gelin Erdemli'ye, gelin Anamur'a, gelin Tarsus'a, millet sizi perişan eder, sizinle beraber bizi de perişan eder. Ben burada particilik yapmıyorum, vallahi “İmdat!” diyorum. Erdemli bana bunu söylüyor, yakamıza yapışır milletin çocukları olarak, bunlar gerçekler.

Öte tarafa gelelim, şimdi, bir de emeklilik sorunu var. Adam çalışıyor, adam taşın, darabanın içinde, zaten aldığı üç kuruş para, eğer tespit edilirse o 5 bin lirayı da alamıyor. Ne diyeceğiz bu adamlara biz? Çapayla çalışıyor, ineğin altında süt sağlıyor; süt para etmiyor, et para etmiyor, koyun para etmiyor, keçi para etmiyor. Ne yapacağız? Bunları konuşunca bizi terörist mi ilan edeceksiniz? Ya, Allah aşkına, ben ilk defa Mersin Milletvekiliyim, 5'inci sıradan seçildim ben, dizlerim ağrıyor; millete söz verdim, tarıma söz verdim, üreticiye söz verdim. Demagoji asla yapmam ben. Ben çiftçinin, Yörük'ün, yukarıda, dağda taşta

yaşayanların, milletin sözünü yerine getirmeye geliyorum. Dün buradaydı Mersin ihracatçıları, dün buradaydı Ticaret Bakanı, sayın vekiller gittiler. Artık, sonuç istiyoruz. Millet “İmdat!” diyor.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum; var olun, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Biraz daha bağır! Bağır bağır, birazcık daha bağır!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Olur olur, hoşuna giderse bağırırım! Rahatsız olmayın! Erdemli'ye gelin, Erdemli'ye!

Mersin'e gelin!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sakin, sakin!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Olur olur Sayın Bakanım, bir dahakine öyle yaparız!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sakin, sakin!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Siz limona parayı verin, sakin olalım!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İktidar olup verseydiniz!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Sen ver, seni alkışlayalım! Sen ver!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – İktidar olsaydınız!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Hayır, iktidarsın, ver arkadaş! Erdemli'ye gel, Erdemli'ye!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Ben çok geldim, çok!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Sen bir daha gelsene! Bir daha gel, bir daha!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Çok geldim!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Ya, bırakalım bunları, demagojiyi sen yapıyorsun!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sen yapıyorsun!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Ya, yapacağım tabii!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sakin, sakin!

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Ben gayet iyiyim!

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Heyecanlanma, heyecanlanma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Bakanım, söz atmazsanız sorun kalmayacak.

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Bak, bir daha söz alayım mı?

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Heyecanlanma!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinde yer alan “hariç” ibaresinin “dışında” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Sırrı Sakık

Öznur Bartin

Van

Ağrı

Hakkâri

Heval Bozdağ

Serhat Eren

Yılmaz Hun

Ağrı

Diyarbakır

Iğdır

Sinan Çiftyürek

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Van

Kars

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin.

Buyurun efendim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve bizleri ekranları başında izleyen değerli halklarımızı sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Teklifin 22'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Konuşmamı seçim bölgem Hakkâri'nin sorunları üzerine yapacağım.

Hakkâri erişim, ulaşım, iletişim olanaklarının en yetersiz olduğu kentlerden biridir. Ticaret, turizm, hayvancılık için yüksek potansiyele sahip olan Hakkâri iktidarın yasakçı, güvenlikçi, ayrımcı politikaları sonucunda üretimden koparılmış, yoksulluğun, işsizliğin kenti hâline getirilmiştir. Yüzde 22'yle genç nüfusun en yüksek olduğu kentimiz, yüzde 19,2'yle işsizliğin en yüksek olduğu 4 kentten 1'idir ve bir önceki yıla göre kentin nüfusu yüzde 1,04 azalmıştır.

Dikkatinizi çekmek istediğim bir diğer konu ise Türkiye'nin 30 sınır kapısından Esendere, Üzümlü, Derecik Kapıları

Hakkâri'de bulunmasına rağmen kentte uygulanan ambargo nedeniyle yoksulluk artıyor, esnaf iflas ediyor. Hakkâri'de Ocak 2022'den bu yana 442 esnaf kepenk kapatmıştır. TÜİK'in verilerine göre 2022 yılında yıllık ortalama fert gelirinin en düşük kaydedildiği kentlerden biri de Hakkâri'dir. Bu veriler Hakkâri'de yurttaşların sınır kapılarından ne ölçüde yoksun bırakıldığını da açığa çıkarmaktadır.

Evet, Hakkâri'de sınır kapıları kente kattığı değerle değil, yurttaşların maruz kaldığı baskıyla, zulümle, sorunlarla gündeme gelmektedir. Çukurca Üzümlü Sınır Kapısı'nda ticaret yok, sınırlı sayıda ve belli saatlerde geçişler yapılabilmektedir. Yurttaşlar saatlerce bekletildiği gibi, ne bir gölgelik ne de bir kapalı alan bulunmaktadır. Seçim dönemlerinde iktidarın şov alanı hâline gelen ve en son 14 Mayıs seçimlerinden dört gün önce açılışı yapılan Derecik Sınır Kapısı'nda araç giriş çıkışları yasak, ticaret yok, sadece yolcu geçişlerine izin verilmektedir. En son, yurttaşların darbedilmesi ve gümrük personeline yönelik rüşvet, yolsuzluk operasyonlarıyla gündeme gelen Yüksekova Esendere Sınır Kapısı'nda da benzer keyfî uygulamalar devrededir. Araç kotası uygulanırken yurttaşların geçimini sağlamak için kilogramla getirdiği şekere, çaya, yağa el konuluyor. Sormak istiyoruz: Hakkâri'deki sınır kapıları hangi amaçla yapıldı, gerçek anlamda ne zaman halkın hizmetine girecek?

Değerli milletvekilleri, hâlâ organize sanayi bölgesi olmayan bir kent düşünün. Dört yıl önce Yüksekova'da zemin etüdü çalışmaları başlatılan OSB, geçen süreye rağmen hâlâ proje aşamasında olup ne zaman inşaat aşamasına, üretime geçeceği ise bir bilinmezdir. Hakkâri ve Yüksekova oto sanayi esnafının durumu da içler acısı. Hakkâri merkezde sanayinin yolu, altyapısı, fiziki koşulları kötü ve yetersiz; Yüksekova Sanayi Sitesi ise şehrin merkezine sıkışmış, derme çatma yapılardan oluşmaktadır. Sanayi esnafımızın şikâyetleri, talepleri dikkate alınmıyor, çözüm üretilmiyor.

Değerli milletvekilleri, Hakkâri'de kangren hâline gelen yol sorununa değinmeden geçmeyeceğim. Üç ay önce Hakkâri'de yaptığı bir konuşmada yirmi bir yılda ulaşım, iletişim için yaklaşık 23 milyar dolar harcama yaptıklarını açıklayan Ulaştırma ve Altyapı Bakanı bilsin ki bu devasa paydan kentimize düşen pay yüzde 0,05 bile değildir. İktidarın bölünmüş yola ilişkin öve öve bitiremediği verilerde de Hakkâri'ye yansıyan ayrımcılığı görüyoruz. Kentte toplam 958 kilometre olan yol ağının yüzde 10'u bile bölünmüş yol değildir. Özellikle kayyum gasbı altındaki Hakkâri merkez ve Yüksekova'da yollar çamurdan, çukurlardan geçilmiyor. Hakkâri, Çukurca, Şemdinli, Yüksekova arası yollar hâlâ tek şeritli, keskin virajlı; çığ, heyelan tehlikesiyle de kazalara davetiye çıkarmaktadır. Öte yandan, Hakkâri-Van Yolu'nda -32 Virajlar'da- Güzeldere'de yapımı dokuz yıl önce

başlatılan tünel bir türlü bitmiyor, açılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Trafik kazaları ise artarak devam ediyor. Son iki ayda Hakkâri’de ve Hakkâri-Van Yolu’nda 17 büyük trafik kazası oldu, 6 kişi yaşamını yitirdi, 98 kişi yaralandı. Gerekli adımların atılması için daha kaç kişinin ölmesini bekliyorsunuz?

Evet, Hakkâri’de yaşanan tüm acıların, tüm sorunların sorumlusu iktidardır çünkü iktidarın bu kentle siyasi bir derdi vardır, kentte tabela hâline geldiğini hazmedemiyor ve bütün cezayı da bu defa halka kesmeye çalışıyor. İktidara buradan da çağrı yapıyoruz: Bu tutumunuzdan derhâl vazgeçin, Hakkâri halkına yaşattığınız zulme son verin, aksi hâlde Hakkâri’de kaybeden yine siz olacaksınız.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 22’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş  
Kayseri  
Yüksel Selçuk Türkoğlu  
Bursa

Adnan Beker  
Ankara  
Turan Yaldır  
Aksaray

Hasan Toktaş  
Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Aksaray Milletvekili Turan Yaldır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasayla ilgili İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Torba yasayla ilgili partimizin görüşlerini sayın milletvekillerimiz önceki konuşmalarda aktardılar. Ben ise konutların turizm amaçlı kiralanmasından çok, konutların ve ekonominin deprem güvenliğinden bahsedeceğim. Coğrafyamızın bir gerçekliği de depremlerdir. Ülkemizin birçok bölgesinde tarih boyunca büyük depremler yaşanmıştır. Acısı yüreklerimizde taze olan 6 Şubat'ta yaşadığımız Kahramanmaraş merkezli 10 ilimizde yıkıcı etkiye sahip olan depremler ve öncesinde Erzincan, Ceyhan, Gölçük, Düzce, İzmir, Elâzığ, Van depremleri gibi depremler bu gerçekliği yakın zamanda bizlere tekrar hatırlatmıştır. Bu vesileyle depremlerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Depremleri yaşayacağımız maalesef ki bir gerçek ancak depremlerin felaketlere dönüşmemesini sağlamak ise öncelikli olarak devletimizin görevidir. Felakete dönüşen depremler sadece canlarımızı yitirmemize neden olmuyor; aynı zamanda fabrikalarımızın, atölyelerimizin, iş yerlerimizin, okullarımızın, sosyal tesislerimizin yıkılmasına, üretimin, hizmet sektörünün, eğitimin ve istihdamın durması gibi sorunlara sebep oluyor. Bunun için yeni yapıları depreme dayanıklı olarak inşa etmek ve mevcut yapıları depreme karşı güçlendirmek bir çözüm olabilir ancak kısa vadede bu çözümlerin hayata geçirilip binaların depreme dayanıklı hâle getirilmesi pek de mümkün gözüküyor. Özellikle Marmara Bölgesi'nde bunu hayata geçirmek çok da kolay değildir ve geçen her saniye risk artmaktadır. Marmara Bölgesi'nde 75'i faal olmak üzere toplam 98 organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Başta İstanbul olmak üzere, Kocaeli ve Bursa gibi illerin organize sanayi bölgelerinde toplam 33.724 fabrika vardır. Marmara Bölgesi'nin sanayi yükünü hafifletmeye yönelik bir devlet politikası geliştirilmelidir. Ekonomik güvenliğimiz için bölgede yaşanan sıkışmayı planlı bir şekilde deprem riski düşük Anadolu'daki daha güvenli yeni akslara kaydırmak zorundayız. Bu yeni sanayi akslarındaki yatırım alanlarını, demir yolu ve diğer ulaşım imkânlarını, bu bölgelerdeki OSB'lerin iltisak haklarını, eğitim altyapılarını, insan kaynağı ihtiyacını, sosyal yaşam alanlarını ve diğer tüm yatırım imkânlarını topyekûn içine alan bir makroplana ihtiyacımız var. Tüm bunlar kolay değil ama imkânsız hiç değil ancak elzem olduğu kesindir. Devlet ve özel sektör el ele vererek bunu başarabilir. Uzmanların her gün yüksek sesle ifade ettiği beklenen büyük Marmara depreminin yıkıcı etkilerini en aza indirebilmek adına Marmara sanayisinin Aksaray gibi Türkiye'de deprem riski az olan Anadolu illerine taşınması zorunluluktur. Milyonlarca beyaz ve mavi yakalı, aileleriyle birlikte işleri nedeniyle İstanbul ve çevresinde büyük deprem riski altında endişe içerisinde yaşamaktadırlar. Demir yolu yatırımıyla birlikte uluslararası bir sanayi şehri olacak olan Aksaray'ımız, beklenen büyük Marmara depremi için de gerekli hazırlıkları tamamlamalıdır. Bunun için yeni organize sanayi alanları belirlenip hem bürokratik

prosedürler ve teşvikler hem de altyapı çalışmaları süratle tamamlanıp Aksaray ilimizin Marmara'da olası sanayi göçü için hazır olduğu kamuoyuna ilan edilmelidir. Sanayi üretimi deprem riski yüksek olan Marmara Bölgesi'nden Aksaray gibi düşük deprem riski barındıran Anadolu şehirlerine kaydırılarak üretim ve tedarik zinciri güvenliği sağlanmış olur.

Konuşmamın başında da belirttiğim gibi, beklenen büyük Marmara depremi sonucu yitip giden sadece canlar olmaz, yüz yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin kazanımı olan dev gibi sanayi tesislerimiz ağır zararlar görebilir. Bu da telafisi çok zor olan ekonomik kayıplara sebebiyet verebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURAN YALDIR (Devamla) - Yarın “keşke” dememek için bugünden bu hususta adımlar atılmalı, kapsamlı bir program dâhilinde bir devlet politikası olarak, bana kalırsa bir millî güvenlik meselesi gibi görülerek sanayi üretiminin Anadolu'ya göçü başlatılmalı. Üretimin yüzde 90'ını, ekonominin yüzde 70'ini, nüfusun yüzde 25'ini dar ve riskli bir alanda tutmak birçok açıdan riskler barındıran bir husustur.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.23

## BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER : Rümeyza KADAK (İstanbul), Asu KAYA (Osmaniye)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 12'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, biz, genelde, konuşmacı arkadaşlar sözlerini bitirdikten sonra sözlerini toparlaması için artı bir dakika zaman tanıyorduk. Grup Başkan Vekillerimizle ortak kanaat olarak konuyu bir an önce derleyip toparlamak adına bundan sonra bu bir dakikaları vermeyeceğiz. Bunu özellikle dikkate almanızı rica ediyorum.

23'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mesut Doğan

Ankara

Bülent Kaya

İstanbul

Selçuk Özdağ

Muğla

Necmettin Çalışkan

Hatay

Mehmet Atmaca

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca.

Buyurun Sayın Atmaca. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

23'üncü maddede bu imar suçlarıyla ilgili cezalar düzenlenmektedir. Tabii, ekonomik durumun ortaya koyduğu gerçekler gereği bütün cezalara zam yapılmış durumda. Bu kaçak yapıların denetimiyle ilgili problemler var, maalesef kaçak yapı ülkemizin en önemli sorunlarından biri olmasına rağmen hâlâ durdurulmuyor. Belediyelerin bununla ilgili kurmuş olduğu yapı kontrol büroları tarafından bu kontroller yapılmakta ve maalesef bunlar, tamamen siyasileştiği için denetim konusunda çok etkili olamıyorlar. Bu münasebetle, kaçak yapı yapmanın da aynen diğer suçlar gibi yasal bir suç olması hasebiyle kaçak yapı kontrolünün kolluk kuvvetleri tarafından, kolluk güçleri tarafından yapılmasını öneriyorum. Bu maddeyle ilgili bunları paylaşmak istedim.

Yine, turizm beldelerimizden biri olan Trabzon'un Çaykara ilçesinin Uzungöl beldesiyle ilgili bir iki problemi dile getirmek istiyorum. Uzungöl beldesi Türkiye'nin en önemli turizm merkezlerinden biri hâline geldi ve bu duruma geliş oradaki yerel halkın özel çabaları ve gayretleriyle olmuştur, maalesef hiçbir kamusal desteği bugüne kadar alamamıştır. Belde, yapılan çalışmalarla, hayatı boyunca hiç turist olmamış insanların turizmciler olmaları sonunda Arap ülkeleri için resmen bir cazibe merkezi hâline gelmiş, sezonunda gecelik yatak ücretleri 10 bin-15 bin liraya kadar çıkmıştır. Ama işte, maalesef bu duruma gelmesine rağmen hâlâ Uzungöl'ümüzün bir imar planı yok; ciddi bir çarpık yapılaşma var, gelen turistlere ülkemize yaraşır bir hizmet vermekten uzak bir altyapı var. Bu manada kamunun bu alana el atması, öncelikle planlarının çıkarılması ve altyapı hizmetlerinin verilmesi şarttır. Yıllık ekonomiye katkısı milyon dolarla ifade edilen bu küçük bölgenin bu kadar ihmal edilmesi kabul edilebilir değil.

Tabii, yine üzümlere ifade ediyorum; yaklaşık yirmi yıldan beri devam etmekte olan, bu beldeye turistlerin gelmesini sağlayan Of-Çaykara yolunun bitmemiş olması da izah edilebilir bir durum değil. Toplam 30 kilometrelik yol tam yirmi yıldır maalesef hâlâ tamamlanamamıştır. Bu denli değerli ve ülke ekonomisine katkı sağlayan bir beldenin bu şekilde ihmal edilmesi kabul edilebilir değil.

Ben gereğini arz ediyorum, teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki bentler eklenmiş" ibaresinin

"aşağıdaki bentler ilave edilmiş" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Sırrı Sakik

Serhat Eren

Van

Muş

Diyarbakır

Öznur Bartın

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Heval Bozdağ

Hakkâri

Kars

Ağrı

Yılmaz Hun

Sinan Çiftiyürek

Iğdır

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren. (HEDEP sıralarından alkışlar)

SERHAT EREN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanımız Gültan Kışanak Diyarbakır halkının iradesiyle seçildikten sonra -maalesef kayyum tayin edildi- seçildiği tarihten itibaren yedi yıldır tutuklu ve bugün tutukluluğun 7'nci yılı. Yedi yıldır özgürlüğü gasbedilmiş durumda, yedi yıldır tutuklu olarak yargılanmakta. Yani yasaya göre hiç kimse yedi yıldan fazla tutuklu tutulamaz. Başkanımız yedi yıldır tutuklu ancak mahkeme, Başkanımızın tahliyesine karar vermiyor, maalesef mahkemeleri getirdiğiniz durum bu. Mahkemeye buradan seslenmek istiyorum: Arkadaşımızı, Eş Başkanımızı, halkın iradesiyle seçilen Eş Başkanımızı yasaya ve hukuka göre, yasa ve hukuku esas almak suretiyle tahliye edin, iktidarın talimatlarını beklemeyin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 23'üncü maddeyle ilgili söz aldım. Peki, bu 23'üncü madde ne? 2022 yılında Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararın mahiyeti ne? Bu yasa, Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu bu yasa gündeme ilk geldiği zaman 2019 yılında partimiz bu yasanın hukuken öngörülebilir bir yasa olmadığını, hukuki belirlilik ilkesine aykırı olduğunu, suç ve cezalarda kanunilik ilkesini ihlal ettiği gerekçesiyle hem komisyonlarda hem Genel Kurulda şerh koydu ama her şeyde olduğu gibi maalesef iktidar hem partimizin hem de muhalefetin söylediklerini esas almayarak, dikkate almayarak istediği gibi yasayı çıkarıyor, dört yıldır hem Anayasa Mahkemesi hem idare hem maalesef Meclis bu yasa teklifiyle şu an zaman geçirmek durumunda kalıyor, mesaisini buna harcamak zorunda kalıyor.

Peki, Anayasa Mahkemesi ne dedi? Anayasa Mahkemesi şunu söyledi: “Kapadokya’da imara aykırı uygulamalarla ilgili siz yönetmeliği esas almak suretiyle ceza veremezsiniz, idari para cezası veremezsiniz. İdari para cezası vermek için suç ve cezalarda kanunilik ilkesi gereğince, hukuki belirlilik, hukuki öngörülebilirlik ilkesi gereğince siz ancak kanuna göre bir ceza vermek durumundasınız, yönetmeliği esas alamazsınız.” deyip bu kanunu iptal etti. Anayasa Mahkemesi doğru bir karar verdi, bu karar doğrultusunda bugün buraya gelen yasa teklifinin tartışılması da doğru. Ancak Anayasa Mahkemesinin suç ve cezalarda kanunilik ilkesiyle ilgili vermiş olduğu tek karar değil. Anayasa Mahkemesinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin suç ve cezalarda kanunilik ilkesiyle ilgili, hukuki öngörülebilirlik ilkesiyle ilgili, belirlilik ilkesiyle ilgili vermiş olduğu çok sayıda karar var, tıpkı Kapadokya kararı gibi, buna benzer mahiyette karar verdi. Bakın, 2006 yılında Diyarbakır’da bir üniversite öğrencisi bir basın açıklamasına katılıyor, cezaevlerindeki ihlallerle ilgili bir yürüyüşe katılıyor, mahkeme Türk Ceza Kanunu’nun (226/6)’ncı maddesi

gerekçesiyle örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemekten dolayı ceza veriyor yani örgüt üyesi olarak cezalandırıyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitti bu dosya, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi dedi ki: “Sen bu maddeye göre ceza veremezsin. Bu madde lastik gibi bir madde, hukuken öngörülebilir bir madde değil, belirlilik ilkesi yok, suç ve cezalarda kanunilik ilkesini ihlal etmişsin.” Bir insanın kaç cenaze törenine, kaç basın açıklamasına, kaç yürüyüşe katılacağına ilişkin bu maddede de bir belirlilik yok. Dolayısıyla bu madde kapsamında bugün yüzlerce insan özgürlüğünden mahrum bırakılmış durumda.

Bakın, yine, 2021 yılında Anayasa Mahkemesi pilot bir karar verdi, Hamit Yakut kararı Sayın Başkan. Hamit Yakut kararında ne dedi? Anayasa Mahkemesi, Hamit Yakut kararında, tıpkı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu karara paralel olarak “Bu madde birçok insanın özgürlüğünü ihlal ediyor, birçok insanın örgütlenme hakkını, ifade özgürlüğünü ihlal ediyor; bu maddeyi değiştirin.” dedi. Ağustos ayına kadar Meclise süre verdi “Bir yıl içerisinde bu yasaı değiştirin.” dedi, “Bu yasa birçok insanın özgürlüğünü ihlal ediyor.” dedi. Ancak Meclis, Kapadokya’yla ilgili Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararını bu Meclise getiriyor, doğru bir şey yapıyor ama yüzlerce insanın özgürlüğünü kısıtlayan bir madde ve Anayasa Mahkemesinin Mecliste bir... (HEDEP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERHAT EREN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Süre vermiyoruz.

SERHAT EREN (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN – Vermiyoruz çünkü öyle karar alındı.

Çok teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 23’üncü maddesinin çerçeve hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 23- 7174 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında bulunan “elli bin Türk lirasından iki yüz bin Türk lirasına kadar idari para cezası” ibaresi “aşağıda belirtilen idari para cezaları” şeklinde değiştirilmiş, fıkra aşağıdaki bentler ilave edilmiş ikinci fıkrasında yer alan “ve” ibaresi “veya” şeklinde, “beş yüz Türk lirasından beş bin Türk lirasına kadar idari para cezası” ibaresi “aşağıda belirtilen idari para cezaları” şeklinde değiştirilmiş, fıkra aşağıdaki bentler, dördüncü fıkrasına “9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu,” ibaresi ve maddeye aşağıdaki fıkralar ilave edilmiştir.

Rahmi Aşkın Türeli

Cevdet Akay

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Karabük

Manisa

Cavit Arı

Sururi Çorabatır

Eylem Ertuğ Ertuğrul

Antalya

Antalya

Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz teklif, Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi. Yine, bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair bir torba teklif yani içinde yine ne ararsanız var.

Uygulanmaya çalışılan, “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” olarak adlandırılan bu sistemin sakıncalarından bir tanesi de bu torba yasalar. Olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak Mecliste, ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle, sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan aceleyle geçirilmek suretiyle son derece sakıncalı bir kanun yapma tekniği gelişti. Bu sebeple de ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak mağdur oluyor. Yani siz bu şekilde vatandaşla faydalı bir düzenleme yapmıyorsunuz. Zaten derdinizin vatandaş olmadığını, torba yasanın içine kıyıdan köşeden sıkıştırdığınız emekli maaşı düzenlemesinin içeriğinden çok net bir şekilde anlıyoruz.

Düzenlemeyi “100’üncü yıl ikramiyesi” adı altında bir defaya mahsus, çalışmayan emekliler için 5 bin lira olarak müjdelediniz yani üç kuruş paraya da bir dizi şart koydunuz. “Çalışmayan emekliler” ne demek? Dünyanın hangi ülkesinde bizdeki gibi insanlar emekli olduktan sonra çalışmak zorunda kalıyor, önce bunu bir sorgulamak lazım; neden çalışmak zorunda

kalıyorlar? Örneğin, bir hafta kadar önce basında bir haber yer aldı “Emekli hekimlere görev çağrısı.” diye. Doktor atamalarında kadroları boş kalan Sağlık Bakanlığı 3’üncü kez ilana çıkıyor. Bakanlık, 65 ile 72 yaş arası hekimler için kura hazırlığına başladı. Sağlık Bakanlığının 2023 için açılan ilanlarında tüm alanlarda toplam 19.252 kişilik kadro açılmasına karşın 6.792 kişi atanabildi. Boş kalan kadrolar nedeniyle Bakanlık 2’nci kez kadro ilanına çıktı, 2’nci kadro ilanında 19 il için kadro açıldı, 2.739 kadrodan sadece 774’ü tercih edildi. Boş kalan kadrolar nedeniyle devamlı açıklamalar yapılıyor fakat yeterli yerleştirmeler maalesef gerçekleşmiyor. Deprem felaketinin ağır yıkıma uğrattığı Adıyaman’da, Kilis’te, Hatay’da, Malatya’da, Kahramanmaraş’ta, Gaziantep’te ise başvurular son derece sınırlı rakamlarda kaldı. Mardin’de 111 kişilik kadroya 4 başvuru yapıldı, Osmaniye’de 76 kadroya 1, Şanlıurfa’da da 315 kadroya sadece 7 başvuru yapıldı. Böylelikle, içinde afet illerinin de bulunduğu 6 ile başvuru oranı sadece yüzde 10’da kalırken, 5 ilde yüzde 10 ila yüzde 20 doluluk oranı sağlandı. Öte yandan, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa ve Kocaeli’de de ancak yüzde 40 civarında doluluk oranına ulaşılabildi.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2022 Mart ayında “Giderlerse gitsinler, buralar boş kalmaz.” dedi mi? Dedi. O hekimlere tepeden bakan tavrıyla -ülkenin sınır kapılarını, bu ülkenin öz evlatlarına açtı- onlara sınır kapılarını gösterdi. Şimdi ne oldu? Kendi Bakanlıklarına hekim bulamaz hâle geldiler maalesef. Öyle ki, branş bazında bakıldığında bazı yerlerde bazı bölümler kapanma noktasına geldi; bu nedenle de 65 ile 72 yaş arasında olan hekimlere bu çağrıyı aralıklarla yapmak zorunda kalıyorlar ve bu çağrı yeni değil aynı çağrı daha önce de yapıldı ama artık sayı anlamında ciddi azalmalar olduğundan daha riskli ve daha ivedi bir hâle geldiğinden bu çağrıyı tekrarlamak zorunda kalıyorlar.

Değerli milletvekilleri, Türk Tabipleri Birliği, her ay, iyi hâl belgesi alan hekimleri açıklıyor. Maalesef bu sayıda da giderek artan bir grafik mevcut. Genç hekimlerin çoğu, çalışma hayatlarında sık sık karşılaştıkları şiddet faktörlerinden ve geleceksizlik hissinden dolayı yabancı dile çalışıyorlar ve kolaylıkla da farklı ülkelerden kabul alabiliyorlar. Başarılı genç hekimlerimizi maalesef böylece kaybediyoruz. Kendi evlatlarımızı dışarıya yolluyoruz, sonucunda ne oluyor? Suriyeli doktorlar geliyor, dört sene önce vatandaşlık alan Afgan doktor bizim devlet hastanemizde başhekim oluyor. “Beni Türk hekimlerine emanet ediniz.” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün anlayışından, “Doktorlar, varsın, gidiyorlarsa gitsinler.” gibi bir anlayışa gelmek gerçekten çok utanç verici. Burada, bunları konuşmaktan utanç duyuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 23'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş  
Kayseri  
Yüksel Selçuk Türkoğlu  
Bursa

Adnan Beker  
Ankara  
Yüksel Arslan  
Ankara

Hasan Toktaş  
Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili Yüksel Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; görüşülmekte olan kanun teklifinin 23'üncü maddesine ilişkin İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Medeniyetler beşiği Anadolu toprakları, tarih ve kültürel birikiminin yanı sıra eşsiz doğal güzellikleriyle turizm açısından zengin olanaklara sahiptir fakat bu muazzam potansiyelden tam anlamıyla istifade edebildiğimizi söylemek ne yazık ki güç. Bu eşsiz potansiyelden faydalanabilmek için evvela bu zenginlikleri korumaya ve kollamaya yönelik bir millî şuur oluşması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, içinde bulunduğumuz ekonomik darboğaz düşünüldüğünde her 3 saniyede yeni bir iş imkânı oluşturduğu ifade edilen turizm, sağladığı yüksek katma değerle sıkıntılı zamanlarda daha da önem kazanmaktadır. Günümüzde turizm, doğal ve kültürel mirasın sunduğu olanaklarla güç kazanmakta ve bu değerleri korumaya dönük politikaları hayata geçirebildiği ölçüde başarılı olabilmektedir. Dolayısıyla, bugünün ufak kazançları uğruna yarınları feda edilmemeli, gelecekte bu güzelliklerden ve olanaklardan mahrum bırakacak her türlü girişimden kaçınılmalıdır. Bu maksatla, doğal, kültürel mirasın

korunması ve aşırı talebin karışlanmasına dönük politikalar üzerinde hassasiyetle durulmalıdır. Rant aşkıyla betona kurban giden, doğal güzelliklere mukabil kitle turizminin hız kazandırdığı çevre kirliliğine “Durl!” denmeli, özellikle turizm kentlerindeki baskıyı azaltmaya dönük politikalar hayata geçirilmelidir.

Kıymetli milletvekilleri, tarih, kültür ve doğal zenginlikleri korumak adına hayata geçirilen yaptırımların daha da caydırıcı nitelikte olması gerekmektedir. Sayısız medeniyetlere ev sahipliği yapmış ve her köşesinden ayrı bir kültür hazinesi fışkıran ülkemizde bu konuya dair hassasiyetimiz en üst düzeyde olmalıdır. İtalya’da kültür ve doğal mirasa saldırı ve zarar vermeye yönelik hareketlere dair hapis cezaları öngören yaptırımlar mevcuttur. Bizde ise 2863 sayılı Yasa’ya göre doğal ve tarihî varlıklarımıza izinsiz müdahalede bulunanlar ve zarar verenler için uygulanan idari para cezaları hiçbir caydırıcılık teşkil etmemektedir. Yine, 2019 yılında çıkarılan 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun’da belirtilen cezaların da herhangi bir caydırıcılığı bulunmamaktadır. Bugüne kadar bölgedeki uygulamalar son derece üzüntü ve kaygı vericidir. Bu kanun teklifinin Kapadokya bölgesindeki usulsüz yapılaşmaya af mahiyetinde olduğunu düşünmekteyim. Söz konusu kanun teklifiyle öngörülen cezaların uygulanabilir olması en az cezalar kadar önemlidir. Şayet uygulayamazsanız cezalar ne kadar ağır olursa olsun alanı koruyamazsınız. Kapadokya, Pamukkale, Ani, Efes, Gordion gibi birçok doğal ve tarihî zenginliğe sahip ülkemizde daha ciddi tedbirlere ve önleyici cezalara ihtiyaç vardır. Hem kültürel hazinelerimizi tahrip eden hem de imajımızı zedeleyerek ülke turizmine darbe vuran kişilere karşı daha caydırıcı olunmalıdır. Verilen zararın maddi ve manevi telafisinin mümkün olmayacağı bilinciyle hareket edilerek tedbirler alınmalıdır. Bu sadece millî bir vazife değil aynı zamanda dünya medeniyetine dair bir sorumluluktur.

Değerli milletvekilleri, turizmi tüm yönleriyle ele alıp mevcut durumu daha da değerlendirerek bir katma değer elde etmeliyiz. Turizmi sadece “her şey dâhil” anlayışıyla otel ve deniz arasında sıkışmış, üç aylık bir yaz sektörü olarak ele alma yanılıgısına düşmemeliyiz. Başkentimizin -özellikle ifade edecek olursak- sağlık ve kültür turizminin ekonomik kazanımlarından faydalanabilecek yeterliliği mevcuttur ancak bu mevcudiyet ve potansiyeli harekete geçirecek planlı bir turizm politikası yoktur. Sağlık alanında özellikle Haymana, Ayaş, Kızılcahamam’da bulunan su kaynakları ve kaplıcalar fizik tedavi ve termal turizmi açısından katma değeri yüksek bir turizm faaliyeti olarak değerlendirilmelidir. Geçtiğimiz günlerde Gordion ve Arslanhane Camisi’nin de UNESCO Kültür Mirası Listesi’ne girdiği müjdesini aldık. Yine Roma Hamamı, Hacı Bayram Camisi ve Kaleiçi’ni de alan Ulus’ta sürdürülen restorasyon çalışmaları için emeği geçenlere teşekkür ederiz.

Kanun teklifinin tüm maddelerinde olduğu gibi 23'üncü maddesinde de yetersiz, tutarsız ve toplumun gerçeklerinden uzak bir düzenleme olduğu kanaatiyle karşı oy kullanacağımızı belirtmek isterim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergelere aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun.

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mesut Doğan

Ankara

Bülent Kaya

İstanbul

Selçuk Özdağ

Muğla

Necmettin Çalışkan

Hatay

Mahmut Arıkan

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüde konuşulan konular elbette önemli, ben başka bir önemli konuyu dün de bugün de gündeme geldiği için tekrar ele almak istiyorum. Sizlere bir hikâye anlatacağım. Buradaki arkadaşlarımızın önemli bir kısmı bu hikâyeyi biliyorlar fakat bilmezden geliyorlar. Tarih 23 Şubat 1996, Türkiye ile İsrail arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması yapıldı. Bu anlaşmaya göre, İsrail'in hava sahası yeterli olmadığı için İsrailli pilotlar Anadolu Kartalı Programı kapsamında Türkiye'de eğitime başladılar. Aradan yıllar geçti, Aralık 2008'de İsrail Gazze'ye aynı bugün olduğu gibi yoğun bir hava saldırısı başlattı. Yine, Türkiye

tarafından kınamalar, telinler yapıldı. Şubat 2009'da ise enteresan bir iddia ortaya atıldı "Gazze'yi vuran İsraili pilotlar Türkiye'de eğitiliyor." denildi. Burası çok ilginç değerli arkadaşlar, bu iddiayı doğrulayan isim dönemin Genelkurmay İletişim Daire Başkanı Tuğgeneral Metin Gürak. 2001 yılından itibaren bu eğitimlerin yapıldığı -buraya dikkat etmenizi istirham ediyorum- bugüne kadar da 21 dönem eğitim yapıldığı söyleniyor. Arkadaşlar, bu ne demek biliyor musunuz? 2008'de Tel Aviv'den kalkıp Gazze'yi hedef gözetmeksizin vuran pilotların bir kısmı Türkiye'de eğitim almış demek, hem de AK PARTİ iktidarında almış demek, hem de yine, aynı bugün olduğu gibi en sert kınamaların yapıldığı bir dönemde eğitim almış demek. Hikâye burada bitmiyor sayın milletvekilleri, 2010'da Mavi Marmara olayı sonrasında tüm ilişkilerin askıya alındığı iddia edilse de Anadolu Ajansı 4 Haziran 2016'da bir haber yayınlıyor, haber burada, direkt haberin metnini sizlerle paylaşıyorum: "Anadolu Kartalı Eğitim Merkezinde kuruluşundan bugüne 14 ülkeden çok sayıda pilot otuz dört bin saat uçuş eğitimi aldı. Bu yılki tatbikata 22'si yabancı, 67 uçak ve 1.200 personel katıldı." Bu haberin çıktığı dönemde de her zaman olduğu gibi bu konu çok tartışıldı. Biz bu eğitimlerin devam ettiğinin farkındayız. Haklı olarak aklımıza şu soru geliyor: "Bugün Tel Aviv'den kalkıp Gazze'yi vuran uçakların pilotlarından bir kısmı Türkiye'de acaba eğitim aldı mı? Örtülü ya da açık şekilde İsrail hâlâ bu eğitimlere katılıyor mu? Bu soru aklımıza geliyor. Niçin? Çünkü siciliniz çok kabarık. Çünkü Birleşmiş Milletlerin 78'inci Genel Kurulunda Sayın Erdoğan Netanyahu'yla görüştü ve "İstisnalarımız ülkemiz ve bölgemiz için hayırlara vesile olsun." dedi. Değerli arkadaşlar, bu fotoğraf Gazze vurulmadan sadece on yedi gün önce çekilmiş bir fotoğraf. Tedirginiz çünkü sizi iyi tanıyoruz. Şimdi, AK PARTİ'li arkadaşlar hafta sonu Filistin için bir miting yapacaklar. Değerli arkadaşlar, biz Filistin'e destek için yapılacak bütün mitinglerin yanında oluruz...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sen de gel.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – ...fakat bunu kimin yaptığına da bakmak durumundayız. İktidar olarak yapılması gereken miting yapmak değil icraat yapmak. Bakın, geçen hafta Mecliste "Gazze'ye gidelim, dünya kamuoyunun dikkatini çekelim." teklifimize sadece elinizi kaldırıp indirerek destek verebilirdiniz ama yapmadınız burasının STK olmadığını ifade ettiniz. Hâlbuki, bu kürsüde, 2 Nisan 2002'de Muhterem Genel Başkanımız Temel Karamollaoğlu "Anadolu Kartalı Tatbikatı hemen iptal edilmelidir." dediğinde AK PARTİ'li ve Saadet Partili sıralardan alkış geldiği Meclis tutanaklarında geçmekte. Bugün Sayın Fidan sert açıklamalar yaptı, Sayın Erdoğan "Gerekirse diplomatik, askerî tüm yolları devreye sokacağız." dedi. Sayın Erdoğan'a göre diplomatik veya askerî gereklilik için daha kaç çocuğun ölmesi, daha kaç hastanenin bombalanması gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, bizim iktidardan beklentimiz şu: D8 gibi, İslam İşbirliği Teşkilatı gibi uluslararası kuruluşlar toplanır, İsrail'e karşı güçlü ve caydırıcı yaptırımlar karara bağlanır. Şunu son olarak ifade etmek istiyorum: Bir sonraki hastanenin bombalanmasını miting değil icraat önleyecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

|                   |                        |              |
|-------------------|------------------------|--------------|
| Dursun Ataş       | Yüksel Selçuk Türkoğlu | Adnan Beker  |
| Kayseri           | Bursa                  | Ankara       |
| Hakan Şeref Olgun | Bilal Bilici           | Hasan Toktaş |
| Afyonkarahisar    | Adana                  | Bursa        |
|                   | Ünal Karaman           |              |
|                   | Konya                  |              |

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

|                         |             |                  |
|-------------------------|-------------|------------------|
| Rahmi Aşkın Türeli      | Cevdet Akay | Sururi Çorabatır |
| İzmir                   | Karabük     | Antalya          |
| Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu | Cavit Arı   | Tahsin Ocaklı    |
| Manisa                  | Antalya     | Rize             |

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; on iki yıl önce Van Erciş depreminde hayatını kaybeden 644 vatandaşımızı rahmetle, minnetle bir kez daha anıyorum.

Yine bir torba yasayla gündem meşgul. Bu torbacılık çok itibarlı bir şey değildir kıymetli AK PARTİ'li milletvekillerimiz. Bu

torba kanunlardan aslında vazgeçmek lazım.

Şimdi, meselenin özü şu: Türk ekonomisini her şeyiyle altüst eden iktidarınızın faturası en çok kime çıkıyor? Emekliye, dar, sabit gelirliye, asgari ücretliye, dul ve yetime çıkıyor, faturayı sürekli onlar ödüyor. İşte bu beğenmediğiniz eski Türkiye’de - rakamlar yalan söylemez- bir emekli asgari ücretin yüzde 40’ı fazlası ücret alabiliyordu yani o oran devam etse bugün bir emeklinin en düşük emekli aylığının 15 bin TL civarında olması lazımdı. Şimdi ise durum ne? Şimdi zaten asgari ücret açlık sınırının altında, emekli maaşı da asgari ücretin misliyle altında.

İtibar nedir muhterem milletvekilleri, biliyor musunuz? Hani tasarrufu mümkün olmayan itibar insanlarınızın yaşam standardıdır; itibar, emeklinizin sokakta alını açık, başı dik gezebilmesidir; itibar, o yaşta emeklilerinizin torunlarıyla karşı karşıya geldiğinde hiç ezilmeden, bükülmeden onu alıp alışverişe çıkabilmesidir; itibar, paranızın değeridir; itibar, pasaportunuzun gümrükte gördüğü muameledir. İşte bu itibardan etmediğiniz tasarruf emekliye gelince ne yazık ki hiçbir şekilde mümkün olmuyor. Şunu bekliyor bütün emekliler... Vereceğiniz bir fitre, titre Allah’ım titre. Yani açlığa, yokluğa, yoksulluğa mahkûm ettiğiniz binlerce, milyonlarca emekliye şöyle yapıyorsunuz: Sadaka verir gibi, bir defaya mahsus, o da kendi içerisinde ayırım yaparak -ne yapıyorsunuz- 5 bin lira veriyorsunuz. Aslında, emeklilerimizin, keşke imkânları olsa da “İktidar al sadakanı başına çal.” diyebilmesi lazım ama nerede bunu yapabilecek emeklimiz!

Şimdi -ben Kayseri doğumluyum, Bursa Milletvekiliyim- Kayseri’de derler ki: “Dünyada ne ucuz?” Kayserili de der ki: “Dünyada elin uşağı ele ucuz.” Bu memlekette size ucuz olan ve size el olan kimler biliyor musunuz? İşte en başta emekliler - aynelyakin görüyoruz- çalışanlar, asgari ücretliler, dul ve yetimler, dar ve sabit gelirliler yani toplumun neredeyse yüzde 75-80’i size öyle bir el oldu ki yaşadığınız o şatafat içerisinde ve o sarayın içerisinde, dışarıda vatandaşınız nasıl ve ne şartlar altında yaşıyor artık hiçbir bilginiz, hiçbir vicdanınız yok çünkü şu işinize geliyor: Yoksullukla yönetmek, yoksulluğu yönetmek, insanları ihtiyaç sahibi olarak yönetmek. Alınız, 5 bin liralık sadakayı iktidar olarak başınıza çalınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

**BAŞKAN** – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

**TAHSİN OCAKLI (Rize)** – Sayın Başkan, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Aslında, 24’üncü maddede yapılan şey, yetkin ve deneyimli olan koruma kurullarının elinden yetkilerin alınıp yeni

kurulmuş olan bir kuruma devredilmesidir. Anayasa Mahkememizin iptal ettiği, özellikle görev yapma yetkisini başkanlığa tanıyan kural ve mülkiyet hakkının sınırlandırmakta olduğu dikkate alınarak yani başkanlığa kamulaştırma yetkisi verilerek özel mülkiyetteki taşınmazların kamulaştırılmasına imkân tanınması getirilmek istenmektedir. Bu, Anayasa kurallarına ve aslında Anayasa Mahkemesinin aldığı kararlara bir çalım atmayla ilgili bir şeydir.

Şimdi, bu kanun teklifinin özüne gelelim. Bu kanun teklifi niye düzenlendi, nedir? Günübürlük kiralardan gelir elde etmek. Şimdi, bir insan bunu niye yapar, ona bir bakmamız lazım. Yani iki türlü tasnif edebiliriz: Bir, bu işi ticaret için yapanlar; iki, yoksullaştırıldığı ve mecbur olduğu için bu işi yapanlar. Türkiye'nin Ayşe ninesi, Murat amcası bu yoksulluk nedeniyle, tarımdan geçinme olanağını kaybetmesi nedeniyle, Türkiye'nin birçok bölgesinde, benim bölgem Karadeniz'de bu nedenlerle bu yola başvurmuş durumdadır.

Emekli olduğu hâlde geçinemediği için evini kiraya verme isteğinden siz pay almak istiyorsunuz. Diktiğiniz göz bu değil aslında, diktiğiniz göz şu: Burada bir ticaret hacmi var. Bu ticaret hacminden, Fatma halanın sattığı sütünden, bahçedeki peynirinden, domatesinden, evine konuk ettiği insandan elde ettiği geliri de kesip orada sizin tayin ettiğiniz çeşitli turizm firmalarına bu ticaret alanını devretmek istiyorsunuz, yapmak istediğiniz şey bu. Biz de buna itiraz ediyoruz.

O yüzden, bu kanunu düzeltin; sadece kendisine gelir elde etmek isteyen, işsiz olup bu işi yapan, 1 adet bungalovu olan, 1 adet evi olan, emekli olan, gelire ihtiyacı olan -ki onu siz yarattınız- bu insanları, bu kanunun dışında tutun. İşte, bunu yapmadığınız zaman sizin bu ticaret hacmini istediğiniz alana kaydırmak istediğiniz açıkça ortaya çıkıyor.

Bütün cezalara bakıyoruz... Martin sonundan sonra eğer şunu yapmazsanız 500 milyondan başlar; 2,5 trilyona kadar ceza var; orayı kazarsan böyle olur, plakayı almazsan şöyle olur. Zaten kıt kanaat geçinen insanlara ödül vereceğinize aslında tutuyorsunuz, benim söylediklerimi yapmazsanız sizi cezalandıracağım diyorsunuz. Bu çok büyük yanıltır.

Karadeniz'de sırtında sepetiyle dereden kum alan insanlara ceza yazıyorken makinaları sokup oradan kamyonlarca kum alan şirketlere ses çıkarmıyorsunuz; dağlarında hayvancılık yapan insanlar orada meralarını kullanırken onların önünü kesip orada turizm firmalarının işletme kurmasına izin vereceksiniz; tarımı, hayvancılığı bitireceksiniz; sonra da bu yasayla bizi, vatandaşları, Türkiye'yi buna uymaya mecbur edeceksiniz. Ben size söyleyeyim: Eğer bu kanun böyle geçerse sizin mart ayından sonra uygulamak istediğiniz cezalar karşınıza bir kâğıt gibi çıkacak; mart ayında, yerel seçimlerde sizi vatandaş başka türlü

cezalandırarak. Bu yüzden tekrar söylüyorum: Bu kanun teklifini revize edin, bu kanun teklifini yoksulların, özellikle işi olmayanların, bu işi yapanların, bir ev sahibi olanların, emekli olanların kullanabileceği ve bunlardan gelir elde edilmeyeceği bir biçime dönüştürün, eğer dönüştürmemiş olursanız da bunun vebali sizde olacaktır. Vatandaşımız şimdi yazmış, Çayeli Gürgenli köyünde iki aydan daha fazla heyelandan dolayı kapalı olan yolunu açmayacaksınız onun değil de falanca, bilmem nerenin yolunu turizm için yapacaksınız, bu büyük bir haksızlıktır buna katılmıyoruz. Genel Kurulun bir daha bunu düşünmesini, bu teklifi bir daha düşünerek geriye çekmesini istiyoruz. Ben biliyorum, hepinizin vicdanlarında bu söylediklerime katıldığının farkındayım ama saraydan gelen talimatları geçemiyorsunuz; o yüzden, bunun bir karşılığı olacak.

Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinde yer alan "yapmakta yetkilidir" ibaresinin "yapmaya yetkili kılınmıştır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Serhat Eren

Diyarbakır

Yılmaz Hun

Iğdır

Öznur Bartın

Hakkâri

Sinan Çiftyürek

Van

Sırrı Sakik

Ağrı

Heval Bozdağ

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun.

Buyurun Sayın Hun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

YILMAZ HUN (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidara geldiğinden bu yana çevre sorunları ve çevre katliamları açısından değerlendirdiğimizde Türkiye doğası açısından kapkara bir tablo önümüze çıkıyor. Doğanın sınır tanımaz bir şekilde sermayenin yağma ve talanına açıldığı, ekonomik krizden çıkış yolu olarak doğanın bir meta olarak sunulduğu, kendi burjuvazisini yaratma sürecinde doğal ve kültürel varlıkların belli sermaye gruplarına aktarıldığı politikaların geldiği nokta işte bu karanlığı oluşturmuştur.

Başta on iki bin yıl öncesine dayanan tarihiyle Türkiye'nin en önemli yerleşim yeri olan Batman'daki baraj projelerinin ardından talan edilen Hasankeyf sadece bugüne ait bir katliam değil, hepimizin belleğinin yok edilmesidir. Moğol istilasından bile zarar görmeyen binlerce yıllık kent AKP'nin yağma talanından kurtarılıp gelecek kuşaklara aktarılamadı. Tek bir şirket için ısrarla yıkılan, sular altında kalan Hasankeyf, yıkılan dokuz bin beş yüz yıllık Diyarbakır Sur ilçesiyle, müdahale edilmeyen Dersim ve Cudi yangınlarıyla aynıdır. Doğanın, insanın talanı coğrafyamızın en acı gerçeği hâlinde devam etmektedir.

Dipsiz Göl, Gümüşhane'deki buzul dağından günümüze kadar gelmiş on iki bin yıllık göl. Dibinde hazine aranması için valilik oluruyla boşaltıldı. Kendisi başlı başına bir hazine olan göl ne yazık ki bir hazine safsatasına kurban edildi.

AKP iktidarı döneminde her akarsuyun önüne kurulan hidroelektrik santralleri tabiata yapılan kıyımın bir başka örneğidir. Bu santraller yüzünden bitki ve hayvan popülasyonu ciddi zararlar görmüştür. Doğal denge bir daha eski hâline geri dönmeyecek şekilde tahribata uğratılmıştır. Keza Karadeniz'de yapılan dere ıslah çalışmalarıyla da zararlı böcek popülasyonları artmış ve çay bitkisinin verim ve rekoltesinde ciddi bir gerilemeye neden olunmuştur.

Önlem alınmayan orman yangınları sonucu yok olan alanlar imara açılmış, bu alanların birçoğuna da otel yapılmıştır.

3 ülkeye sınırı olan kentim Iğdır... Türkiye'nin en çok kuş çeşitliliğinin olduğu, ziyaretçilerini kendine hayran bırakan, zengin peyzaj güzellikleri, sayısız yaban hayvanına ev sahipliği yapan Ağrı Dağı Millî Parkı ve Türkiye'nin en yüksek dağı olan Ağrı Dağı'nın yıllardır turizme kazandırılmaması AKP iktidarının kültürel miraslara bakış açısını göstermektedir.

AKP Hükûmeti doğa, çevre, kültürel miras alanındaki bu kara tablosuna bir yenisini eklemek istemektedir. 24'üncü maddeyle "İdare, Kapadokya Alanındaki korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitini yapar. İdare, Kapadokya Alanında ihtiyaç duyulması halinde kamulaştırma işlemlerini yapmakta yetkilidir." ibaresi eklenmektedir. Yasaların ve liyakatin askıya alındığı bu dönemde Kapadokya bir turizm cenneti değil ancak bir inşaat alanı olacaktır. Bizler elbette bu gibi alanların, kültürel mirasların turizme kazandırılmasına karşı değiliz ancak daha önceki pratikleri ortada olan

iktidarın, bu tabiat harikasına yaklaşımının bilimden uzak sadece rant üzerine olduğunu biliyoruz. İktidarın uzun yıllardır beton lobisinin istemleri çerçevesinde arsa, arazi rantı ve yağması üzerine şekillendirdiği imar, afet planlama, yapı denetim ve yapı üretim süreçlerinde uyguladığı politika ve yönetim süreçleri, coğrafyamızda yaşanan her doğal olayın afete dönüşmesine, yıkıma, yok etmeye ve talana dönüktür. Öyle ki bu iktidarın bizlere tarihî miras olarak kalan yapılara yönelik restorasyon işlemlerine dair birçok haberi medyadan gördük. Ormanlarımızı ve tarihî eserlerimizi koruyamayan AKP iktidarının Kapadokya gibi tabiat harikası olan bu turizm cennetini ne hâle getireceğini hayal bile etmek hiç de zor değil. Bahsi geçen komisyonun UNESCO'nun dünya miras alanları için öngördüğü ortak akıl ilkesi gereği alanında uzman bilim insanları ile belediyeler, sendikalar, ilgili odalar ve sivil toplum kuruluşlarından oluşması gerekmektedir. Yapılan düzenleme bu yönde de eksiklikler barındırmaktadır ve bu eksikliklerin düzeltilip idarenin tek elden yönetilmesini ortadan kaldıracak olan ortak akıl ilkesinin gerekliliklerinin yerine getirildiği, bütün kültürel miraslarımızı kapsayacak şekilde olmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde 2 tane önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin çerçeve hükmünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 25 – 11/7/2019 tarihli ve 7183 sayılı Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde bulunan "ilgili mevzuatı uyarınca kendi aralarında yapacakları" ifadesi "temsilini sağlamak üzere ülke çapında yapılacak" şeklinde değiştirilmiş, fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmış, fıkraya aşağıdaki cümleler eklenmiş, maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki dördüncü ve beşinci fıkralar eklenmiş, mevcut dördüncü fıkra altıncı fıkra olarak teselsül ettirilmiş, maddeye altıncı fıkra olarak teselsül ettirilen mevcut dördüncü fıkrasından

sonra gelmek üzere aşağıdaki yedinci ve sekizinci fıkralar ilave edilmiş, mevcut beşinci fıkrasının ikinci cümlesine "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı" ibaresinden önce gelmek üzere "Bakan," ibaresi eklenmiş, aynı fıkroda yer alan "doğal" ibaresi madde metninden çıkarılmış, mevcut beşinci fıkra dokuzuncu fıkra olarak teselsül ettirilmiş, mevcut altıncı fıkra onuncu fıkra olarak teselsül ettirilip aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mevcut yedinci fıkra onbirinci fıkra olarak teselsül ettirilmiş ve maddeye onbirinci fıkra olarak teselsül ettirilen mevcut yedinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

|                         |                    |             |
|-------------------------|--------------------|-------------|
| Nurten Yontar           | Rahmi Aşkın Türeli | Cevdet Akay |
| Tekirdağ                | İzmir              | Karabük     |
| Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu | Sururi Çorabatır   | Cavit Arı   |
| Manisa                  | Antalya            | Antalya     |

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konutların turizm amaçlı kiralanması hakkındaki kanunun 25'inci maddesi üzerinde söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konu turizmden açılmışken Tekirdağ ilimizin sahip olduğu arkeolojik, mimari, tarihî ve kültürel değerler turizm açısından oldukça önemlidir. Asya-Avrupa geçiş bölgesinde bulunmamızın ve Trakya bölgesinin Bulgaristan ve Yunanistan'a sınır komşusu olmasının turizm sektörümüzü olumlu etkilemesi beklenmesine rağmen maalesef ki etkilememekte. İlk 10 il içinde en çok vergi vermemize rağmen bir türlü hak ettiğimiz payı turizmden alamamaktayız. Deniz sezonu kısa sürmesine rağmen, Sultanköy'den Kumbağ'a, Uçmakdere'den Terziköy'e kadar büyük ve geniş bir sahil şeridimiz, plajlarımız, kamplarımız, doğa yürüyüş alanlarımız, tarihî cami, hamam ve çeşmelerimiz, müzelerimiz ve özellikle de açık hava antik kentlerimiz olmasına rağmen şehrimizin tanıtımıyla ilgili sorunlar yaşanmaktadır. Turizm Bakanlığı Marmaraereğlisi'nde bulunan Perinthos Antik Kenti ile Süleymanpaşa Karaevli'de bulunan Heraion Teikhos Antik Kenti'nin tanıtımını yapabilse Balkanlara açılan bir kapı olan şehrimiz için önemli bir turizm cazibe merkezi olabilecektir. Askeriyeye ve kamuya ait kurumlara ait tüm misafirhaneler, lojmanlar ve kamp alanları yıkılmış veya satılmıştır; bunlar kalmış olsaydı en azından yerli turist sayısı artabilirdi.

Macar bağımsızlık hareketi lideri Rakoczi Tekirdağ'da kalmış, yerleştirilmiş ve yaşamıştır. Kardeş belediyeçilik

anlamında yapılan anlaşmalarla ancak belli dönemlerde Macar turistleri ağırlayabilmekteyiz. Şehrimizi olumsuz etkileyeceğini düşündüğümüz ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne iptali için başvurduğumuz 2 husus vardır. Biri, Marmara ilçesinde yapılması düşünülen, artırılması düşünülen likit depolama tesisleri ki bunun da kent sağlığında kentin silüetine, ekosisteme büyük etki edeceği hatta İstanbul'u bile etkileyebileceği düşünülmektedir. Diğer bir husus da elektrik depolama tesisidir ki bu da Saray ilçemizde Ayvacık, Bahçeköy, Güngörmez Mahalleleri sınırları içinde bulunan elektrik depolama tesisleridir. Bunlar da Ergene Nehri'nin kaynağında olması, orman alanlarının yok edilmesi, yaban hayatını olumsuz etkilemesi gibi nedenlerle ekolojik tahribata neden olacaktır.

Meclisten güzel haber bekliyorduk emekliler ancak çıka çıka çalışmayan emekliye 5 bin lira ikramiye çıktı, 16 milyon emekli vatandaşımız hüsrana uğradı. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerince sunulan ve tüm emeklilere ayırım yapılmaksızın 15 bin lira ödeme yapılmasıyla ilgili önerge AKP ve MHP oylarıyla reddedildi. Arkadaşlar, lütfen biriniz çıkın, bu önergenin niye reddedildiğini bize açıklayın. Yoksulluk sınırının 43 bin, açlık sınırının 13 bin olduğu ülkemizde neden biz emeklilerin maaşlarından tasarruf ediyoruz, hiç mi bu devletin tasarruf edebileceği varlık yok? Artı, yaklaşık 3 milyon emekliyi de kapsam dışında bıraktık. Şimdi çıkıp çalışan bir emekli size sorsa "Bizi neden yok saydınız?" nasıl cevap vereceksiniz merak ediyorum. Sadece emeklilerimiz borç içinde yüzmüyor, diğer vatandaşlarımız da borç içinde yüzüyor. Tüketici kredisi borcu 39 milyon insana, kredi kartı borcu 36 milyon kişiye yükselmiş. Yani ülke nüfusunun neredeyse yüzde 88'i borç içinde sürünüyor. 13 Ekim 2023 tarihi itibarıyla icra dosyaları 10 milyon 700 bini bulmuş. Söz konusu bütün bu rakamlar vatandaşlarımızın artık geçinemediğini, tükendiğini göstermektedir. AKP iktidarının uyguladığı yanlış ekonomik politikanın bedelini vatandaşlarımız çarşıda, pazarda ödemektedir. Biz büyüyen, üreten, her alanda yatırım yapan bir Türkiye istiyoruz; bunun da adil, eşitlikçi bir şekilde paylaşılmasını istiyoruz. Bu ülkede yaşayan her vatandaşımızın da yaşamaktan gurur duyacağı bir Türkiye yaratmak en büyük hedefi olmalıdır tüm milletvekillerinin.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunuyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Kayseri

Ünal Karaman

Konya

Adnan Beker

Ankara

Hasan Toktaş

Bursa

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ankara Milletvekili Adnan Beker.

Buyurun Sayın Beker. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ADNAN BEKER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bakın, üzerinde konuştuğumuz maddede çok ilginç bir durum var. Bu madde daha önce de bu kürsüde konuşulmuş, maddenin Anayasa'ya aykırı olduğunu bizim vekillerimiz söylemiş ama bir düzenleme yapılmamış ve günün sonunda madde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş. Biz hep beraber bu maddeyi Anayasa'ya uygun şekilde düzeltmekle uğraşıyoruz. Sizler, bizleri dinlemediğiniz, uyum içinde çalışmadığımız için Mecliste vatandaşın, esnafın gerçek sorunlarını tartışamıyoruz.

Çok değerli milletvekilleri, gerçekten Türkiye'mizde şu an çok sıkıntılı bir esnaf grubu var. Bu esnaf grubumuz da ulaşım esnafı yani "halk otobüsçüleri" dediğimiz 28 bin üyesi olan, toplam 300 bin ailenin geçimini sağlayan bu esnaf grubumuz gerçekten çok sıkıntılı. Evlerine ekmek götüremiyorlar. Yani bu esnaf grubumuzu şöyle yorumlayalım: Belediye otobüsleriyle aynı sektörde aynı hizmeti veriyorlar. Belediyelere bağlı, belediyelerin uyguladığı bütün uygulamalar da bu otobüsçü esnafımız için de geçerli. Yani bu esnafımız kendi sigortasını ödüyor, vergisini ödüyor, şoförünün parasını ödüyor ama sonunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 22 farklı kalemde ücretsiz yolcu taşımamasını dayattığı ve ücretsiz yolcu taşıyan bir esnaf grubumuz. Bu esnaflarımız "Biz yolcuları taşımayalım." demiyorlar. Bakın, televizyonlarda, gazetelerde görüyorsunuz sanki bu esnaf paragözlü, bu esnaf açgözlü, fırsatçı gibi vatandaşımızla, yaşlılarımızla, gençlerimizle, öğrencilerimizle bu esnafımız devamlı bir sorun yaşamakta.

Değerli milletvekilleri, sizin bir aracınız var, diyelim ki siz esnafsınız, size diyor ki: "Bu yolcuları 22 kalemde ücretsiz

taşıyacaksınız.” Yani bir otobüsçü esnafı ayda 25 bin vatandaşımızı ücretsiz taşıyor. Bunun karşılığında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bu esnafımıza 4 bin lira destek veriyor, bakın 4 bin lira destek. Yani belediyeler, Ankara Büyükşehir Belediyesi bu esnaflarımıza üç yıldır destek veriyor. Bugün bu esnafın desteği kesilse inanın, bu insanlar iflas edecek. Bak, gerçek söylüyorum, bu insanlar evlerine ekmek götüremiyor ve çok büyük sorunlar yaşanıyor. Buradan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımıza sesleniyorum: Bu desteklerini lütfen artırın çünkü bu insanların yani arabasına lastik alacak parası yok. Bakın, her gün bir sıkıntı yaşanıyor, buna da hep beraber şahidiz. Yani “65 yaşın üzerini taşımam.” demiyor bu esnaf yani “Öğrenciyi taşımayız.” demiyor, diyor ki: “Biz zarar ediyoruz, biz vergimizi ödeyemiyoruz, arabamıza lastik alamıyoruz; bununla ilgili bize destek olun.” Devlet diyor ki, 22 kaleme ücretsiz taşıttırdığını... Bakanlığın veya belediyelerin bu esnafın yanında olmaları lazım, esnafa destek vermeleri lazım.

Bununla ilgili ben soru önergesi verdim, tık yok. Bir kanun teklifi verdik bununla ilgili -nasıl olsa AK PARTİ Grubu burada bunu reddedecek- ben diyorum ki: O kanun teklifini çekeyim. Bizim Ankara milletvekillerimiz, AK PARTİ milletvekillerimiz seçim zamanında bu esnaflarımızla çok toplantı yaptılar. Bu esnaflarımız sahada çok güçlü. Bakın, yarın belediye seçimi geliyor, kapılarını çalacak eski bakanlarımız veya Ankara milletvekillerimiz.

Gelin, bu esnafımızın sorununun çaresi olmak için, bunların beklediği bir kanun var, bu kanunu da seçimden önce... Başta eski bakanlarımız olmak üzere bu esnaflarımıza söz verdiniz, Ankara milletvekillerimiz söz verdiniz, her yerde bu esnafa söz verdiniz.

Bakın, Muğla’da 1.800 otobüsçü şu an destek alamıyor ve bundan dolayı da zarar ediyorlar, iflas ediyorlar. Bu kanunu bir an önce çıkaralım, biz verdiğimiz kanun teklifini geri çekelim. Buradan, Ankara milletvekillerimiz başta olmak üzere AK PARTİ Grubuna sesleniyorum, gerçekten, bu esnaflarımızın derdine çare olun. Bakın, yarın odalarına sizi sokmazlar. Gerçekten, esnafın burasına gelmiş. Bakın, belediyelerle problem yaşıyorlar; bazı belediyeler bunları kiraladı, bazısı destek veriyor, bazılarının bütçeleri yetmediği için destek veremiyorlar. Bu, 300 bin vatandaşımızı ilgilendiren, aileyi ilgilendiren büyük bir sorun. Bugün televizyonları açtığınızda görüyorsunuz, otobüs şoförleriyle kavga ediyorlar. Otobüs şoförü akşam evine ekmek götüremiyorsa, o esnaf evine ekmek götüremiyorsa, sizin buna yaptırdığınız bu işin karşılığını alamıyorsa bu insan evine giderken rahat gitmiyordur, beddua ediyordur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADNAN BEKER (Devamla) – Gelin, bu esnaflarımızın yanında olalım, bu esnaflarımıza destek verelim. Bu esnaflarımız bizim için, Türkiye’imiz için önemli. Türkiye’de tek sıkıntılı esnaf grubu da bu esnaf grubudur.

Hepinize teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

26’ncı madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 26’ncı maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mesut Doğan

Ankara

Bülent Kaya

İstanbul

Selçuk Özdağ

Muğla

Necmettin Çalışkan

Hatay

Mahmut Arıkan

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasayla ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Maalesef, Türkiye Büyük Millet Meclisinin halk nezdinde büyük itibar kaybına neden olan konulardan biri de torba yasalarıdır. Âdeta torbacılığı andıran, yangından mal kaçırmaya ne olduğu anlaşılmayan bir yasanın bu dönem Meclisin -geçen dönem olduğu gibi- yeniden gündeminde olacağı anlaşıyor.

Burada elbette “torbacı” olarak anılmak hoş bir şey olmasa gerek ve torbacılığın son göstergesini de birkaç dakika önce gördük. Zaten ne olduğu belirsiz “torba yasa” diyerek torba getirildi, yangından mal kaçırıncasına, yasa bitmek üzereyken az önce ek 2 madde getirildi. Bu niçin getirildi? Ne amaçlanıyor? İçerik nedir? Niye zamanında düşünülmedi? Bunların hepsi ayrı bir soru işareti. Elbette burada “Aklınız neredeydi?” diye sormak hakkımızdır. Bununla beraber şunu da belirtelim ki bu yasa bütünüyle reddedilecek bir şey değil, elbette içinde iyi maddeler var ama bildiğiniz gibi, temiz suya eğer birkaç damla necis damlatılmışsa su bütünüyle kirli olur, geçersiz olur. Bu açıdan da bu koca yasanın içerisine yerleştirdiğiniz maddelerle ne istediğiniz hiç anlaşılmıyor. Burada bir taraftan “turizm yasası” diyeceksiniz, bir taraftan da “emeklilerin maaşı” diyeceksiniz. Elbette bu, emeklilere yapılan büyük bir haksızlık. Ülkemizde milyonlarca insana, emekli büyüğümüze; bu ülkeye kırk yılını, elli yılını vermiş insanlara 5 bin lirayı reva gördünüz, kaldı ki birçoğuna 5 bin lirayı da vermediniz çünkü sırça köşklerde, saraylarda yaşayarak halktan kopuksunuz; bu 5 bin liranın ne anlama geldiğini anlamaktan çok çok uzaksınız, 7.500 lira aylık alıp da geçinmek zorunda olan insanların nasıl bir hayat sürdüğünü anlamaktan âcizsiniz.

Elbette burada emekliler getirilmekle aslında büyük bir istismar da söz konusu. Biliyorsunuz ki burada halkın temsilcileri olarak değişik siyasi partilerden gelen insanlar sizin bu ülkeye otuz kırk yıl hizmet etmiş büyüklere vereceğiniz paraya asla karşı çıkmayacaklardır. Bunun için de bunu âdeta yüz tutamağı, âdeta bir istismar aracı olarak koydunuz.

Değerli milletvekilleri, maddelerin içerisinde önemli yer tutan hususlardan biri Kapadokya. Hani eş dost ayrımcılığına, partizanlığa, akraba ve yandaşları kayırmaya alışkınsınız, bunu biliyoruz ama artık “level” atlamışsınız; il, ilçe ve bölgeler arasında da ayırım yaptığınız net bir şekilde görünüyor. Keşke Türkiye’nin önemli turizm merkezleri olan Mardin’i, Diyarbakır’ı, Karadeniz’i, Hatay’ı da bu maddelerin içerisine az da olsa alsaydınız. Hatay gibi tarih, kültür, inanç, yayla, dağ, gastronomi; her türlü kültürün yer aldığı, her türlü turizmin yer aldığı bir il hiçbir şekilde gündeminizde yok. Madem siz torba yasa çıkaracaktınız, iyi niyetli olunsaydı burada depremzedelere yönelik de ek maddeler koyardınız ama gündeminizde yok; olmadığı için sadece turizm işletmeleri, sadece Kapadokya var.

Buradan şunu da belirtmeden geçemeyeceğim ki bugünlerde Filistin’de büyük bir katliam, soykırım yaşanıyor. İktidar da âdeta yokluğa mahkûm olmuşçasına, acziyetini itiraf edercesine zerre kadar kılını kıpırdatmadığı bir konuyu sırf halkın gazını almak üzere mitingle geçiştiriyor. Bu, elbette büyük bir acziyet itirafıdır. Burada, bu soykırımın yaşandığı günlerde, Türkiye Büyük

Millet Meclisinde Kapadokya içerikli bir maddenin görüşülmesi de son derece düşündürücüdür.

Bildiğiniz gibi, siyonist işgalci İsrail'in bayrağında yer alan iki çizgi Nil ile Fırat arasına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 26'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Adnan Beker

Kayseri

Bursa

Ankara

Hasan Toktaş

Ömer Karakaş

Bursa

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Aydın Milletvekili Ömer Karakaş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan yasa teklifinin 26'ncı maddesi hakkında partim adına söz almış bulunmaktayım ancak öncesinde kısaca bir yakın tarihimizi hatırlayalım.

Osmanlı İmparatorluğu dağılmış, Anadolu işgal altında ve halk iki fikir üzerinde ayrılmış: Bir kısım insanlar "Amerikan mandası olalım." diyor, bir kısmı ise "Rus sömürgesi olalım." diyor ancak Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde bir avuç milliyetçi ruh çıkmış "Ne sömürge ne mandal" demiş ve Millî Mücadele'yi başlatmış. Sonuç itibarıyla bugün Türk milletinin karakterini, geleneğini, kültürünü yansıtan cumhuriyeti kurmuşlar. İnşallah, birkaç gün sonra da cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümünü kutlayacağız ancak cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümüne gelirken mevcut iktidarın -AK PARTİ iktidarının- "2023 Vizyonu" adı altında birtakım hedefleri olmuş; bunlardan bazılarını kısaca burada hatırlatmak istiyorum.

Türkiye'nin, 2023 yılında dünyanın en büyük ekonomisi sıralamasında ilk 10'a girme hedefi vardı; hedefin açıklandığı tarihte Türkiye 17'nci sıradaydı ama bugün 20'nin de altına düştü. Yine, enflasyonun tek haneli rakama düşmesi hedefi vardı; o tarihte, bu hedefi koydukları tarihte Türkiye'de enflasyon 10,43'tü ancak bugün cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümüne geldiğimizde enflasyon 3 haneli rakamlara geldi. Yine, kişi başına düşen millî gelir 2023 hedefinde 25 bin dolardı ancak bugün 9 binlere düştü. Şimdi, bunların yapılıp yapılmaması aslında çok da önemli değil, bugün yapılmaz, inşallah bizim iktidarımızda bunun daha iyisini biz gerçekleştiririz. Ancak asıl önemlisi şudur: Cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünü kutlayacağız. Biz milletvekilleri olarak, 28'inci Dönem milletvekilleri olarak çok şanslıyız çünkü biz cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünde bu Parlamentoda görev yapıyoruz, bir daha, yüz yıl sonra hiçbirimiz dünyada olmayacağız; o yüzden, biz 28'inci Dönem milletvekilleri olarak bu cumhuriyetin 100'üncü yılını en iyi şekilde kutlamamız gerekiyor ancak maalesef, mevcut iktidar cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünü kutlamak bir yana, o günden bir gün önce paralel programlar yaparak cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünün kutlanmasını dahi gölgeleyecek faaliyetlerde bulunuyor. Oysa hepimiz beklerdik ki... Bu cumhuriyeti biz kurarken birlik beraberlik içerisinde "ocu" "şucu" "bucu" demeden bir arada Millî Mücadele'yi başlattık. Bu ülkeyi, bu cumhuriyeti birlik beraberlik içerisinde kurduk. Biz iktidardan beklerdik ki cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünü tüm siyasi partiler bir araya gelerek birlik beraberlik içerisinde coşkuyla kutlayalım çünkü bu, bizim için çok ama çok önemli bir durumdur. Her zaman söylerim arkadaşlar, açlığın telafisi olur ama vatansızlığın telafisi asla olmaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

27'nci madde üzerinde 3 tane önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyig it

Van

G l stan Kılıç Ko yig it

Kars

Serhat Eren

Diyarbakır

Yılmaz Hun

İğdır

Öznur Bartin

Hakkâri

Sinan  ifty rek

Van

Sırrı Sakik

Ağrı

Heval Bozdağ

Ağrı

Adalet Kaya

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğ er önergenin imza sahipleri:

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mesut Doğan

Ankara

Bülent Kaya

İstanbul

Selçuk  zdağ

Muğla

Necmettin  alışkan

Hatay

Hasan Bitmez

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYD  GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değ erli milletvekilleri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

İktidar yurttaşları sadece vergi toplama kaynağı olarak görüyor, yandaş patronların yüklü miktardaki vergi borçları sürekli olarak silinirken yurttaşlardan neredeyse nefes aldıkları için vergi alınacak. Görüştüğümüz teklif maddesiyle Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansına finans sağlamak için turizm amaçlı kiralama yapılan konutlardan turizm payı alınması planlanıyor. Peki, sürdürülebilir turizm faaliyetlerini yürütmek ve millî gelire katkı sunmak için tarihî ve coğrafi olarak pek çok olanağı, pek çok imk na sahipken bu uygulama nasıl hasıl oldu, bunu sormak istiyoruz. Tabii ki cevabını da bir yandan verelim: Anadolu ve Mezopotamya'nın sahip olduğu binlerce yıllık tarihî mirası korumadınız, Hasankeyf'te olduğu gibi yok etmek için elinizden geleni yaptınız, doğa ve tabiat varlıklarını ya imara açtınız ya  zerine HES yaptınız ya da maden sahası açtınız. Tabii, bunları yaparken, turizm gelirlerini veya doğal gelirleri yok ederken bir yandan da insanları yerlerinden ettiniz, üretim araçlarından kopardınız, daha da yoksullaştırdınız. Tabii, Turizm Bakanı otel zinciri sahibi olunca turizm geliri olarak algıladığı bir tek şey konaklama geliri oluyor, bu da böyle bir durum. Bakan, kendi şirketine “turizm teşviki” diye milyarlar aktarırken vergiyi de hane bütçesindeki bir açığı kapatmak ya da belki bir faturasını ödemek, belki çocuğuna okul harçlığı verebilmek için evinin bir bölümünü kiraya veren

yurttaşların kazandığı üç kuruştan almak istiyor. Depremzedeler ve öğrenciler başta olmak üzere dar gelirli yurttaşların konut ihtiyacını, barınma sorununu çözeceğimiz yerde, kendi başının çaresine bakan yurttaşların ürettikleri çözümlere ket vurmaya çalışıyorsunuz.

Ülkede çok ciddi bir barınma krizi var. Vekili olduğum Diyarbakır ili de bildiğiniz üzere 6 Şubat depreminden etkilenen illerden biriydi; elbette ki Hatay, Adıyaman, Maraş kadar çok ciddi oranda bir etki almadı ama binlerce bina hasar gördü. Bu konuyla ilgili TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulunun verilerini açıklamak istiyorum size: Kentte 3.252 bina ağır hasarlı, 32.828 bina orta hasarlı, 32.652 bina ise az hasarlı. Hem hasarlı binalardaki yurttaşların sağlam konut arayışı hem de daha fazla hasar gören kentlerden aldığı göç nedeniyle Diyarbakır'da kiralar çok ciddi, fahiş oranlarda artış gösterdi; bu da istenen kiralari karşılamaya gücü yetmeyen yurttaşlar açısından oldukça kritik bir durum çünkü insanlar hâlâ hasarlı binalarda ve çürük yapılarda yaşamayı sürdürüyor. Siyasetçiler olarak yurttaşların barınma sorununu çözmek zorundayız, buna çözüm üretmek zorundayız.

Barınma sorunu yalnızca konut bulmakla ilgili değil, bir yandan da deprem bölgesinde özellikle tüm alanlarda molozların yarattığı birtakım sorunlar var. Yerleşim birimleri yakınında yurttaşların sağlığını olumsuz etkileyecek ağır sanayi atık depolama tesisi gibi alanların olmaması gerekiyor. Ancak Diyarbakır'da enkaz molozları Mezopotamya Mahallesi'nde kayyum yönetimindeki Kayapınar Belediyesinin arazisine dökülüyor. Arazinin etrafında yaşayan mahalle sakinleri bu durumdan haklı olarak rahatsızlar ve isyan içerisinde çünkü -onlar açısından- yani asbest sorunu yaşanıyor ve bu da biliyorsunuz ki çok ciddi solunum hastalıklarına ve kanser riskine sebep olacak bir durum. Bu sorun sadece Diyarbakır için de söz konusu değil, tüm deprem yaşanan kentlerde hâlâ bu sorun çözülmüş değil. Üzerinden dokuz ay geçmiş olmasına rağmen molozların nerede, hangi koşullarda depolanacağı çok ciddi bir sorun olarak duruyor.

Vekiller olarak bu konuda gerekli çalışmayı yapmak için araştırma önergesi teklifini önceki gün Meclis Başkanlığına sunduk. Bu konunun dikkate alınacağını ve gerçekten kamu yararına, halk yararına bir çalışma yürüteceğimizi umuyorum.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez.

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; içinde yaşadığımız dezenformasyon çağı bilgi eksikliğinden çok, daha tehlikeli bir bilgi kirliliği çağıdır. Sosyal medya ve internetin propaganda üreticileri her türden manipülatif ve

saptırıcı ifadeyi size hakikatmış gibi sunabilmektedirler.

Hakikati saptırmanın örneklerinden birkaçı son günlerde yoğun olarak İsrail'in yaptıklarını makul ve meşruymuş gibi sunma çabalarında sergileniyor. Örneğin "Filistin devleti" diye bir devlet yokmuş gibi gafletle konuşanlar ya da her şey güllük gülistanlıkken Filistinliler İsrail'e saldırmış gibi anlatan haberciler, yorumcular, siyasiler.

Yine, son dönemde yayılan bir diğer saptırılmış ifade de Filistin topraklarındaki direniş hareketleriyle ilgili. Siyonist laf cambazları kendi kanlı ellerini gözlerden gizlemek için yurtlarını savunan insanları teröristmiş gibi gösterme gayreti içindeler. Bilinmelidir ki Filistin'de işgale karşı direnen bütün gruplar birer siyasi partidir, sadece ve sadece işgale karşı direniyorlar. Bu hareketlerden biri olan Hamas Filistin Parlamentosunda çoğunluğa sahip bir siyasi partidir. Filistin'de yapılan son seçimlerde, Hamas, 132 milletvekilli Mecliste 76 milletvekilliğini kazanarak 1'inci parti olmuştur. Uluslararası örgütlerin demokratik teamüllere uygun raporu verdiği seçimlerin sonuçları açıklanır açıklanmaz İsrail ile suç ortağı Amerika Birleşik Devletleri Hamas'ı tanımama kararı aldılar. Bu parti, kendisine temel siyasi vazife olarak İsrail'in işgal ettiği toprakları geri almayı belirlemiştir; bütün sebep aslında bu.

Peki, işgalcilerin zorbalıkla aldığı evlerini, yurtlarını geri almak için verilen mücadeleye terör yaftasını kim yapııştırıyor? Dikkatli bakın lütfen, kim bunlar? Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa ülkeleri, İngiltere, Avustralya; tamamı emperyalist ülkeler ve işgalci ülkeler; bütün tarihleri katliam, kıyım ve soykırım olan işgalci ülkeler. Özellikle ülkemizdeki birtakım gazetecilerin, yazarların bundan neden rahatsız olduklarını sormak gerekiyor. Bir halkın topraklarının işgaline direnmesi sizi neden rahatsız ediyor?

Kıymetli arkadaşlar, Anadolu işgalden nasıl kurtarıldı? Filistin'de çalınan evlerini savunan insanlara "terörist" demek Millî Mücadele döneminde neler yaşanmış olduğunu hiç bilmemek, kendi kalesine gol atmak demektir. Emperyalistlerin işgali sonrasında Anadolu'daki hareketler için "tehlikeli" diye yazan İngiliz istihbaratının Filistinliler için nasıl bir değerlendirme yapmasını bekliyorsunuz? Bizim Kurtuluş Savaşı'mız neyse Filistin'deki direniş hareketlerinin de yaptığı aynıdır. Bu yüzden Millî Mücadele demek Anadolu Müdâfaa-i Hukuk ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk demektir, emperyalistlerin kirli postallarıyla masum bir halkın topraklarını kirletmesine rıza göstermemek demektir.

Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetleri, millî bağımsızlığa ulaşmak amacıyla, milletimizin, vatanını savunmak, memleket topraklarının paylaşılmasını önlemek ve insan haklarını korumak gibi yüce amaçlarla millî uyanış ve şahlanmasının ifadesidir;

Anadolu'da ve Rumeli'de işgalcilere karşı mücadele vermek demektir. Şayet direniş hareketlerinin zorbalığa karşı verdiği hak ve hukuk mücadelesini görmüyor da sadece İsrail'in gasbettiği topraklardaki kayıplarını görüyorsanız medyanın size oynadığı oyunun içerisinde olduğunuz demektir. Filistin'de işgale karşı mücadeleyi bir direniş değil de terör faaliyeti görmek bütünüyle hak gasbına uğramış bir direniş olan Millî Mücadele'yi hiç anlamamış olmak demektir. Zulme ve barbarlığa karşı direnişi terör eylemi saymak siyonist medyanın dezenformasyon ağına düşmek demektir. Filistinlilerin işgale karşı bu direnişi asla bir terör değildir ama yeryüzündeki bütün vicdan sahibi insanların hemfikir oldukları üzere İsrail bir terör devletidir. Evet, İsrail bir terör devletidir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 27-7183 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde bulunan "ile konaklama tesislerinden" ibaresi "konaklama tesisleri ile turizm amaçlı kiralama izin belgesi düzenlenen yerlerden" şeklinde değiştirilmiştir.

Rahmi Aşkın Türel

Cevdet Akay

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Karabük

Manisa

Cavit Arı

Sururi Çorabatır

Gülcan Kış

Antalya

Antalya

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Gülcan Kış.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin değerlendirilmesi gereken esas komisyon, düzenlemelerin içeriği dikkate alındığında benim de üyesi bulunduğum Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonudur çünkü 33 maddelik torba kanun teklifinin içerdiği 29 madde Kültür ve Turizm Bakanlığıyla ilgilidir. Bu nedenle kanun teklifinin “esas komisyon” sıfatıyla Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşülmesi gerektiğini Plan ve Bütçe Komisyonunda dile getirdik ancak tali komisyonda dahi görüşemediğimiz kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunda tüm itirazlara rağmen torba kanun olarak ele alındı. Komisyonların varlık nedenini sorgulatan, alt komisyonda ayrıntılı şekilde görüşmeye tabi tutulmayan aceleyle yasalaştırma mantığını doğru bulmadığımızı bir kez daha belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, komisyondan apar topar geçirilen bu torba kanun teklifiyle, turizm amaçlı kiralanan konutların belgelendirilmesi, gelirlerin kayıt altına alınması, kayıt dışı kazancı engellemek gibi konuları düzenlemesi açısından gereklidir ancak komisyonda görüşülürken de gördük ki konuyla ilgili kurumların, sektör temsilcilerinin önerileri yeteri kadar dinlenmemiş, görüşlerine başvurulmamıştır.

Teklifte yer alan yüksek cezalardan da anlaşılacağı üzere Hükûmetin ilave kaynak arayışında olduğu sonucunu doğurmuştur. Bu torba kanun teklifinde sektörü daraltıcı veya kayıt dışına iten tartışmalı birçok madde vardır. Değerli milletvekilleri -bunlardan biri de- teklifin 27'nci maddesiyle Anayasa Mahkemesinin iptal kararı kapsamında yeni düzenleme yapılması amaçlanmaktadır ancak maalesef gerçek öyle değil. Anayasa Mahkemesi, Ajansın mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu ile Sayıştay denetimine tabi olmamasını demokratik devlet ve şeffaflık ilkesine aykırı olması sebebiyle iptal etmişti ancak yeni getirilen düzenlemede Anayasa Mahkemesinin iptal kararına rağmen yine denetimden kaçılmakta, Ajans, Kamu İhale Kanunu'nun dışında tutulmaktadır. Israrla denetimden kaçılmaya çalışılması iyi niyetli bir yaklaşım değildir.

Yine, Ajansın kamu hizmeti amacıyla kurulmasına ve çalışmasına rağmen personel istihdamının ve ücret belirlemesinin kamu kuruluşları mevzuatına tabi olmadan İş Kanunu'na tabi yapılması keyfiliğin ve adam kayırmancılığın önünü açacaktır. Teklif bu hâliyle, hukuk devleti ilkelerine aykırı olduğu gibi Anayasa'ya da aykırıdır ve yine iptal edileceğinden de hiç şüphemiz yoktur.

Değerli milletvekilleri, yine kanun teklifinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı döner sermayesinin kullanım alanına atık su arıtma tesisi ve katı atık bertaraf tesisi gibi altyapı tesislerini yapmak ve yaptırmak eklenmiştir fakat bu tesislerle ilgili konu belediyelerin görev ve yetki alanı içerisinde değildir. Şu anda iktidar ya da muhalefet fark etmez, bütün belediyelerin ekonomik anlamda,

krediye ulaşma anlamında sıkıntıları vardır. Bunların önündeki engelleri kaldıralım, yerel yönetimleri bu anlamda güçlendirelim. Belediyelerin çalışma alanında bulunan bu tesisleri Bakanlığın yapması doğru bir yaklaşım değildir. Yerel yönetimlerin elindeki yetkileri daraltmak yerine, belediyelerle iş birliği ve ortak projeler gerçekleştirilmeli diye düşünüyoruz.

Gelelim emeklilerimizin 5 bin TL ödemesine. Sayın Cumhurbaşkanı AKP kongresinde emeklileri yirmi bir yıldır enflasyona ezdirmediğini iddia etti, daha sonra da ekranların karşına çıkıp “emekliye müjde” diye, çalışan-çalışmayan ayrımı yaparak “tek seferlik 5 bin TL’lik ödenek” dedi. Yoksulluk sınırının 43.443 TL, açlık sınırının 13.334 TL olduğu bir ülkede sadece çalışmayan emekliler için bir defaya mahsus 5 bin TL ödeme yapılması gurur duyulacak değil, utanç duyulacak bir sonuçtur. Acaba bu kadar emekli niçin çalışmak zorunda, sorgulamadınız. Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partisi olarak tüm emeklilere 15 bin TL ödeme yapılmasıyla ilgili önerimizi reddettiniz. Cumhuriyet tarihinde ilk kez böylesi bir ayrımcılık yapıldı.

Değerli milletvekilleri, çok uzağa gitmeye gerek yok, memleketim Mersin’den örnek vereceğim. Mersin’de il ilçe, köy köy ziyaretlerimiz oluyor. Son olarak emekli dernekleriyle de bir araya geldim, yaptığım ziyaretlerde emeklilerimizin haklı isyanına ortak oldum. Emekliler “Bize reva görülen sadakadır.” yorumları yapıyorlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi sosyal devlet ilkesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Bir dakika... (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

28’inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 28’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

““Madde 28- 7183 sayılı Kanunun 7 inci maddesinin ikinci fıkrasına ikinci cümlesinde yer alan “Sayıştay,” ibaresinden

sonra gelmek üzere “bağımsız denetim raporunu, Ajansın mali rapor ve tablolarının güvenilirliği ve doğruluğu bakımından ve Ajansın kontrol sistemleri, yöntem ve süreçleri ile birlikte inceleyip” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu durum Sayıştayın kendi mevzuatına göre denetim yetkisini kısıtlamaz.”

|                         |             |                  |
|-------------------------|-------------|------------------|
| Rahmi Aşkın Türelİ      | Cevdet Akay | Sururi Çorabatır |
| İzmir                   | Karabük     | Antalya          |
| Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu | Cevdet Arı  | Mustafa Erdem    |
| Manisa                  | Antalya     | Antalya          |

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Antalya Milletvekili Mustafa Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 28’inci maddesi üzerine söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık on yedi-on sekiz gündür hayretler içinde izliyorum. Kürsüye çıkan her iktidar milletvekili Gazze’de yaşanan insanlık dışı dramı eleştirerek, kınayarak sözlerine başlıyor. Tabii ki biz de terörü sonuna kadar kınıyoruz. Kınıyoruz, kınıyoruz ama on sekiz gündür maalesef kınıyoruz. Bir de duyduk ki miting yapacaklarmış. Değerli milletvekilleri, iktidar olduğunuzun sanırım farkında değilsiniz. İktidar miting yapar mı değerli arkadaşlar? İktidar olarak kime karşı miting yapacaksınız? Hakikaten anlamakta güçlük çekiyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Zulme karşı.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) – İktidar icraat yapar, icraat. Eğer, yüreğiniz varsa, eğer bu işte samimiyseniz gelin, İsrail’e karşı ekonomik yaptırımları, siyasi yaptırımları uygulayın. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, o sözleşmeleri yırtın ki insanlar sizin samimi olduğunuza inansın.

Değerli milletvekilleri, 28’inci madde 2019 yılında ülkemizin turizm hedeflerine ulaşmasına, turizm potansiyelinin tüm yönleriyle değerlendirilerek ülke ekonomisine kazandırılmasına, turizmin ülke ekonomisindeki payının ve turizm sektörünün hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak amacıyla kurulmuş Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının denetimiyle ilgili madde değişikliğini içeriyor. Değişikliğe göre, “Sayıştay, bağımsız denetim raporunu, Ajansın mali rapor ve

tablolarının güvenilirliği ve doğruluğu bakımından ve Ajansın kontrol sistemleri, yöntem ve süreçleri ile birlikte inceleyip hazırlayacağı raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacaktır.” deniliyor. Burada Sayıştayın yetkisi kısıtlanıyor.

Değerli milletvekilleri, bağımsız denetim esas itibarıyla ticaret şirketlerinin finansal tabloları ile finansal bilgilerinin incelendiği bir denetim türüdür. Bununla birlikte, ticaret şirketlerinin aksine, kâr etmek değil, esas itibarıyla kamu yararını gerçekleştirmek amacıyla kurulmuş Ajans, kanunda sayılan faaliyetleri genel olarak kamu hukuku ilke ve kurallarına göre yürütecektir ve Sayıştay denetimine tabi olacaktır. Sayıştay, özünde, kamu ve toplum adına denetim yapan, halkın cebinden çıkan her kuruşun hesabını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına sormakla yükümlü bağımsız bir anayasal kuruluştur. Ajansın denetimini Sayıştay denetiminin dışında tutmak Anayasa’ya aykırıdır ve bu madde yeniden düzenlenmelidir.

Değerli milletvekilleri, ekonominin nabzını tutan, ekonomiye yön veren, verginin toplanmasında en büyük katkıyı sunan, bir anlamda kamu görevi gören mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlerin hakkı olan ve yıllardır dile getirdikleri yeşil pasaport taleplerinin bir an önce yerine getirilmesini yüce Meclisten talep ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 28’inci maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gölcun Kaçmaz Sayyığit

Van

Heval Bozdağ

Ağrı

Yılmaz Hun

İğdir

Sırrı Sakik

Ağrı

Serhat Eren

Diyarbakır

Sinan Çiftürek

Van

Öznur Bartin

Hakkâri

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

Gölöstan Kılıç Koçyığit

Kars

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÖTÖE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÖLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi gündür içimiz kan ağlıyor, insanlığın içi kan ağlıyor. Gazze’de, Filistinli can kaybı 6 bine ulaştı; yarısı bebek ve çocuk. Siviller ölüyor, karşılıklı insanlar ölüyor. Bizim için insan önemlidir. Çatışmayla değil barışla meselelerin hallolması gerektiğini söylüyoruz. Bu konuda bir şeyler yapması gereken cumhur zulüm ittifakı ne yapıyor? İttifakın bir tarafı “24 saatte haydin Gazze’ye!” diyor. Beş gün geçti, bir şey yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen anlamamışsın, anlamamışsın sen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İktidarın diğer tarafı “Cumartesi günü miting yapalım.” diyor; sanki muhalefet. Bol bol konuşuyorlar, hamaset yapıyorlar, hiçbir şey yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen ne yapıyorsun?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, ben size gerçekleri göstereyim: Bu kim? Şimon Peres. Burası neresi? Bu Meclis. Arkasında kim duruyor? Erdoğan. Bu Mecliste konuşuyor. “Gazi Meclis, Gazi Meclis” dersiniz, katiller konuşur burada.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Şimon Peres’i susturan kim?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İkincisi: Bu kim? İsrail Cumhurbaşkanı Herzog. El sıkışan kim? Erdoğan. Ne zaman oldu? Bir yıl önce. En üst düzey protokolle karşıladınız Ankara’da, en üst düzey protokolle. Bakın, en üst düzey protokolle karşılandı ve ilişkilerin en üst düzeye çıkması istendi. Böyle mi olacaktı?

Bakın, biz boş yere konuşmuyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sahtekâr...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Beni iyi dinleyin, bir anekdot anlatacağım: 2008 yılında Gazze katliamı yapıldığı zaman ben MAZLUMDER Genel Başkanıydım ve Gazze’de İsrail’in fosfor bombası attığını ispatladık, arkadaşlarımız Gazze’ye gitti, sizin gibi boş boş konuşmadı, Gazze’ye gitti.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Bomboş konuşan sensin, sen!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bombalar altında cenazelerin üzerinden parçalar alındı, laboratuvarında fosfor bombası kullanıldığını ispatladık.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Ben de gittim Gazze’ye, ben de.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Daha sonra suç duyurusu yaptık, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına koşturduk, dedik ki: “İsrailli yetkililer Türkiye’ye geldiği takdirde evrensel yargı ilkesi gereğince yargılanabilir.”, Türk Ceza Kanunu’nda böyle bir madde var. Fakat ne oldu? Savcı dedi ki: “Adalet Bakanı izin verirse soruşturmayı açarım.” Dönemin Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin’di. MAZLUMDER’deki arkadaşlarımla hemen gittik Sayın Bakana. Bakan bize ne dedi, biliyor musunuz: “Ömer Bey, bu konu çok önemli konu, ben karar veremem, reis karar verir.” Ardından, üstünden iki üç ay geçti, olay soğudu, Gazze’yi falan herkes unuttu, reis izin vermedi. Ben size boşuna mı “İş yapın.” diyorum, “Hamaset üretmeyin.” diyorum ve bundan sonra, daha sonra ne oldu? Mavi Marmara katliamı oldu. İktidarın samimiyezsizliğini görenler Mavi Marmara’da kardeşlerimizi katletti, 10 kişi şehit oldu; 20 milyon lirayla işi kapattınız. “One minute” dediniz, sonuç sıfır; samimiyezsizlik had safhada. Bakın, bütün bunlar sizin bir iş yapmayacağınızdan, tribünlere oynama durumunuzdan kaynaklanıyor.

MHP’nin durumu... Sayın Akçay bana itiraz ediyor.

Sayın Akçay, bakın, burası neresi? İstanbul Çin Büyükelçiliğinin önü. Kim var orada? Uygur Türkleri var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Saçmalama kardeşim! Uygur Türklerinden ne anlarsın sen?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Onların gösterilerini kim engelliyor? Bakın, bu insan Sarıyer İlçe Emniyet Müdürü Murat Çaykara. Bu, Uygur Türklerine ne diyor biliyor musunuz?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ha, FETÖ ağzıyla, Amerikan bayrağının altında Uygur Türkleri savunulamaz!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – “Süpürün şunları ya, süpürün şunları.” Dışarıda atıp tutarsınız “Uygur Türkleri” dersiniz ama Çin Büyükelçiliği önünde Uygur Türklerine “Defolun gidin!” dersiniz. Daha sonra bu kişi ne oldu biliyor musunuz? Terfi etti, İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı oldu, maşallah; sizin durumunuz bu arkadaşlar.

Yine, bakın, siz hamasetini yaparsınız, ben takip ederim. Çin ilişkilerini biliyor musunuz? Dört buçuk yıl oldu, Doğu Türkistan’daki toplama kamplarında Türkiye kontrol yapacaktı, Çin’le anlaşmıştı fakat iki üç ayda yapılacak iş dört buçuk yıldır yapılmıyor; Çin’le duygusal ilişkiler var, 50 milyar dolarlık anlaşma var; Çin’i üzmemek istemiyor.

Yahu, ey AK PARTİ ve MHP’liler; hamaset yapmayın, gerçekleri konuşun, hakkı konuşun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ya, kes be tekerleme, tekerleme, aynı lafları! Söylediklerinin hiçbirisi doğru değil.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben size tüm bilgiler ve belgelerle hakkı hukuku burada anlattım. Elinizi

vicdanınıza koyun ve “Hamaset yapmayın, iş yapın.” diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hamaseti sen yapıyorsun be!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Utanmaz!

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Doğru değilse çıkar aksini söylersiniz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hep aynı tekerleme, başka bildiğin yok senin de.

BAŞKAN – 28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kürsüde bağırıp bağırıp inerken de sinsi sinsi gülüyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Gerçekleri söylüyorum Sayın Akçay, itiraz edebileceğiniz bir durum yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Adi FETÖ’cü!

BAŞKAN – 29’uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 29’uncu maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Mesut Doğan

Ankara

Bülent Kaya

İstanbul

Selçuk Özdağ

Muğla

Necmettin Çalışkan

Hatay

Şerafettin Kılıç

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Torba yasa tekniği burada çok tartışıldı, konuşuldu. Bu yöntemin yanlış olduğu izahtan varestedir. Baktığınızda

emeklilerimize verilen 5 bin liralık sadakanın konutların turizm amaçlı kiralınmasıyla ilgisi yoktur ama bu 2 konu aynı torbada değerlendiriliyor, neden? Buradan anlaşılıyor ki emeklilerimiz kendilerine lütfedilen, “Cambaza bak.” denilerek kendilerine lütfedilen 5 bin lirayla aradan çıkarılmak isteniyor veya şöyle ifade edelim: Bu 5 bin lirayla emeklilerimizin yaşadığı buhran geçirilmeye çalışılıyor. Emeklilerimiz maaşlarında kalıcı iyileştirme beklerken tek seferliğine mahsus açıklanan 5 bin lirayla âdeta hakarete uğramışlardır, üstelik açıkladığınız bu 5 bin lira bir de şarta bağlandı; neymiş efendim, çalışmayan emeklilere verecekmisiniz. Bu düzenlemeyi yaparken “Yahu, emeklilerimiz neden çalışıyor?” diye hiç düşünmediniz mi? Neden çalışıyorlar bir kere de ben söyleyeyim; verdiğiniz maaşla bırakın ay sonunu, hafta sonunu dahi getiremiyorlar da ondan çalışıyorlar; açlık sınırının bile altında bir maaş karşılığında âdeta sefaletle sürüklediğiniz emeklilerimiz hayatta kalmaya çalışıyorlar da ondan çalışıyorlar. Tekrar ifade ediyorum, emeklilerimizin maaşlarında kalıcı bir iyileştirme bekliyoruz, bu iyileştirme tek seferlik sadakayla olmaz. Bütün emeklilerimiz adına size hatırlatmada bulunmak istiyorum; unutmayın, emeklilerimiz dilenci değildir.

Değerli milletvekilleri, elbette “turizm” deyince akla ilk gelen illerimizden bir tanesi Antalya’dır. Antalya’mız doğal güzellikleri, tarihî dokusu ve iklimi dolayısıyla ülkemizin en önemli turizm merkezi konumundadır. Ancak Antalya’mızın hem turizm hem de tarım alanında birçok sorunu vardır, en önemli sorunlarından birisi de trafik sorunudur. Her geçen yıl artan trafik sorunu Antalya’mızda hem günlük yaşantıyı hem de turizm sektörünü ciddi şekilde aksatacak boyutlara ulaşmıştır. Kaş’tan Gazipaşa’ya, Kemer’den Alanya’ya yatay bir şekilde konuşlanan kentimizi turizm merkezlerine bağlayan kara yollarının yetersizliği nedeniyle turizm operasyonlarında ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bununla birlikte kara yollarının yetersiz olmasına bağlı olarak her yıl can ve mal kaybına sebep olan çok sayıda trafik kazası da meydana gelmektedir. Antalya-Alanya arasındaki ulaşımın ana arteri konumunda bulunan ve yıllık ortalama 37 milyon kişinin ulaşımında kullandığı D400 Otoyolu günümüz ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Daha önce özellikle seçimlere yakın zamanda yapılacağı ilan edilen Antalya-Alanya otoyolunun yapımına ne zaman başlanacağı meçhul. Neden meçhul diyorum çünkü daha önce ihaleye çıkılmış ve ihale 5 kez iptal edilmiş. Soru önergesi verdik, Ulaştırma Bakanımız “15 Eylül 2023’te yapılacak.” dedi. Peki, yapıldı mı? Hayır. Şimdi 15 Aralık 2023 tarihine ertelenmiş. Yahu, Allah aşkına bu çocuk oyuncağı mı? Devlet ciddiyeti nerede değerli arkadaşlar? Turizm sektöründeki problemleri çözmek mi istiyorsunuz, evvela ulaşım problemini çözmekle işe başlayın. Antalya-Alanya yolu zorunlu bir ihtiyaç olarak ortadadır. Otoyolun bir an önce tamamlanması için takiplerimizi sürdüreceğiz.

Bu kanun teklifi bağlamında, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının istihdama katkı sunabileceğini ve sektörün gelişebilmesi açısından olumlu olabileceğini düşünebilirdik ancak "Personel istihdamında yazılı veya sözlü sınavda başarılı olmak şarttır." ifadesi keyfiliğe sebep olacaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarında liyakati ortadan kaldıran mülakat sistemine ilişkin burada görüşlerimizi daha önce ifade etmiştik. Gençlerimiz mülakatları kaldıracağınıza dair seçimden önce verdiğiniz sözü tutmanızı beklerken sizler yeni kanun teklifine bile mülakatı bir şart olarak koşmuşsunuz.

Değerli arkadaşlar, getirilen teklifle mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu'ndan muaf tutulması hem kamu kaynaklarını keyfî uygulamalara açık hem de harcamaları şaibeli hâle getirmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.  
(Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1669) esas numaralı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesiyle değiştirilen 7183 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin (4)'üncü fıkrasında yer alan "yazılı ve/veya sözlü sınavda" ifadesinin "yazılı sınavda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Rahmi Aşkın Türel

İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

Cevdet Akay

Karabük

Cavit Arı

Antalya

Sururi Çorabatır

Antalya

Aşkın Genç

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kayseri Milletvekili Aşkın Genç.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanunun 29'uncu maddesinin bugün yeniden önümüze gelmesinin nedeni

konuyla ilgili Anayasa Mahkemesinin iptalidir. Mayıs 2023'te Anayasa Mahkemesi hem mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu'ndan azade olmasını hem de personel alımındaki uygulamaları iptal etmişti. Siz şimdi aynı uygulamayı tekrar yasalaştırmak istiyorsunuz. Sormak istiyorum: Sene başından bu yana yeni Anayasa vurgusu yaparken mi samimisiniz yoksa Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımazken mi samimisiniz? Sayın Cumhurbaşkanının seçim vaadi burada çok konuşuldu, "Mülakat kalkacak, sözlü sınav kalkacak." denildi ama şimdi maddede yine sözlü sınavın yapılacağı ifade ediliyor. Hangisinde samimiydiniz değerli milletvekilleri; "Mülakat kaldırılacak." derken mi yoksa bu kanunu gençlerin gözünün içine baka baka Meclise getirirken mi?

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz, Plan ve Bütçe Komisyonunda On İkinci Kalkınma Planı'na ilişkin sunum yaptı. Ben de diğer milletvekillerimizle birlikte dikkatle kendisini dinledim. Uzun vadede sağlam bir ekonomik yapı için planlama olmazsa olmazdır. Bugüne kadar hedeflerinden çok uzakta kalan kalkınma programları ve planlara hep birlikte şahitlik ettik. Örnek olsun: On Birinci Kalkınma Planı'nda birçok hedef sadece sunumlarda ve yazıda kaldı. 2018 yılında sunulan planda 2023 hedeflerinde enflasyon beklentisi yüzde 5 civarındaydı, 2023 yılının sonuna yaklaştığımız bugünlerde resmî enflasyon yüzde 60'larda, reel enflasyon ise yüzde 120 bandında seyrediyor. Şimdi, bunlar neden oluyor? 1960 yılında kurulan bir Devlet Planlama Teşkilatımız vardı, 2011 yılında ne yazık ki kapatıldı. Bu kalkınma planları için oradaki bürokratlar binlerce saat çalışırlardı, Türkiye'nin ve dünyanın beş yıllık gidişatını inceler, hangi sektörlerle ağırlık verilmesi gerektiğini, hangi sektörlerden çekilmek gerektiğini, devlet aklının hangi sektörlerle müdahalede bulunması gerektiğini beyan ederlerdi. Kurumların içi boşaltılınca, kurumlar kapatılınca işte sonucu böyle oluyor; hedefler gerçekleşmiyor, gerçekleşmesi mümkün olmayan vaatler çok normalmiş gibi sunuluyor, sonunda da yine olan vatandaşa oluyor; bunu kabul etmemiz mümkün değil. "İnsanı yaşat ki devleti yaşat." diyorsak milletin geleceğini karartan her hamlenin karşısında durmak bizim boynumuzun borcudur.

Sayın milletvekilleri, 1998 yılını sizlere hatırlatmak istiyorum. Cumhuriyetimizin 75'inci yılını çok büyük coşkuyla kutlamıştık. Bununla birlikte ülkemizin hemen hemen her yerinde 75'inci yıl okullarının, etkinlik alanlarının, yolların, bulvarların, meydanların, sosyal tesislerin açılışı yapılmış, hizmete girmesi planlanan birçok esere "75'inci Yıl" adı verilmişti. Bir nevi 98 senesine cumhuriyetin ve Mustafa Kemal Atatürk'ün damgası vurulmuştu ancak bugün bu kutlamaların çeyreğini dahi göremiyoruz. Atatürk belgeselini iptal eden Disney'e tepki gösteriyoruz ama TRT'nin 100'üncü yıl için neden bir başyapıt

çekmediğini de konuşmuyoruz. Bakın, Turgut Özakman'ın eseri "Şu Çılgın Türkler" 1994 yılında uyarlanmış, TRT yirmi dokuz yıl önce "Kurtuluş" diye çok önemli bir belgeseli yayınlamıştı. Yine, Cumhuriyet belgeseli 75'inci yılda yayınlanmış ve tüm okullarda öğrencilerimize izletilmişti. Bu toprakların ne büyük zorluklarla kurulduğunu o dönem çocuklarımıza bu 2 belgeselle anlatabilmiştik. Peki, bu dönem neden bir uygulama yok, TRT neden Kartal İmam Hatip mezunlarını zengin etmek için çalışıyor? Bugün oturduğumuz bu koltukları dahi borçlu olduğumuz cumhuriyete ve Atatürk'e karşı geliştirdiğiniz bu alerjiyi anlamakta güçlük çekiyoruz. Ama herkese inat, milletimiz 29 Ekimde cumhuriyetimizin 100'üncü yılını büyük bir coşkuyla kutlayacak diyor, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılını demokrasiyle taçlandıracağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

30'uncu madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 2 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Van

Öznur Bartın

Hakkâri

Sinan Çiftiyürek

Van

Heval Bozdağ

Ağrı

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Yılmaz Hun

Iğdır

Sırrı Sakik

Ağrı

Serhat Eren

Diyarbakır

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş

Kayseri

Hasan Toktaş

Bursa

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Bursa

Ahmet Eşref Fakıbaşa

Ankara

Adnan Beker

Ankara

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Burada “torba” adı altında kamuoyundan, ilgili toplum kesimlerinden, gözlerden kaçırılmak istenen düzenlemeler kamu yararı gözetilmeksizin kanunlaştırılmaya çalışılmaktadır.

Toplumsal birinci sıradaki gündemi hayat pahalılığı ve yoksulluktur. Bu kürsüde de defalarca dile getirildiği gibi, emekliler, lütufmuşçasına verilen bir ikramiye değil, insanca onurlu bir yaşamı sürdürebilecekleri bir gelire sahip olmayı talep etmektedirler.

Bu kanun teklifi turizm sektörünün sorunlarını ele alıyorsa eğer, burada öncelikli olanın sermayenin beklentilerinin değil, sektörü ayakta tutan turizm emekçilerinin maruz kaldığı emek sömürsü olması gerekir. Türkiye’de güvencesiz, kayıtsız çalışmanın en yoğun olarak görüldüğü sektörlerin başında bu sektör gelmektedir. Geçici ya da kısa süreli, düzensiz, uzun ve yorucu çalışma saatleri ile düşük ücretli, sayısı yüz binlerle ifade edilen sigortasız çalışandan bahsedilmektedir.

Bu vahşi emek sömürsünün yanında halkın olan alanların, ormanların, koyların, kıyıların rantı açılması, sermayeye peşkeş çekilmesi yani doğa sömürsünden bahsetmeden sadece beton lobisi gibi çalışan sermayeden ve onun yüksek kârlılık oranlarından bahsetmek iktidarın siyasi tercihini bir kez daha halktan, emekçiden, yoksuldan, toplumun en geniş kesimlerinden yana yapmadığını ortaya koyar.

Turizmin bu torba teklifin içerisinde bulunmasının bağlantılı temel gerekçelerinden biri de konutların gerçek ve tüzel kişilere turizm amaçlı kiralanması meselesidir. Burada ise gündeme getirilmesi gereken esas mesele yurttaşların niçin konutlarının bir kısmını ya da tamamını belirli sürelerle kiraya verdiği ve kiraya verilen bu konutlara neden yüksek talep olduğu meselesidir.

Kira ve kiralık ev sorunu, yüksek enflasyon ve düşük ücretler son zamanların en can yakıcı sorunlarından biridir. Bu

sorun, halkın en temel haklarından biri olan sağlık hakkını bile engellemektedir. Yüksek kiralardan aile sağlığı merkezleri de etkilenmekte, birçok ilde birinci basamak sağlık hizmetleri sunumu büyük zorluklarla gerçekleştirilmektedir.

ASM'lerin mevcut kiralari, başta büyük şehirler olmak üzere, çok yüksektir. Pek çok ASM, mülkiyeti özel kişilere ait olan binalarda hizmet vermekte ve son dönemde fahiş kira bedelleri nedeniyle mülk sahipleriyle sıkıntı yaşamaktadır. Aile sağlığı merkezlerinin kira sözleşmesi bitmeden binayı tahliye etmek isteyen, hekimleri mahkemeye veren mülk sahipleri ile aile hekimleri karşı karşıya gelmektedir. Özel mülk sahipleriyle davalık olmak kamu sağlığı hizmeti yürütmeye çalışan aile hekiminin uğraşısı olmamalıdır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla aile hekimliği sistemine geçilen ülke genelinde 2022 verilerine göre 8.172 aile sağlığı merkezi bulunuyor. Bu merkezlerin tüm idari ve finansal sorumlulukları da aile sağlığı merkezi hekiminin üzerine yıkılmış durumda. Merkezin idamesi için Sağlık Bakanlığının yaptığı cari gider ödemesi ise hem kira artışı hem de ASM'nin ihtiyaç giderlerini karşılamının çok altında.

Kamu hizmeti veren ASM'lerin elektriği ticarethane olarak ödemesi, birçok aile hekimliği biriminde ebe, hemşire açığı olması, artan personel giderlerinin karşılanmasında zorluklar yaşanması ve güvencesiz çalışan emekçilerin sorunları başta olmak üzere aile hekimliği sistemi yeniden gözden geçirilmeden bu sorunlar çözülemeyecektir.

11 ili etkileyen 6 Şubat depremlerinde de gördüğümüz gibi aile sağlığı merkezlerinin ancak yüzde 10'u ayakta kalabilmiştir. Türk Tabipleri Birliği Aile Hekimliği Kolunun açıklamaları, olası bir İstanbul depreminde mevcut aile sağlığı merkezlerini de aynı akıbetin beklediği yönündedir. Sağlıkta Dönüşüm Programı deprem gerçekliğiyle iyice teşhir olmuştur. Aile sağlığı merkezlerinin bir işletme mantığıyla değerlendirildiği gerçekliği ortaya çıkmıştır. Karşılaşılan sorunlara çözüm kamu eliyle değil, aile sağlığı merkezi hekimleri üzerinden çözülmeye çalışılmıştır. Bu yüzden sağlık kurumları piyasa koşullarına terk edilemez; aile sağlığı merkezi binaları kamu eliyle ve depreme dayanıklı olarak yapılmalı, birinci basamak sağlık hizmetleri kamu binalarında, kamu eliyle tüm ihtiyaçları eksiksiz karşılanarak ücretsiz sunulmalıdır. İşveren ve işletmeci hekimlik son bulmalıdır.

(HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AHMET EŞREF FAKİBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İYİ Parti Grubu olarak amacımız sadece muhalefet yapmak için konuşmak değil, doğruları söyleyip daha iyi bir yasama sürecini sağlamak için çaba sarf etmektir. Bu bağlamda, kayıt dışını önleyerek hazineye gelir kazandırılması, konaklayan kişileri kayıt altına alarak güvenliğin sağlanması ve istihdama yönelik konuları bu yasada olumlu buluyoruz ancak Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının gerekçelerinde sıralanan tüm görevler esasen başta Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı Tanıtma Genel Müdürlüğü ve diğer kuruluşların görevleri arasındayken bu kuruluşların bu görevleri yerine niçin getirmediklerini de anlamakta zorluk çekiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim esasen karşı olduğumuz konuların başında torba yasanın bizzat kendisi ve komisyon ve tali komisyonların çalıştırılmamasıdır. Üzerinde yoğun çalışma gerektiren, birbirinden farklı 8 konuda oldukça önemli bir kanunun komisyon ve tali komisyonda görüşülmeden torba hâline getirilip apar topar Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmesi kanun yapım sürecine olan ciddiyetsizliği açıkça ortaya koymaktadır. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda hassasiyetle çalışılması gereken bu teklifin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor olması etkin ve kaliteli bir yasama süreciyle uyuşmamaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesi tali komisyonların ilgili konular üzerinde görüş bildiren komisyonlar olduğunu açıkça belirtmesine rağmen iktidarın alelacele bir yolla hızla kanunlaştırma ısrarı nedeniyle komisyon ve tali komisyonların fonksiyonlarını ortadan kaldırmıştır. Tam da belirttiğim bu sebeplerden dolayı torba kanun teklifini usulen sorunlu buluyoruz. Biz de İYİ Parti olarak katılımcı, istişareye açık, toplumun sorunlarını hedefleyen, kalıcı düzenlemeler içeren bir demokratik yasama sürecini hedefliyoruz. Bundan dolayı, torba yasa teklifinden bir an önce vazgeçilmesini talep ediyoruz.

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı ile ilgili kanun teklifinin içeriğine baktığımızda, denetimden ve yasadan bağımsız bir turizm ajansı kurulmak isteniyor. Kamu yararına kurulmuş gibi görünen bu Ajans, devleti şirket gibi yönetmenin bir yansımasıdır. Ajansın Yönetim Kurulunun sadece 3'ü kamu çalışanıyken 15'i özel sektör temsilcisidir. Bu anlamda, hakkın, hukukun askıya alınmak istendiği apaçık ortadadır.

29'uncu maddeyle personel alımı için getirilen düzenleme yani "Yazılı veya sözlü sınavda başarılı olmak şarttır." ifadesi bizce uygun değildir ve çok büyük haksızlıktır. Toplumumuzun kanayan yarası olan, yıllardır çeşitli haksızlığa yol açan... Seçim öncesi Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından mülakatın kaldırılacağı sözü verilmiş olmasına rağmen yeni yasama yılının ilk kanun teklifinde Ajansa personel alımında mülakat uygulaması büyük bir siyasi çelişkidir. Bundan dolayı, personel alımlarında mülakat kaldırılmalı, yazılı imtihan sonuçlarına göre adil bir şekilde insanlar işe alınmalıdır. Şayet, kazanan adaylar içerisinde vatanına, milletine, bayrağına karşı suç işleyen varsa bunu ayıklemek da devletin ve Hükûmetin görevidir, bunu bahane etmemelidir.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önermeler kabul edilmemiştir.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sadullah Kısacık...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Adana'daki limon üreticilerine ilişkin açıklaması

SADULLAH KISACIK (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana'da şu anda limon üreticimiz can çekiyor; çoğu çiftçimiz yıllarca emek verdiği, 6-7 yaşındaki, en verimli hâldeki limon ağaçlarını kökünden söküyor; çiftçimizin alın teri, millî servetimiz yok oluyor. En baştan söylüyoruz: Acilen DFİF desteği ton başına 2.200 TL olarak açıklanmalıdır. Bir an önce açıklanırsa can çekişen çiftçimize bir can suyu olacaktır, sonradan açıklanırsa ihracatçıya destek olacaktır. Buğdayda, mısırdaki, ayçiçeğinde çiftçimizin yanında olamayan iktidara buradan sesleniyoruz: Lütfen limon üreticilerimizin yanında olun, bir kere de zamanında yanında olun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ertuğrul Kaya...

43.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, Gaziantep ili İslâhiye ilçesinde bulunan Yesemek Açık Hava Müzesi ve Heykel Atölyesi'ne ilişkin açıklaması

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

UNESCO tarafından 2012 yılında Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi'ne dâhil edilen, Gaziantep ilimizin depremde en

fazla etkilenen İslahiye ilçesinde bulunan Yesemek Açık Hava Müzesi ve Heykel Atölyesi için oluşturulan alan yönetiminin daha etkin hâle getirilmesini, alan yönetim planındaki projelere destekler sağlanarak bir an önce tamamlanmasını Kültür Bakanlığımızdan bekliyoruz. Ayrıca, tarihî eser alan yönetimlerinin deprem ve diğer doğal afetlere göre yeniden düzenlenmesi şarttır.

Teşekkür ediyorum.

#### IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

##### A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1669) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 35) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair 2 önerge vardır.

Malumları olduğu üzere, görüşülmekte olan teklife konu kanunun, komisyon metninde bulunmayan ancak teklifle çok yakın ilgisi bulunan bir maddesinin değiştirilmesini isteyen ve komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açılacağı İç Tüzük'ün 87'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüdür. Söz konusu önergeler bu mahiyette olmamakla birlikte, önergelerin işleme alınması hususuna siyasi parti gruplarından bir itirazın bulunmaması nedeniyle, emsal teşkil etmemek üzere önergeleri işleme alıyorum.

Şimdi önergeleri okutup Komisyona soracağım. Komisyon verilen önergelere salt çoğunlukla katılırsa önergeler üzerinde yeni madde olarak görüşme açacağım Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlindeyse önergeleri işlemiden kaldıracağım.

Şimdi ilk önergeyi okutuyorum:

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 31 – 22/4/2022 tarihli ve 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- (1) Spor kulüpleri ve üst kuruluşlar, 26/10/2024 tarihine kadar tüzükleri ile idari ve mali yapılarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmekle yükümlüdür. Belirtilen süre içerisinde tüzükleri ile idari ve mali yapılarını Kanuna uygun

hale getirmeyen spor kulüpleri ve üst kuruluşların Bakanlık nezdindeki tescilleri iptal edilir.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulan ve spor alanında faaliyet gösteren anonim şirketler, 26/10/2024 tarihine kadar bu Kanunda öngörülen yükümlülükleri yerine getirerek spor anonim şirketi haline gelmekle yükümlüdür. Belirtilen süre içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmeyen anonim şirketler spor faaliyetlerine katılamaz.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde kurulan ve spor faaliyetinde bulunan ancak tüzel kişiliği bulunmayan müessese kulüpleri, 26/10/2024 tarihine kadar bu Kanunda öngörülen şartları yerine getirerek tescillerini yaptırır. Belirtilen süre içerisinde uygunluğunu sağlayamayanların Bakanlık nezdindeki tescilleri iptal edilir.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

Atay Uslu

Antalya

Osman Sağlam

Karaman

Mehmet Baykan

Konya

Fehmi Alpay Özalan

İzmir

Şengül Karslı

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye salt çoğunlukla katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan, önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Şimdi 2'nci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 32- 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 16 ncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Müsabaka, yarışma ve gösteri hasılatı payı

MADDE 16- Gençlik ve Spor Bakanlığı veya spor federasyonları tarafından düzenlenen ya da izin verilen her türlü spor müsabaka ve yarışmaları ile gösterilerinde, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından her türlü bilet satışından elde edilen net hasılatın yüzde yedisi müsabaka, yarışma ve gösteri hasılat payı olarak gençlik ve spor il müdürlüklerinin hesabına yatırılır.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından gençlik ve spor il müdürlüklerinin hesabına yatırılan müsabaka, yarışma ve gösteri hasılat payı tutarları, ek 14 üncü maddeye göre ilgili yıl genel bütçesinin (B) işaretli cetveline özel gelir kaydedilmek üzere Gençlik ve Spor Bakanlığı merkez muhasebe birimi nezdindeki özel hesaba aktarılır. Özel gelir kaydedilen bu tutarlar, amatör spor faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla kullanılır ve bu maksatla gençlik ve spor il müdürlükleri hesabına aktarılabilir.

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından elde edilen net hasılatın hesabında, her türlü bilet satışının toplamını ifade eden brüt hasılatın;

- a) İlgili spor federasyonlarınca belirlenen usul ve esaslar dahilinde tespit edilen hakem, temsilci ve gözlemci ücretleri,
- b) Kapı, gişe, kontrol ve özel güvenlik görevlilerine ödenecek günlük ücretler,
- c) Bilet baskı ve elektronik bilet giderleri,

düşülür. Düşülen bu giderler sonrasında elde edilen tutar net hasılat olarak tespit edilir. Net hasılat tutarına ilişkin ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeler, ilgili müsabaka, yarışma ve gösteri tarihinden itibaren bir hafta içinde ilgili spor kulübü veya spor anonim şirketi tarafından gençlik ve spor il müdürlüğüne verilir. Net hasılat tutarına ilişkin ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerin talep edilmesi halinde, Türkiye Futbol Federasyonu dahil ilgili spor federasyonları ile spor federasyonlarınca bilet organizasyonu ile biletlerin basım, satış ve dağıtımına ilişkin olarak yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar tarafından Gençlik ve Spor Bakanlığına verilmesi zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

Fehmi Alpay Özalan

İzmir

Osman Sağlam

Karaman

Mehmet Baykan

Konya

Atay Uslu

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşmeye açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Yeni madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için teklifin görüşmelerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

31'inci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 35 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin mevcut 31'inci maddesinin (1)'inci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (b) bendinin eklenmesini ve mevcut (b) bendinin (c) bendi olarak teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“b) 31 ve 32 nci maddeleri 26/10/2023 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,”

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Osman Sağlam

Atay Uslu

Çankırı

Karaman

Antalya

Seda Sarıbaş

Fehmi Alpay Özalan

Mehmet Baykan

Aydın

İzmir

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun teklifine eklenen maddelerin yürürlük tarihleri belirlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

32'nci madde üzerinde önerge yok.

32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Grup Başkan Vekillerine birer dakika söz veriyorum.

Sayın Günaydın, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kanun teklifi hakkındaki görüşmelerimizin ikinci bölümünü de böylece tamamlamış olduk. Bölümler üzerinde, maddeler üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak gerek kürsüye çıkarak yaptığımız konuşmalarda gerekse yazılı olarak verdiğimiz tekliflerde rasyonel değişiklik önerilerimizi sunduk ancak bunların istisnasız tamamı reddedildi. Özellikle memlekette 16 milyon emekli varken, bunların yaklaşık yarısı 7.500 TL emekli maaşı alıyorken yıllık enflasyonun da yüzde 63 olduğu bir memlekette 100'üncü yıl ikramiyesi olarak emekli yurttaşlarımıza, üstelik de onların arasında ayrımcılık yaparak, çalışanları hariç tutarak 5 bin TL ücret vermenin herhâlde kabul edilebilir bir tarafı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Biz CHP Grubu olarak bunun en az 15 bin TL'ye çekilmesi için yazılı teklif verdik, konuşmamızı yaptık ancak maalesef bu da reddedildi. Bu çerçevede, hiçbir yaraya merhem olamayacak bu kanun değişikliğine grup olarak “ret” oyu vereceğimizi buradan ifade ederiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bir kez daha bir torba yasa sorununu yaşıyoruz. Bu torbanın içinde var olan kimi maddeler bizim olumlu bulduğumuz ve “evet” oyu verebileceğimiz maddeler ama bazı maddeler var ki bunları olumlu bulmadık ve bu nedenle de bir kez daha torba yasa tekniği yüzünden tamamına “hayır” oyu vermek durumunda kalıyoruz. Bunu her zaman söylemeye devam edeceğiz.

İkinci nokta emekliler meselesi. Gerçekten, çalışan emeklilerin bile alamayacağı 5 bin lira meselesini çok tartıştık, Komisyonunda da Genel Kurulda da bunu dile getirdik. Açlık sınırının 15.500 lira olduğu, yoksulluk sınırının 47 bin lira olduğu ve enflasyonun, resmî enflasyon verisinin yüzde 61,5 olduğu bir yerde emekliye 5 bin lira vermeyi gerçekten çok büyük haksızlık olarak görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – En düşük emekli maaşının asgari ücret düzeyinde olması gerektiğini hem Komisyonunda hem burada ifade ettik. Bu nedenlerle bu torba teklife biz de “ret” oyu vereceğimizi açıklamış oluyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bülent Bey, buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biz de sadece Meclis çoğunluğuna güvenilerek getirilmiş olan ama kanun yapma tekniği açısından muhalefetin olumlu katkılarına kesinlikle açık olmayan ve birbiriyle bağlantısız birçok konuyu içeren bu torba yasayı doğru bulmadığımızı -dolayısıyla bir daha inşallah torba yasa şeklinde bir öneri getirmeyeceklerini düşünerek- ve özellikle de emeklilerle ilgili yapmış olduğumuz çabalara rağmen bir ileri adım atılmamış olmasını bu kanunun bir eksiği olarak gördüğümüzü ifade ederek “ret” oyu kullanacağımızı ifade ediyorum.

Herkese iyi akşamlar diliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, şimdi, bir yasayı görüştük, hem genelinde hem bölümlerde hem de maddelerde -her maddesinde- düşüncelerimizi paylaştık, önergelerimizi verdik dolayısıyla ben şimdi onları tekrarlamayacağım. Ancak burada diğer konuşmacı arkadaşların da dile getirdiği bir husus var ki bu hiçbir şekilde kabul edilemez. Emekliler için bir söz verildi, Sayın Cumhurbaşkanı, seçim öncesinde, memurlar için yapılan düzenlemenin aynısının emekliler için de yapılacağını söyledi, buna rağmen emekliler için hiçbir

şey yapılmadı. Emekliler çok mağdur, emekliler çok sıkıntıda. Muhalefetin bu şekilde bastırmasından sonra, 100'üncü yıl hediyesi olarak emeklilere bir defalık 5 bin lira verilmesini hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. Emekli maaşları kalıcı olarak düzeltilmelidir. Tabii, bu kanun içerisinde bunu düzeltme imkânımız bizim yoktu, bir çoğunluk gerekiyor. Ancak biz şunu önerdik, özellikle 20'nci maddede emekliler için hiç olmazsa şu yapılsın dedik... Üç unsur taşıyordu bizim önergemiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Birincisi, kural bazlı olsun ve emeklilere vereceğimiz ikramiye asgari ücret kadar olsun istedik biz yani bir kuralı olsun işin ve bu, her yıl tekrarlınsın. Yani emeklinin sorunu bir defalık değil ki 5 bin lirayla emeklinin sorunu çözülüyorsa ne âlâ. Dolayısıyla, 2'nci yüzyılı bekleyecek hâlimiz de yok yani yüz yıl sonra mı verilecek diğer ikramiye? “Bu, her yıl tekrarlanmalı.” dedik... Ve üçüncüsü de o acımasız, Anayasa'ya da aykırı olan ayrımın, çalışan emekli-çalışmayan emekli ayrımının yapılmaması yönünde önerge verdik. Maalesef, önergemiz Cumhuriyet İttifakı partileri tarafından reddedildi.

Bu anlamda, bizim, kanunun tamamına bu açıkladığım nedenlerden dolayı “ret” oyu kullanacağımızı ifade ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Tasnif Komisyonu tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 104 Milletvekilinin Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 345

Kabul : 255

Ret : 90<sup>(\*)</sup>

Kâtip Üye  
Kurtcan Çelebi  
Ankara

Kâtip Üye  
Asu Kaya  
Osmaniye”

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan, 17 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/30) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 17)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 18 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/31) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 18)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 26 Ekim 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.23

---

(\*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.